

JOHANNES

J.G. Bellet

Johannes

Commentaar bij het Evangelie naar Johannes

Johannes
Commentaar bij het Evangelie naar Johannes

Copyright © OudeSporen
Vormgeving: Jan Paul Spoor
Eerste editie 2009
Tweede editie 2018
OudeSporen online uitgeverij

ISBN/EAN 978-90-.....-. (Eboek)
ISBN/EAN 978-90-.....-.
NUR 707

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch of mechanisch, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

*'...opdat u gelooft dat Jezus is de Christus, de Zoon van God,
en opdat u gelovend het leven hebt in zijn naam'.*

Johannes 20:31

Inhoud

Hoofdstuk 1	11
Hoofdstuk 2	17
Hoofdstuk 3	21
Hoofdstuk 4	27
Inleiding hoofdstuk 5 - 12	33
Hoofdstuk 5	35
Hoofdstuk 6	41
Hoofdstuk 7	47
Hoofdstuk 8	53
Hoofdstuk 9 - 10	59
Hoofdstuk 11 - 12	65
Inleiding hoofdstuk 13 - 17	75
Hoofdstuk 13	81
Hoofdstuk 14 - 16	87

Hoofdstuk 17.....	101
Inleiding hoofdstuk 18 - 21	109
Hoofdstuk 18 - 19	113
Hoofdstuk 20.....	125
Hoofdstuk 21.....	135

Hoofdstuk 1

De inleiding, die het evangelie van Johannes onder zijn waar karakter voorstelt, als het evangelie van de Zoon van God – de Zoon van de Vader. Het getuigenis van Johannes de Doper, in het kort aan deze inleiding toegevoegd stelt dat karakter ook voor.

De Heer neemt al dadelijk de plaats in die Hem als Zoon van God toekomt, een plaats die met Hem ook de Gemeente toekomt, die plaats van vreemdeling. Vanaf de eerste ogenblikken wordt Hij ons onder dat karakter voorgesteld, getoond. Hij is het Licht te midden van de duisternis, de Schepper van de wereld en toch onbekend in de wereld, Hij komt tot het Zijne en wordt door de Zijnen niet aangenomen. Hij is vlees geworden en blijft slechts weinige dagen onder ons. Alles doet ons Hem als vreemdeling zien en zo stelt het evangelie van Johannes ons hem ook voor. Vanaf het begin worden de vragen die de Heer had met de wereld en zijn aardse volk Israël alle beslist. In het evangelie van Johannes besluit de Geest van God de wereld en Israël onder het oordeel. De eerste (heidenen en volken) omdat ze zonder God zijn, de tweede (Israël) omdat Israël ongelovig is. Hij spreekt over een uitverkoren familie, die niet op aarde ingeschreven staat, of geboren is naar het vlees, maar die uit God geboren is, en voor wie de genade en waarheid, de Volheid van de Vader in de Zoon voortaan bereid zijn. (Het wordt beëindigd met het getuigenis van de geliefde discipel dat alle dingen door de Heer zijn volbracht. Tussen deze beide getuigenissen staat het vol met getuigenissen van Jezus zelf en dat van de Vader die Hem gezonden heeft).

Genesis begint met de schepping. Johannes begint met de openbaring van Hem die voor en boven de schepping was. En wij worden tot Hem gebracht.

De schepping wordt stilzwijgend voorbijgegaan en wij bevinden ons voor het Woord, dat God was.

Zo begint het evangelie van Johannes als het evangelie van God zelf, de Schepper van alle dingen, de openbaring van de Vader, Bron en Kanaal van genade en waarheid voor zondaars. Daarom zegt Johannes de Doper ons, dat de heerlijkheid die zij gezien hadden, de heerlijkheid was van een eniggeboren van de Vader, dat wil zeggen een persoonlijke heerlijkheid, terwijl de heerlijkheid waarvan de andere evangeliën spreken als gezien zijnde, de heerlijkheid die was op de Heilige berg, alleen een 'ambtelijke', officiële heerlijkheid. Dat toont ons ook het doel van het Johannes evangelie.

Kostbaar verheven, Goddelijk zijn de gedachten, die deze verzen ons meedelen. Zij zeggen, dat het Licht van het Leven heeft geschenen, hoewel omsluiert voor dat het Woord vlees geworden is en onder ons heeft gewoond. Zelfs voordat Johannes de Doper, zijn voorloper, kwam. Zo is het in de schepping geweest. Het Licht werd door Gods kracht geschapen. Het bestond voor de Zon, die de vierde dag pas geschapen werd terwijl het Licht op de eerste dag geschapen werd. De eerste drie dagen verliepen dus bij het eenvoudige Licht, zonder de Zon, die later over de dag moest heersen. Iets dergelijks wordt gezien bij het Licht van het Leven. Christus is de eerste gedachte van God en God heeft verklaard, dat dit Licht zich zou verheffen boven de zedelijke duisternis en de chaos, veroorzaakt door de afvallige mens. In dat woord 'Het zal u de kop vermorzelen' werd het Licht van het Leven door God bedoeld. Dagen of bedelingen gingen voorbij, de eerste drie dagen gingen voorbij; de tijden van de Aartsvaders en die van Mozes gingen voorbij. Zo heeft het Licht van het Leven zich verspreid ver voordat het Woord vlees geworden was. Het Licht scheen al voordat de Zon zich aan de hemel vertoonde.

Dat is een heerlijke gedachte. De Christus, dat is de eerste openbaring geweest, die Zijn Licht geworpen heeft op de ruïnes en de duisternis, veroorzaakt door de val van Adam, en hoewel gedurende een tijd, de Goddelijke Bewaarder van alle Licht, de Bron van alle Levend makende stralen, omsluiert bleef, zijn bundels van Zijn Licht deze eerste tijd van de eerste, tweede en derde dag komen verheugen en verlichten. Maar wij bezitten de warmte evengoed als het Licht, zou ik kunnen zeggen.

Dezelfde Schrift die ons verklaart wat bij de schepping is gebeurd, leert ons dat de schoot van de Vader ons is ontsloten. 'De eniggeboren Zoon die in de

schoot van de Vader is, die heeft Hem verklaart' (vs. 18). Iets dergelijks bestaat niet. Deze diepe, onuitsprekelijke en onpeilbare Liefde (de Liefde die in de schoot van de Vader woont) heeft ons bezocht en die tot ons gekomen is in Zijn schoonheid en volheid. Gaat deze genade niet alle kennis te boven? Het past ons wel te vragen om versterkt te worden in kracht door de Geest om die Liefde te begrijpen (Ef 3). Zwijgen! Het stilzwijgen bewaren in het geloof om onze harten geopend te hebben voor zo'n grote openbaring, is dat niet reeds een geluk?

De verzen 19 tot 28 vormen min of meer ook een deel van de inleiding. Ternauwernood kan men zeggen dat de handeling begonnen is. Deze verzen geven ons in de vorm van een verhaal het getuigenis door Johannes de Doper, voordat de Heer Jezus hem was geopenbaard als de Zoon van God. Want de Heilige Geest houdt zich in dit evangelie weinig bezig met het Joods getuigenis. De dingen worden ons hier gegeven als in een betrekking met de belijdenis van Johannes de Doper, aan de boodschappers die de Joden tot hem gezonden hadden.

In de verzen 29 tot 43 begint dan de handeling werkelijk, door het getuigenis dat Johannes de Doper aan Jezus geeft, nadat Hij hem geopenbaard is als de Zoon van God. Nadat hij dit getuigenis gegeven heeft schijnt Johannes het bewustzijn te hebben dat zijn loopbaan afgelopen is. In vers 35 zien we hem teruggetreden uit zijn dienst en zich eenvoudig verheugende in wat er het gevolg van was; de openbaring van het 'Lam van God'. Men hoort hem inmiddels de verborgen voldoening uitspreken van zijn hart, als hij zegt: 'Zie het Lam van God'. Deze woorden schijnt hij niet speciaal tot zijn discipelen gezegd te hebben. Deze volgden Jezus uit zichzelf, nadat ze de uitdrukking hoorden van de heilige vreugde van een hart dat Jezus beschouwde. Dit gevolg wordt ook nog gevonden, de kracht die anderen tot de Heer trekt bestaat vooral uit onze eigen vreugde en in onze gemeenschap met Hem. Johannes had afgedaan met zichzelf. Al zijn gedachten waren op het 'Lam van God' gericht en zijn discipelen schijnen het te hebben begrepen, want zij verlaten hem om Jezus te volgen. Dat was de ware dienst die kracht uitoefende op het hart van de hoorders (1 Tess. 5:6).

Maar waarheen volgen de discipelen Jezus? Het evangelie zegt het ons niet. Vol genade moedigt Jezus hen aan om Hen te volgen en zij kwamen en zagen waar Hij Zijn verblijf had en zij bleven die dag bij Hem. Dat is alles wat wij vernemen, de plaats wordt niet genoemd. Zij volgen Jezus langs een onbekende weg en

zij blijven bij Hem. Dat is alles wat wij vernemen, want de Zoon van God was slechts een vreemdeling op aarde. Allen die Hem volgen willen, moeten daar ook vreemdelingen zijn, net als Hij.

Dat wordt hen duidelijk. De kleine vergadering was om de Zoon van God vergaderd om het Lam van God. Alleen was het niet voor de aarde, want het was de eerste handvol koren voor de hemelse schuur, de eerstelingen van de hemelse familie voor God en het Lam. De aarde heeft er geen acht op geslagen. Het feit is ongemerkt voorbij gegaan. Johannes de Doper verklaart, dat, Die ná hem gekomen is, inderdaad vóór hem was en dat herhaalt hij zelfs met een heilige jaloezie (vers 15, 27, 30) en Paulus doelt er op (in Hand 19:4) als hij herinnert aan de dienst van Johannes de Doper. Dat is van groot belang voor ons, want de Heilige Geest, die Johannes inspireert geeft zo eer aan Jezus als aan het grote Voorwerp van al Gods raadsbesluiten, de Grote Gezondene van God, die alle andere instellingen en bedieningen op het oog hadden. Daarom was Jezus, hoewel Hij na Johannes kwam, voor hem. Johannes schijnt de gedachte van alle instellingen en bedieningen te geven, als hij zegt: 'Die na mij komt was mij voor, want Hij was eer dan ik.' Niemand anders dan de Zoon van God is van alle eeuwen aangekondigd (Spr 8:23). Hij, het eerste grote Voorwerp van alle raadsbesluiten van God, en het zij profeten, hetzij instellingen, allen waren slechts dienstknechten die geroepen waren om van Hem getuigenis te geven. Johannes en de Heer kenden elkaar niet, tot op het ogenblik dat Jezus Zijn dienst begon. Johannes de Doper was in Judea en de Heer Jezus in Galilea opgevoed. Als Jezus bij Johannes komt om gedoopt te worden, herkent Johannes hem meteen. Het zou lijken of hij van Hem een ingeving had. (Mat 3:14) Inderdaad had Hij Hem gekend van voor Zijn geboorte (Luk 1:44). De wereld kende Jezus niet, maar Johannes kende Hem en veroordeelde zo de wereld. Toch kende hij Hem niet zo, om getuigenis te geven van Hem als de Zoon van God, voordat de Geest was neergedaald en op Hem bleef. Naar de aanwijzingen die hij ontvangen had, zou Johannes de Zoon van God daaraan herkennen.

Dan toont dit evangelie in overeenstemming met zijn algemeen karakter in deze verzen, wat genoemd kan worden de persoonlijke roeping van Andreas en Petrus. Matteüs geeft slechts hun officiële roeping. Alles is in overeenstemming met de gedachte van de Geest. We kunnen met blijdschap en dankbaarheid de volmaaktheid van de Goddelijke getuigenissen opmerken in beide evangeliën

Vers 44-51 stelt voor de handeling die tot een volgend tijdperk behoort, genoemd 'de volgende dag'. De dienst van de Heer zelf en de vrucht van die dienst in Filippus en Natanaël. Iets nieuws, niet zozeer een vergadering met Jezus al het Lam van God in een verborgen en onbekende plaats, maar een vergadering met Hem van wie Mozes in de wet en de profeten geschreven hebben¹. Het is niet meer het beeld van de Gemeente of van de hemelse familie, maar van het Israël van God, het overblijfsel. Het is het overblijfsel, dat in de laatste dagen gered zal worden en dat Jezus in genade zal erkennen te midden van het volk, zoals Hij Nathanaël kent onder de vijgenboom. Het is een blijvend beeld van het Joodse volk (Mat. 21).

Dan zullen ze Hem belijden op dezelfde manier als Natanaël het hier doet. Zij zullen Hem erkennen en zullen Hem aannemen als de Zoon van God, de Koning van Israël. En als dit ogenblik gekomen zal zijn, zal alles bereid zijn voor de ontplooiing van de heerlijkheid, de verre weerschijn die hier schittert op de Heer en waarvan Hij de openbaring aan Natanaël belooft, op Zijn tijd. Dit alles heeft een grote betekenis en wordt bevestigd in het volgende hoofdstuk.

---

1 Dat is kenmerkend: Allen vergaderen om Jezus, wat ook de omstandigheden in het bijzonder zijn en allen hebben Hem gekend als het Lam van God.

Hoofdstuk 2

Wij zien de Gemeente en Israël geopenbaard in de twee vergaderingen om Christus. Hier hebben we 'de derde dag' of de bruiloft, waarvoor de wijn wordt gegeven door de Heer Jezus zelf. De omstandigheden wijzen ons op de verborgen betekenis van het toneel, want 'de derde dag' (dezelfde als die van de opstanding) de bruiloft en de wijn, door de Heer gegeven, zijn dingen die betrekking hebben op Het Koninkrijk. De bruiloft te Kana stelt voor het toekomstig Koninkrijk van de Heer waar Hij tegelijk gezien wordt als Koning en als Bruidegom. De Heer was uitgenodigd als gast, maar snel wordt Hij de Gastheer, die in de wijn voorziet en uitdeelt. Na de vertroosting die wij ervaren in dit ondergeschikte toneel, zal de Heer ons de vreugde van het Koninkrijk geven. Hij zal opnieuw van de vrucht van de wijnstok drinken met ons. Door Zijn tussenkomst vol genade, verandert Hij, wat slechts een eenvoudige bruiloft was (mindere wijn) in een verborgenheid. Is het voor Hem een gelegenheid om Zijn heerlijkheid te openbaren. De voorafschaduwing van de heerlijkheid van het Koninkrijk dat Natanaël in Zijn Persoon had erkend. Jezus zelf wordt de Gastheer of de Bruidegom. De hofmeester went zich tot de bruidegom, die ze had uitgenodigd, alsof hij de gastheer was, maar het was Jezus die de vreugde van het feest had gegeven, en die vandaag nog de beste wijn voor Zijn volk tot het laatst bewaart, als alle andere vreugde opgehouden zal zijn. Jezus was de ware Bruidegom. Het feest was daar, waar Hij het water in wijn veranderde, zoals in het Koninkrijk zal Hij onze aardse vreugde terzijde stellen en ons geven wat geen oog heeft gezien en wat in het hart van de mensen niet is opgekomen (1 Kor 2:9).

Wij moeten zorgvuldig vast houden de verzekering dat de vreugde ons deel is, het voorbereide en noodzakelijke beginsel waarin onze eeuwigheid zal

verlopen. Wij zijn geneigd ons slechts spaarzaam te verheugen. We moeten dit gevoel bestrijden en wij moeten onze harten zich aan die vreugde laten overgeven. Iemand heeft eens gezegd: 'De vreugde is het allereerste; vermoeidheid, gevaar, verdriet zijn slechts ondergeschikt. Deze waarheid is zeer aanmoedigend. Toen bij de schepping de eeuwige raadsbesluiten werden uitgevoerd, was dat een ogenblik en een toneel van goddelijke vreugde. De Heer vond Zijn welbehagen in de wijsheid. De wijsheid in Christus verheugde zich in de aarde en Zijn vermaken waren met de mensen (Spr 8). De vreugde van God werd meegedeeld, de engelen kenden die en gaven er uitdrukking aan (Job 38:7). De schepping glimlachte op de dag van Zijn geboorte.

De omverwerping van deze toestand door de ontrouw van de mensen, heeft geen hinderpaal voor de vreugde opgeleverd, ze heeft er alleen het karakter van veranderd. De verlossing wordt de bron van een verhevener, uitgebreider en plechtiger geluk. De nieuwe schepping zal de aanleiding zijn tot een overvloediger vreugde dan de oude. Want spijze is uitgegaan van de eter. Spijze vol genade, aangenaam voor het hart van Jezus zelf. Wat een zoetheid is, zelfs voor God, uit de sterke gekomen. Wat een fonteynen zijn geopend in de dorre zandwoestijnen van deze wereld. Ze verfrissen de hemelse gewesten zelfs. De hele Bijbel geeft dat getuigenis en er hoeft niets aan toegevoegd te worden.

Het is heerlijk te zien welk deel de heiligen in deze dingen hebben, de dienstknechten alleen staan in verbinding, betrekking tot de Heer. Zij zijn in Zijn vertrouwen terwijl de hofmeester zelfs niets weet. De moeder (in betrekking tot de Heer wat het vlees betreft) wordt op afstand gehouden. In al wat gebeurt zijn de dienstknechten het dichtst bij Jezus gebracht. En zo is het met ons Jezus, de Heer van de heerlijkheid. De Erfgenaam van alle dingen, is op aarde een dienstknecht geweest. Hij is gekomen om te dienen, niet om gediend te worden. Diegenen die het nederigst in de dienst zijn, staan ook het dichtst bij Hem. Op de dag dat Hij de ware wijn van het koninkrijk zal schenken zullen de dienstknechten van vandaag nog een keer de uitdelers zijn van de vreugde die door Hem gegeven is. Zij zullen 'de enigen zijn in het geheim van Zijn heerlijkheid'. 'Als iemand Mij dient, zal de Vader hem eren.'

In de verzen 13 tot 22 reinigt de Heer in Jeruzalem de tempel met gezag en eist zo het koninklijk voorrecht van de Zoon van David op (Matt. 21:12-16).

Hij wordt ondervraagd over de rechten die Hij heeft om (dit te doen) dit gezag uit te oefenen en Jezus voert Zijn dood en opstanding aan: 'Breek deze tempel af en in drie dagen zal Ik hem weer opbouwen.' Inderdaad is dat Zijn recht. De rechten en de eer die Hem toebehoren, als Schepper van de wereld en Heer van Israël, werden Hem geweigerd zoals wij gezien hebben. Zijn recht als zodanig werd miskend. Maar wij weten dat Hij alle macht in de hemel en op de aarde verkregen heeft door een ander recht, door dood en opstanding. Dit is een recht dat de onrechtmatige bezitter heeft verjaagd en voor de mens de erfenis heeft terugverkregen, wat hij verloren had. Dat geeft Jezus een onbetwistbaar recht op alle dingen. Voortdurend spreken de apostelen over Zijn dood en opstanding die Zijn rechten op al Zijn kronen en heerlijkheden bevestigen en verzekeren.

De prediking van Petrus (Hand. 2) getuigt daarvan. Hij zegt tot de Israëlieten dat zij Jezus hebben ter dood gebracht door handen van onrechtvaardige mensen, maar dat God Hem heeft opgewekt en Hem tot Heer en Christus gemaakt heeft. De onderwijzing van Paulus (Fil 2, e.a.) herhaalt het ook. Hier brengt de Heer zelf, als antwoord op de ondervraging van de Joden, Zijn dood en opstanding naar voren als Zijn recht op de meest verhevene diensten, op de uitoefening van Zijn koninklijk en hogepriesterlijk gezag. Omdat Hij Zichzelf vernederd heeft, heeft God Hem een Naam gegeven die boven alle naam is. De Zoon van David naar het evangelie van Paulus is uit de doden opgestaan (2 Tim 2:8). De kroon van Jezus was met Hem op het kruis bevestigd, voor het oog van de hele wereld (in het Hebreeuws, Grieks en Romeins!) (Luc. 23). Zoals Jezus zelf het hier naar voren brengt, openbaren alle getuigenissen dat het lijden van de Heer voert naar Zijn heerlijkheid (1 Petr. 1:11).

Vers 23: Dus de vreugde van het koninkrijk was geopenbaard, de kracht van het koninkrijk uitgeoefend en het recht van de Heer op deze macht aangetoond en opgeëist. Nu, naar de vastgestelde orde gaat het om een recht voor andere mensen om met Hem in hetzelfde koninkrijk in te gaan en deze kwestie (aangelegenheid) wordt hier besproken. Een heilig en plechtig onderwerp dat onze harten krachtig moet bewegen.

De mens is een schepsel, waarop God de Schepper niet kan vertrouwen. Het gebrek aan trouw van Adam in de Hof van Eden is daar de oorzaak van. De mens heeft al wat hij kon, gedaan om de eer van God te verkopen aan een ander, te onteren door ongeloof. Later kwam de bedeling van de wet bewijzen, dat hij ook net zo het vertrouwen van God onwaardig was. En de Heer zelf

brandmerkt hem hier met dit karakter (vers 24), maar Jezus zelf vertrouwde zich aan de mens niet toe, omdat Hij allen kende en niet nodig had dat iemand van de mens getuigde, want Hij wist Zelf wat in de mens was. Hij wist wat in de mens was en Hij vond niets dat Hem vertrouwen inboezemde. Wat een vernietigend oordeel. Er is meer. De mens, zoals hij is, kan niet verbeterd worden, zodat God ook maar iets aan hem kan overlaten. Zijn hart kan geraakt worden, zijn verstand ontwikkeld, zijn geweten overtuigd, toch kan God geen vertrouwen in ons hebben. Er wordt ons gezegd: 'velen geloofden in Zijn Naam omdat zij de tekenen zagen die Hij deed, maar Jezus zelf vertrouwde Zich hun niet toe. De mens liet zich hier van zijn beste kant zien en hij was onder de indruk van het gezicht van de dingen die Jezus deed. Toch kon Hij zich niet aan hen toevertrouwen. Daarom moet de mens herboren worden.

Hoofdstuk 3

De noodzakelijkheid van herboren worden, of ‘van boven’ geboren worden, of, zoals men zich onjuist uitdrukt de noodzakelijkheid van de wedergeboorte, wordt begrepen en erkend door de gelovigen. Maar is de nieuwe geboorte niet iets eenvoudiger en duidelijker dan men gewoonlijk veronderstelt? De leer hierover wekt bijna altijd in de ziel het gevoel van iets vaags en vreemds, wat niet zo moest zijn. Nicodemus was bij Jezus gekomen als een discipel (‘wij weten dat U een leraar bent, van God gekomen’). De Heer zegt onmiddellijk, dat hij opnieuw geboren moet worden. Hij richt zijn gedachten naar de koperen slang, terwijl Hij hem aantoonde dat hij daarheen moest gaan om het zaad van dit nieuwe leven te verkrijgen, waaraan hij behoefte had. Onder welk karakter moest Nicodemus zijn plaats daar in nemen en naar de Zoon des Mensen opkijken, die verhoogd was op het kruis? Eenvoudig als zondaar, een zondaar die overtuigd is van zonde en die, als een Israëliet, door de slang gebeten, in zich het vonnis van de dood draagt. Maar Nicodemus moest nog leren, dat zijn toestand zo was, want in die gezindheid was hij niet bij Jezus gekomen. Hij moest dus alles opnieuw beginnen. Hij moest opnieuw geboren worden, naar Jezus gaan langs een nieuwe weg en onder een ander karakter. Hij beschouwde zichzelf als een discipel en zag in Jezus een Leraar, van God gekomen, maar dat hij, Nicodemus, zelf een zondaar was, dood in zonden en misdaden (Ef. 2:1), een mens gebeten door de oude slang, dat de Zoon van God een Levendmakende Geest was, een Verlosser die zijn gerechtigheid zou zijn, dat begreep hij nog niet. Hierdoor was het zaad van het leven nog niet in zijn hart doorgedrongen.

Het karakter van het eeuwige leven, van de goddelijke natuur in ons, is dus even eenvoudig als de behoefte voor ons om ‘het te bezitten’. Het geheim van

dit Leve is Jezus te leren kennen, de Zoon van God, als de Heiland, tot Hem te gaan als een zondaar, overtuigd van zonde. Het is liefelijk de voetstappen van Nicodemus te volgen vanaf dat ogenblik, naar wat ditzelfde evangelie ons over hem leert. Tot op dit ogenblik had Nicodemus zich niet vergist in de weg. Maar zelfs toen hij zijn weg had moeten veranderen, maakt de richting die de Heer hem hier aangeeft goed en zeker, want later zien we hem de zijde van Jezus kiezen voor de Hoge Raad en een deel van de smaad ondervinden die verbonden is met de verworpen Galileër. En aan het eind is hij daar, waar de Heer hem in het begin had gezonden, namelijk naar de koperen slang. Hij ziet de Zoon des Mensen verhoogd aan het kruis. Daar gaat hij naar Jezus, maar niet als een discipel naar een leraar. Hij gaat niet in de nacht. Hij erkent Hem niet alleen voor de Hoge Raad, maar in het volle licht en tegenover de hele wereld (Joh 19:39). Hij geeft Hem eer als het Lam van God, gekruisigd, geslagen, gedood.

Nicodemus was misschien langzaam van hart, maar de slang is nog op de staak, ook voor de langzamen. Hij is daar nog altijd, wachtend om te zegenen. Zo verschijnt het eeuwige leven even eenvoudig in zijn karakter als in zijn noodzakelijkheid. Wij ontdekken het zaad die het voortbrengt. De Goddelijke kracht, de Heilige Geest die de stoot geeft aan het hele werk naar zijn eigen kracht, handelt op zo'n manier, dat het al onze gedachten overtreft. Of het nu de wind of de Geest is, wij weten niet van waar hij komt, noch waar hij heengaat, maar wij vernemen weke natuur het zaad heeft, dat hij gebruikt en in welke grond hij zaait. Het ene is het woord van het heil, het andere de ziel van een zondaar, van zonde overtuigt. Het leven dat door de familie van God stroomt is geest omdat Jezus, de tweede mens, de eerstgeborene van dit leven de 'levensmakende Geest' is en wat uit de Geest geboren is, is Geest.

Dat is ons nieuwe leven. Het is eeuwig, onfeilbaar, en of het nu zetelt in het hoofd of in de leden van het lichaam, het overwint de macht van de dood. De goddelijke leraar zegt ook: 'Als iemand niet geboren wordt uit water en geest, kan hij het koninkrijk van God niet ingaan.' Daar is alleen maar toegang voor 'herborenen', voor gerechtvaardigde of levend gemaakte zondaars, door het woord van het heil. Er zijn hier geen rechtvaardigen, geen wijzen, geen rijken in dit koninkrijk. Niemand die hier nog vertrouwen heeft in het vlees. Deze waarheid is dus vastgesteld tot vreugde en zekerheid voor onze harten, want hoewel het beslissend is, is het vol aanmoediging. Als gezegd wordt: 'Indien u niet opnieuw geboren wordt, kan u het koninkrijk van God niet zien', is het

aanmoedigend tegelijk te begrijpen dat, als we wel opnieuw geboren zijn, wij het wel zullen zien en dat geen list, kracht van mensen of kracht van duivels ons er buiten zal kunnen houden. Als wij de plaats van zondaar innemen, overtuigd van zonden en schuld (getrokken door de Vader, door de verborgen werking van de Heilige Geest) en als wij het woord van het heil aannemen van de Zoon van God – als wij net als de Israëlieten de ogen richten naar de slang, die verhoogd is op de staak, dan zijn we al ingegaan in het koninkrijk en bezitten we het leven en de heerlijkheid wacht op ons. Ons loflied zal weerklink in de hemel vinden en zal weerklinken in alle eeuwigheid. Het zicht dat wij op Jezus en op zijn heil zullen hebben, zal geen grenzen kennen en strekt zich uit tot in de sfeer van de toekomstige heerlijkheid. Het eeuwige leven is van ons, het leven van de hemel is in ons.

Nog iets over Nicodemus: Nadat de Heer hem zo had geopenbaard wat het zaad van het eeuwige leven was, zoekt Hij het in hem te werpen, daar waar het gezaaid moet worden om vrucht voort te brengen namelijk in het geweten. Want Nicodemus was in de nacht gekomen alsof dat wat hij deed, het daglicht niet kon verdragen. Wanneer Nicodemus weg gaat, zegt de Heer daarom tegen hem en Hij wil daarmee zijn geweten bereiken: ‘Wie kwaad doet haat het Licht en komt niet tot het Licht, opdat zijn werken bestraft worden.’

De noodzakelijkheid van een nieuwe geboorte, door het woord van het heil, wordt ons dus geleerd door de Heer. Als de mens niet opnieuw geboren wordt kan God op hem niet vertrouwen, en deze mens kan het koninkrijk van God niet zien of binnengaan. Welke betrekking bestaat er bijvoorbeeld tussen de oudste zoon, de broer van de verloren zoon en de vreugde die het huis van zijn vader vervulde? Niet een; nog nooit had hij ook maar een bokje gekregen om met zijn vrienden vrolijk te zijn. Alleen de verloren zoon, ‘tot zichzelf gekomen’, kon de ring, het beste kleed en het gemeste kalf verkrijgen. En het is ook zo, dat alleen verlost zondaars het geluk ervan kunnen begrijpen en er plaats in hebben. Allen, die daar zijn, zijn nieuwe schepselen, wezens van een orde die niet in de eerste schepping gevonden worden. Adam werd zuiver geschapen, maar in het koninkrijk zijn slechts zondaars, verlost door het bloed. Alle dingen zijn er verzoend door het bloed, zoals geschreven staat: ‘Want het behaagde de hele Volheid (...) alle dingen tot Zichzelf te verzoenen na vrede gemaakt te hebben door het bloed van Zijn kruis, door hem het zij de dingen die op de aarde, het zij de dingen die in de hemel zijn (Kol 1:20).

In vers 22 tot 36 zien we de Heer zijn dienst in Judea vervolgen, als dienaar van de besnijdenis, maar slechts voor een ogenblik. Want zich hier (in dit evangelie) met deze kwestie bezig houden, zou niet in overeenstemming zijn met het algemene plan (karakter?) van dit Evangelie, dat de Heer voorstelt buiten Joodse betrekkingen. Dezelfde opmerking geldt voor de volgende passage, waar Johannes de Doper wordt gezien in betrekking met Israël. Maar ook alleen en passant en met het doel, schijnt het om gelegenheid te hebben, door de Heilige Geest, getuigenis aan Jezus te geven, gezien, niet in Zijn Joodse heerlijkheid, maar in verhevener eer en liefelijker vreugde, die niet het gezamenlijke deel waren van de Christus als Zoon van David (die Hij niet deelde met anderen).

Jozua de dienstknecht van Mozes, was voor zijn Meester jaloers, omdat Eldad en Medad in het leger profeteerden (Num 11:28). Mozes berispt hem niet alleen met een woord, maar ook door een daad, want hij begeeft zich onmiddellijk in het leger, met klaarblijkelijk de bedoeling om te genieten en te profiteren van de gave en de dienst van deze beide mannen op wie zojuist de Heilige Geest was gevallen. Dat was een edel gedrag van deze geliefde man van God. Geen wraak, geen jaloezie bezoedelde de zuivere grond van zijn hart, noch verstoorde de zuiverheid van zijn ziel. Hijzelf een rijk begaafd mens door de Heilige Geest, wilde ook ontvangen door andere mensen, hoewel ze ondergeschikt waren, en met dankbaarheid en oprechtheid van het hart.

Paulus moest in zijn tijd ongeveer net ze een beproeving doormaken (1 Kor. 3:3). Naijver was in Korinte ontstaan in het midden van de heiligen. Sommigen zeiden: 'ik ben van Paulus', anderen: 'ik ben van Apollos'. Hoe heeft Paulus deze beproeving doorstaan? Heeft hij weten te overwinnen over de verzoeken, zoals Mozes had overwonnen? Ja, maar met een ander wapen: met een machtige hand en met een toegewijd hart, verbreekt hij alle vaten, opdat Hij (en Hij alleen), die ze moet vullen, alle heerlijkheid kreeg. Wie is Apollos? Wie is Paulus? Noch hij die plant is iets, noch hij die nat maakt, maar God die de wasdom geeft. Dat was overwinnen, ook in de boze dag, maar op een andere manier en met andere wapens.

Wat zien we hier bij Johannes? Hij komt hier dezelfde list van de vijand tegen. Zijn discipelen geven uiting van naijver en jaloezie ten opzichte van Jezus, maar et als Mozes en Paulus houdt hij stand in de kwade dag, hoewel hij in een andere situatie is geplaatst. Hij kan niet als Paulus zeggen: 'Wie is Apollos, wie is Paulus'. Johannes kan de naam van Jezus niet gebruiken, zoals Paulus

de naam van Apollos gebruikt. Daarom vernedert Johannes zichzelf onder de ogen van zijn al te ijverige discipelen. Aan diegene, op wie zij jaloers waren, door gehechtheid aan hun meester, geeft Johannes de heerlijkheid die al hun gedachten overtreft en die iemand anders toekomt dan Jezus alleen.

Hoe volmaakt is dat! Wat een mooi getuigenis geeft Johannes door zijn gedrag in deze omstandigheid, door zich toe te vertrouwen aan de leiding en bescherming van de Geest van de Wijsheid! Jezus was in zekere zin een Vat van het huis van God, zoals de profeten en apostelen. Hij was dienstknecht van de besnijdenis. Net als Johannes predikte Hij het evangelie van het komende koninkrijk. Hij zong vrolijke liederen, Johannes klaagliederen. God spreekt door hem zoals Hij door alle andere profeten gesproken had, zodat Hij ongetwijfeld een vat van het huis van het huis van God was. Maar Hij was van een bijzondere orde, de persoon en het werk waren verschillend van de anderen. Als de gelegenheid Hem, zoals in deze passage, stelt tegenover een ander vat, moet de eer die Hem toekomt, erkend worden. Johannes wil graag dienen als instrument daartoe. Geleid door de Geest en in volle gemeenschap met de gedachte van de Vader, vind hij er zijn vreugde in om de bloeiende staf van de Ware Aäron, schitterend met bloemen, knoppen en vruchten (Num. 17) en de andere staven in heel hun toestand van dood en dorheid te vertonen en op die manier het mopperen van de Israëlieten en de toegenegen maar bevooroordeelde gedachten van zijn eigen discipelen tot stilzwijgen te brengen. Zijn vreugde was volkomen door wat hun ontevredenheid opwekte. Hij was slechts de vriend van de Bruidegom. Zijn loop was beëindigd en het was hem goed zich terug te trekken en vergeten te worden. Zoals zijn dienstknechten, de profeten, had hij het licht hoog opgeheven om zijn geslacht tot Christus te leiden, om de bruid tot de bruidegom te leiden. Er bleef voor hem slechts over, zich terug te trekken. Hij staat daar als de laatste van de profeten en in zijn naam en in de hunne laat hij alle dingen in de handen van de Zoon over. Als hij spreekt over het onderwerp van de heerlijkheid van Hem, die grote is (was) als hij, hoe vol geluk spreekt hij over dit onderwerp. De Geest doet voor hem de verschillende stralen van deze heerlijkheid voorbijgaan. Hoe gelukkig is het inderdaad, als Jezus het voorwerp is dat heel ons verstand, heel ons hart bezighoudt en dat wij allen tevreden zijn om niets te zijn, opdat Hij alleen alle dingen vervullen zou! Heer, mocht door Uw genade dat meer en meer zo worden met al Uw heiligen.

Hoofdstuk 4

Johannes de Doper is van het toneel verdwenen en de dienst van de Zoon blijft ons alleen over. Alles is in Zijn hand en zo gaat Hij eenvoudig verder als de Zoon van God, de Heiland van de wereld. Dit hoofdstuk toont ons Hem, verworpen door Israël en Judea verlatend, met geen ander karakter dan dat van Heiland van de zondaars. Noodzakelijk moet Hij door een bezoedelde plaats gaan, en de ervaring opdoen, dat door ons midden gaan Hem bittere smart en vermoeidheid kost. Hier vinden we er een voorbeeld van.

De Joden in hun gerechtigheid waren consequent als ze alle betrekkingen met de Samaritanen weigeren. Dat was in overeenstemming met hun manier van spreken: 'Het is voor een Jood niet geoorloofd zich te voegen of te gaan tot een vreemde' (Hand. 10:28). Want dat was een getuigenis tegen het kwaad, een getuigenis dat juist aan Israël was toevertrouwd door Jehova. Zij noemden zich de getuigen van God tegen de wereld, zij de zuivere natie gescheiden van de onreine volken als getuigenis van de gerechtigheid van God tegen een bedorven aarde. Maar Jezus hield zich nu ver van Israël. Hij had Judea verlaten, de plaats van gerechtigheid en hij bevond zich nu in het onreine Samaria, als de Zoon van God, de Heiland van de zondaars. Hij was in Judea gekomen om gerechtigheid te zoeken, deze vrucht paste in zo'n land, maar Hij had ze niet gevonden. Maar in Samaria hoeft Hij ze niet te zoeken, Hij moet daar in een heel ander karakter zijn: dat van zuivere genade. En in het bewustzijn daarvan, dat Hij daar slechts in genade is, als de Heiland van de zondaars richt Hij zich dan ook tot een vrouw die gekomen was om water te putten bij de fontein van Sichem.

Vanaf het begin was er een geheim in God, die alle eisen, aan Israël gesteld, overtrof en heel de orde van gerechtigheid in Judea bevestigt. Dat was 'genade en de gave door genade' (Rom. 5:15). Als aan de Joden een getuigenis van gerechtigheid was toevertrouwd tegen de wereld, dan was de Zoon de gave van God aan de wereld. Hij was het leven voor de wereld. De wet is door Mozes gegeven, de genade en waarheid zijn door Jezus Christus geworden. En omdat Hij wist dat Hij deze verborgenheid van genade voor zondaars bracht, zei Jezus tegen de vrouw: 'Geef mij te drinken.' Zij verwondert zich, en met reden, dat een Jood zich niet op afstand hield. Zij wist nog niet, dat de verborgenheid van God bij Hem was. De uitmuntende heerlijkheid kwam deze onreine plaats bezoeken. De Here God nam Zijn plaats in, niet in gerechtigheid op de brandende berg, maar aan de bron van de stroom van het leven, als de Heer, bereid om er de heilzame wateren van uit te delen. Wat een zegen wordt bereid voor die arme paria. Alleen zo'n paria kon er de uitgestrektheid van begrijpen. Toch moest ze leren dat de bron van deze zegen niet in haar zelf ligt. De Samaritaanse moet leren wat zijzelf is, ze moet achterom kijken, naar alles wat zij geweest is en vooruit zien, dat haar niets overblijft dan een woestijn en een land van de duisternis. Haar geweten word verontrust: 'Die u nu hebt, is uw man niet.' Maar in deze woestijn en deze duisternis is de Zoon van God met haar, en dat was het geluk, een geluk dat een arme paria, die alleen stond, kon begrijpen. Voor de voortvluchtige Jakob, die een steen als kussen had, werd de hemel geopend en werd God geopenbaard in al Zijn genade en heerlijkheid. Zo was het ook met deze dochter van Jakob. De Heer scheurde opnieuw de rots om er water uit te geven. De ark van God zag zich teruggebracht in het leger in de woestijn. De Heer van de bronnen van het Leven richt het woord tot een schepsel en dadelijk worden haar de vreugde en de kracht van de liefde van God geopenbaard. De Samaritaanse denkt niet meer aan haar kruik maar haar hart en lippen vloeien over van een getuigenis aan de naam van Jezus gegeven. Dat alles is goddelijk mooi. Een arme Samaritaanse aan wie de gerechtigheid heeft bevolen om zichzelf op een afstand in een bezoedelde plaats op te houden, wordt de vrucht van de arbeid van Jezus. Zij wordt toegelaten in de verborgenheden en de nauwe gemeenschap met de Zoon van God. Als zondares brengen haar plaats en haar karakter haar voor de voeten van de Zoon van God. Alleen de zondaar bevindt zich op de weg van de Heiland. Hoeveel leed en beproeving de zonde ons ook in de wereld heeft gebracht en nog moge brengen, zonder die hadden wij God nooit leren kennen. Wij zouden Hem niet gehad hebben zo wij Hem nu hebben, de God die ons Zijn hart heeft geopend, de schatten van Zijn liefde, toen Hij ons Zijn Zoon gaf.

De discipelen verwonderen zich op hun beurt, zoals de vrouw, omdat Jezus als Jood zich niet op afstand had gehouden. Zich bewust van de tegenwoordigheid van een heerlijkheid boven hun begrip, zegt niemand: 'Waarom praat u met haar?' Zij kenden de verborgenheid nog niet die de Zoon van God in Zich droeg en Jezus toont hun dan velden, wit voor de geoogst die hun geloof nog nooit had aanschouwd. De enige velden die zij kenden, waren de velden die vroeger verdeeld waren onder de stammen van Israël. Naar hun gedachten moest het werk van God zich beperken tot deze gewijde kring en Samaria, de onreine plaats, lag daar buiten, meenden zij. Maar zoals we gezien hebben: in God was een verborgenheid. De Zoon van God, de Heiland van zondaars, was uitgegaan. Het zaad dragende en Zijn arbeid had een oogst bereid voor de oogsters in de beoedelde vlakten van Samaria.

Hij toont Zijn discipelen een gezelschap mensen, die van Sichar komen, die later zouden zeggen: 'Deze is echt de Christus, de Heiland van de wereld.' Dat waren aren die klaar waren voor de sikkel. De oogst was overvloedig in Judea, in Samaria was ze wit om te oogsten. De Heer had de last gedragen van zaaien, vermoeid en uitgeput had Hij met de vrouw gesproken. Nu wil Hij de vreugde van de oogst delen met Zijn discipelen, en als onderpand blijft Hij twee dagen in Sichar bij de kleine vergadering, die in Hem gelooft en Hem erkent als de Heiland van de wereld. De nabijheid waartoe de Heer de ziel uitnodigt, de gemeenschap met Hemzelf die Hij in het hart van de zondaar, die gered is door het geloof, wil vestigen, zijn lieflijk om te leren kennen. Hij handelt met ons niet als een beschermer of weldoener, een beginsel waar de wereld vol van is (Luc. 22:25) 'Zij, gezag over hen uitoefenen, worden weldoeners genoemd.' De mens is wel geneigd weldaden te bewijzen als een soort van beschermer, terwijl hij de afstand handhaaft van een meerdere voortreffelijkheid die tegelijk wordt opgeëist en erkend. Zo doet Jezus niet. Hij kan zeggen: 'Niet gelijk de wereld geeft, geef Ik u' (Joh. 14:27).

Hij brengt Zijn schuldenaar heel dicht bij Zich, Hij laat hem zien en ervaren dat Hij hem eerder behandelt als een familielid, dan als een beschermer. Dat is het hele verschil, en ik durf te zeggen, dat de hemel afhangt van dit verschil. De hemel waarop de ziel hoopt, en waarvan ze nu al in de geest geniet, hangt af van het feit dat Jezus tegen ons niet handelt naar het beginsel van beschermheerschappij. Anders zou de hemel niets anders zijn dan een goed geordende wereld van menselijke beginselen en menselijke welwillendheid, en wat zou dat zijn. We zien dan ook niet in Christus de neerbuigende

minzaamheid van een Grote van de aarde. 'Ik ben in uw midden, als Één die dient', zegt Hij. En iedere omstandigheid van Zijn leven bevestigt ons dat. Nooit was Zijn van doen eenvoudig die van een weldoener, nooit vertoonde Hij de hoogheid en de terughouding van een beschermer. Hij heeft onze krankheden op zich genomen en onze smarten heeft Hij gedragen (Jes. 53:4).

Zie Hem hier, bij deze fontein met deze Samaritaanse. Ze had in dat ogenblik de meest verhevene gedachten over Hem; 'Ik weet dat de Messias komt, die genoemd wordt Christus. Wanneer die gekomen zal zijn, zal Hij ons alle dingen verkondigen (vers 25). Dat was haar juiste en verheven gedachte over de Messias, niet wetend dat Hij, met Wie zij sprak, meteen kon antwoorden: 'Ik ben het, die met u spreekt.' Waar was toen die hoog verheven Messias? Gezeten aan de rand van de fontein, sprak Hij met deze vrouw die Hem daar ontmoet heeft en aan wie Hij, om haar in Zijn tegenwoordigheid op haar gemak te stellen een beetje water had gevraagd! Was dat beschermheerschap, zoals de mensen doen? Was daar afstand en neerbuigende welwillendheid van een meerdere? Was dat de hemel of was dat de aarde, de mens of God? De welwillendheid van de wereld zal u alle gunsten geven die u wil, als u maar de rang van meerdere en de eerbied van de beschermeling behoorlijk handhaaft. De hemel of de Liefde handelt niet zo. God zij gedankt!

Jezus, God geopenbaard in het vlees, was daar zo dichtbij, dat men zou gezegd hebben, een bloedverwant van haar, aan wie Hij Zijn gunsten uitdeelt. Hij probeert ons zo dicht bij Hem te brengen, om in onze harten de vrijmoedigheid en het vertrouwen te wekken. Hij bezoekt ons, zelfs komt Hij bij ons op ons verzoek, zoals Hij twee dagen bij de Samaritanen is gebleven, die door het woord van de vrouw bij Hem waren gekomen. Hij vraagt om een gunst, zodat wij van onze kant er één uit Zijn hand zouden aannemen. Hij zal daar uit onze kruik drinken om ons aan te moedigen onze dorst te lessen aan de onuitputtelijke bronnen, die Hij voor ons opent en Hij zal van ons bokje aan de deur van de tent eten, terwijl Hij tegelijkertijd ons Goddelijke geheimen zal openbaren (Gen 18). Dat kan onze harten verblijden. Het hart van de Heer verblijdt zich ook over Zijn eigen wegen van liefde, want deze twee dagen in Sichar waren voor iets van de vreugde van de oogst. Zij waren een verfrissing voor de Zoon van God, vermoeid op deze aarde. Hij vond daar het zuiverste geloof, dat Hij ooit ontmoet heeft. Alleen het geloof van de zondaar kon Hem op aarde verfrissen, niets dat in de mens is, was daartoe in staat, maar alleen het geloof dat de mens uit zichzelf doet ingaan. Toch moest deze vreugde

maar twee dagen duren. Al snel wordt Hij naar een minder verheven streek geroepen, want na deze twee dagen gin Hij naar Galilea, en bevond zich weer in een Joodse omgeving. Hij begeeft zich er heen met het droevige vooruitzicht 'dat een profeet in zijn vaderland niet geëerd is.' Hij voelt dat des te meer, na de gemeenschap die Hij zojuist heeft genoten onder de arme zondaars van Samaria.

De voorspelling is maar al te waar. De Galileërs, die de dingen hebben gezien die Hij in Jeruzalem op het feest had gedaan, ontvangen Hem. De hoveling geloofde, hij en zijn hele huis, maar niet dan nadat hij zorgvuldig onderzoek gedaan had naar de macht van Jezus, door zijn eigen getuigen. De Samaritanen in Sichar hadden Jezus zelf geloofd, de Galileërs geloven Hem om Zijn werken, de Samaritanen kenden Hem in Zijn eigen persoon, de Joden vragen als het ware om een nieuw teken. De Samaritanen bevinden zich dan ook in Zijn gemeenschap, terwijl de anderen genezen worden door de Heelmeester van Israël. De zegen van het onreine Samaria ging uit boven die van Jeruzalem (de rechtvaardige).

De eerste afdeling van Johannes is geëindigd. Wij hebben de Zoon van God op Zijn voetstappen gevolgd in deze boze eeuw waarin wij leven. Aan het begin hebben wij Zijn heerlijkheid gezien, die zodra ze in de wereld schitterde, de duisternis van de wereld openbaarde. Ze vond geen antwoord bij de mens. De wereld die door Hem geschapen is, heeft Hem niet gekend. Maar de Zoon van God droeg een geheim bij zich, het geheim van de genade van God voor zondaars, een zaak die dieper is dan alle gedachten van de mensen.

Op aarde was Hij een vreemdeling, maar de openbaring van Zijn verborgenheid aan arme zondaars, had de kracht van hen vreemdelingen te maken met Hem.

Inleiding hoofdstuk 5 - 12

Met de hulp van de Heer wensen we verder te gaan de voetstappen van de Heer te volgen. Moge Hij door Zijn Geest van deze arbeid de gelegenheid maken om een heilig genot te schenken en ons dankbare harten te geven. In Johannes 5-14 wordt de Heer gezien in betrekking tot de Joden. Toch is het plan van de Geest niet ons hier het openbare leven en de dienst van Jezus te tonen. Wij zien hier de Heer niet gaan als in de andere evangeliën, in steden en dorpen het koninkrijk te prediken om misschien enkele zondaars tot berouw te brengen. Wat vooral Zijn gedachte schijnt bezig te houden is de verwijdering van God, waarin deze wereld leefde waar Hij door ging. Slechts zo nu en dan ziet men Hem voortgaan om in kracht en genade om Zich heen te handelen als de Zoon van God, de hemelse vreemdeling, de Heiland van zondaars. Het is hetzelfde voor wat discipelen betreft. In Johannes zijn zij niet Zijn metgezellen in Zijn dienst, zoals in de andere evangeliën. Jezus stelt de twaalf net aan, Hij zendt de 70 niet uit, de dienst blijft in Zijn eigen handen. Tot aan Johannes 13, als de dienst van de Heer is geëindigd, worden de apostelen weinig in Zijn gezelschap gezien. En als ze bij Hem zijn es er een zekere terughoudendheid. Aan de andere kant is er geen evangelie waar Jezus wordt getoond zo dicht bij e zondaar gebracht als in Johannes.

Hij is alleen met de Samaritaanse, alleen met de overspelige vrouw, alleen met de blindgeborene en dat geeft aan dit gedeelte van Gods Woord zo'n grote waarde voor de ziel. De zondar leert zo dat hij een recht heeft op de Heer, en het wordt hem duidelijk dat de zondaar en de Heiland voor elkaar gemaakt zijn. Zodra we geleerd hebben dat wij zondaars zijn, kunnen wij de ogen opheffen naar de Zoon van God en Hem aanroepen als de onze. Wat een ogenblik is dat, wat een gebeurtenis om aan te denken tekenen in de boeken van de hemel!

Jezus is gekomen om te zoeken en zalig te maken wat verloren is. Hij handelde eenzaam op aarde, behalve wanneer Hij een zondaar ontmoette. Deze had het recht en je zou kunnen zeggen de macht om de eenzaamheid van de hemelse vreemdeling te verstoren. De wereld kende Hem niet. Zijn weg onder ons was een eenzame weg, behalve wanneer de zondar en Hij van aangezicht tot aangezicht stonden. De melaatsen buiten het leger ontmoetten Hem, maar niemand anders. Alleen zijn met Jezus is de eerste positie van de zondaar. Dat is het begin van Zijn vreugde, een gemeenschap met Jezus waarin het niemand geoorloofd is zicht te mengen.

In alle tijden heeft het christendom, wat zich Gemeente noemde, getracht door te dringen in de gemeenschap van de Heiland en de zondaar en zich belangstellende partij te tonen in die kwestie tussen die beiden. Maar de gemeente heeft hierin ongelijk gehad. De zonde werpt ons alleen op God. En in de dagen waarin we nu leven temidden van zoveel verschillende meningen is het nodig dat te weten, geliefden. Sommigen zouden willen eisen, dat wij ons bij hen voegen in zekere paden van dienst of voor zekere vormen van eredienst, zij menen dat wij ongehoorzaam zijn aan God als wij weigeren. Toch, wat ook de mate zij waarin wij toegeven, durven wij niet om hen het voorrecht opzij zetten, dat aan God toebehoort, alleen te handelen jegens ons zondaars. Wij moeten niemand toelaten zich meester te maken van het recht dat alleen God heeft, ons te onderhouden over onze zonden en hoe rechtvaardig onze angst ook is, over een menigte vragen die zich voordoen. Ze moet ons nooit doen vergeten dat wij als zondaars alleen geweest zijn met Jezus en dat Hij eens vooral naar de rijkdom van Zijn genade ons onze zonden heeft vergeven en ons aangenomen heeft. De eenzaamheid waarin Christus en de zondaar elkaar ontmoeten wordt naar voren gebracht in dit evangelie op de meest aanmoedigende manier. Wat Zijn betrekkingen betreft met anderen wordt Jezus gezien als op een afstand en in gereserveerdheid zowel wat plaats als persoon betreft. De Zoon van God kende niet de ene plaats boven de andere, de grote woestijn van de wereld waar de zondaars leven, was de plaats waar Hij moest handelen. Laten we de hoofdstukken naar volgorde behandelen.

Hoofdstuk 5

Gedurende alle tijdperken van zijn geschiedenis hebben meer dan één voorbeeld van wat in Israël is gebeurd, ons getoond dat er soms de openbaring van een bijzondere werking van de Heilige Geest is geweest. Dit waren openbaringen waardoor de Heer het volk ondersteunde, door hulpbronnen die niet van hun eigen systeem waren. Hierdoor leerde Hij hen, waar de grond van hun hoop was. Dit ziet men in het bijzonder in de tussentijd van Abraham tot David.

(Het volk Israël moest weten uit de nationale geschiedenis hoe dikwijls hun lot afhankelijk was geweest van hulpbronnen die God heeft en waarnaar Hij voor hen heeft gehandeld, hoewel buiten het systeem waarin zij wettig waren gesteld. In alle perioden van hun geschiedenis waren zij ondersteund en geleid door God door ontplooiing van deze hulpbronnen, die voortkomen uit Zijn soevereine genade. Vader Abraham was geroepen door een daad van deze genade (Joz. 24:2-3). De hand van God had ze beschermd en ze zeer uitgebreid in Egypte (Ex. 1:12). In de afgelegen woestijn van Midian, waar Israël niet bekend was, werd Mozes door God voorbereid om hun bevrijder te worden. Gedurende hun weg door de woestijn hadden zij hun totale afhankelijkheid van God ondervonden. Jozua had na Mozes, toen hij zijn dienst volbracht, de volken van Kanaän vernietigd, niet door zijn kracht, maar door die van de Geest van God. Later, hoewel in andere omstandigheden, was het altijd hetzelfde. Het zwaard van Jozua, dat het bewijs gegeven had van de trouw van de Heer tegenover Abraham en zijn nageslacht, was nauwelijks in de schede gestoken en de zegen uit de hand van God gekregen was nog maar net aan het volk toevertrouwd of alles was al verloren. Richteren 1 eindigt met de verklaring dat Israël door eigen schuld alles in gevaar had gebracht. Israël en

Kanaän zijn opnieuw Adam en de hof van Eden. Israël werd toen evenwel niet uit het land verdreven, maar de rest van het boek toot ons God aanwezig in het midden van Zijn volk, terwijl Hij de kwaden met eigen hand en door de kracht van Zijn Geest herstelt. Hij geeft hen bevrijders, Hij heeft Deborah, Gideon, Jefta en Simson aan hen gegeven. Zo zijn van Abraham tot David alle perioden van Zijn geschiedenis gekenmerkt door de werking van God in soevereine genade, toen er in het systeem op de Sinaï gevestigd en aan de handen van Israël toevertrouwd, geen hulpbronnen meer overbleven, maar eerder een aanleiding tot kastijding van een ontrouw volk.

Bethesda lijkt mij een getuigenis te zijn van die werking van God. Bethesda kwam niet uit het Joodse systeem. Het was een herstellingsoord in Jeruzalem geopend door de soevereine genade van Jehova (zoals de naam aanduidt). Het was geen voortdurende hulp maar alleen een kortstondige hulp, zoals de richters en profeten geweest waren. Ook Bethesda was een getuigenis van de genade en de kracht die in God voor Israël was, net zoals die er was geweest bij bepaalde gelegenheden en tijden gedurende de hele donkere tijd na de dagen van hun laatste profeten. En nu moest Bethesda terzijde gesteld worden. Zijn wateren zouden niet meer bewogen worden. Hij naar Wie al deze getuigenissen wezen, was daar. De Ware Bron van gezondheid, de Zoon van God was gekomen tot de dochter van Sion en stelde zich aan haar voor. Er was een feest in Jeruzalem wordt ons gezegd. De dingen gebeuren, alsof alles in orde was met God. Men nam de feesten behoorlijk waar, de godsdienstige plechtigheden werden precies gevolgd. Toch had de aanwezigheid alleen van Bethesda tot de dochter van Sion kunnen zegen dat zij een heelmeester nodig had. En dat zij de rust niet bezat, waarin de trouw van Israël haar zou hebben bewaard. En de Heer zei hetzelfde. Hij geneest de zieke en neemt daardoor de plaats van Bethesda in, alleen doet Hij het zo, dat Israël moest begrijpen, dat zij de sabbat verloren waren. Verloren wat hun eer was: 'En het was sabbat op die dag.' Het volk komt meteen in beroering, de trots van de Joden wordt gekwetst, want de sabbat was het teken dat ze als volk onderscheidde en dat nemen ze Jezus kwalijk. 'Zij zochten Hem te doden, omdat Hij deze dingen op de sabbat deed.'

Hier sta ik even stil. Jezus bij het badwater van Bethesda is een beeld dat dit verdient, zoals Mozes deed bij het brandende braambos, laten wij ons er heen wenden om het te bezien. Hoewel toen dit water Jezus een beetje had afgebeeld, nu is Hij daar om dat te doen ophouden. Hij is gekomen als iets

nieuws, en als Hij bij het badwater is, is dat om een tegenstelling te zijn met de kracht van zijn waters, met het badwater zelf: 'Wilt u genezen worden?' vraagt Hij aan de zieke. En was de man geneigd zich zoals hij was in Zijn handen over te geven? Wilde hij Zijn schuldenaar zin en wilde hij zich aan Jezus overgeven, toevertrouwen met al zijn onmachten en zijn ellende? Dat was iets anders dan het lastige en ingewikkelde systeem van Bethesda. Daar was geen wedijver te vrezen, geen hulp in te roepen, geen vertraging, geen onzekerheid. De arme zieke hoefde zich niet meer bezig te houden met hen, die zich inspanden om voor hem in het water te komen, of over hen die hem wilden helpen er in af te dalen voor de anderen. In plaats van een leven van verwachting en hoop, was er een ogenblikkelijke en volledige genezing. Engelen en badwater, vrienden en mededingers, vertraging en onzekerheid, Jezus beschikte over alles tot Zijn voordeel op de meest uitgebreide en heerlijke manier. Als Jezus verschijnt als de Zoon van God, staat bij het badwater van Bethesda, gaat het er niet meer om te weten of de zieke er in toestemt om Hem alles verschuldigd te zijn, om rustig te blijven en om de bevrijding van God te zien. De ontoereikendheid van het badwater van Bethesda wordt ontdekt.

Het is maar een zwak en eerste beginsel (Gal. 4:9) zonder heerlijkheid, om de heerlijkheid die uitblinkt. Op dezelfde manier toont de Geest in de Hebreeën brief door de apostel, wat het aardse heiligdom was, met al zijn instellingen en zijn diensten. Als ik het mag zeggen, wordt Jezus daar eens te meer bij het badwater van Bethesda gezien. De Heilige Geest plaatst Hem in tegenstelling met het systeem van instellingen en waarnemingen dat voorafgegaan was, en waarvan Hij al de onmacht en armoede doet uitkomen. Ongetwijfeld was er een weerkaatsing van Christus geweest in de godsdienstige gebruiken van de tabernakel, zoals in het badwater aan de Schaapspoort, maar dat verdwijnt nadat het Licht Zelf daar is.

Maar wat zullen we zeggen, als we niet allen de zieke zien, maar een menigte van zieken, vastgehouden bij dit twijfelachtige en misleidende water, terwijl de Zoon van God in het land is die de genezing en bevrijding bij zich heeft, zonder onzekerheid en vertraging, ondanks alle mededinging en zonder hulp? Is dat geen les voor ons? Het badwater wordt omringd door mensen en Jezus gaat er ongemerkt voorbij. Bethesda wordt gezocht, terwijl Jezus verplicht is hem op te zoeken en zich aan te bieden. Wat een getuigenis van de godsdienst van de mens! Men hecht zich aan instellingen, aan een systeem, en de genade van God die heil aanbrengt wordt veracht. Wij zouden ons verwonderen als

we niet door droeve ervaring wisten, wat de werken zijn van deze verdorven natuur, die de onze is.

Maar laten we doorgaan. De Heer antwoordt in de andere evangeliën als Hij ondervraagd wordt omdat Hij genas op de sabbat, door David aan te halen die de toonbroden at de priesters die op de sabbat dienst deden in de tempel en het feit dat zelfs zijn beschuldigers hun ezels drenkten op de sabbat. Hier echter spreekt Hij er niet over wat David en de priesters en zijn beschuldigers zelf deden, maar Hij zegt wat de Vader, die in de hemel is doet zonder ophouden in deze arme verloren wereld. Dat antwoordt de Heer aan hen, die Hem aanvielen over Zijn werk in Bethesda op een sabbatsdag. Een eigenaardig woord, volmaakt in overeenstemming met alles wat het evangelie van Johannes over Jezus zegt. Niet in het gezelschap van David of van priesters of met zijn naasten bevindt de Heer zich, maar in gemeenschap met God. 'Mijn Vader werkt tot nu toe en Ik werk ook.' In wat we horen in deze woorden over de Vader en de Zoon, zijn er veel redenen tot blijdschap en lof voor hen die de Heer kennen. Maar voor de Joden was dat niet zo. Deze woorden zeiden hen opnieuw dat ze de sabbat verloren hadden, waarop zij zich beroemden, dat ze die dag al lang verloren hadden zelfs van het begin af, want in alle tijdperken van hun geschiedenis had God, Zijn Vader, onder hen in genade gehandeld, waarvan Bethesda het getuigenis was. En Hijzelf, Jezus, was ook gekomen om in genade onder hen te handelen, waarvan de genezing van de zieke op zijn beurt weer een getuigenis was. Dat betekende 'Mijn Vader werkt tot nu toe en Ik werk ook', woorden die in de herinnering van het volk terug grepen door de daad van genade gedurende heel hun geschiedenis. De Joden zijn er dan des te bozer om tegen Jezus, en omdat ze de verborgenheid van Zijn heerlijkheid niet kenden, beschuldigen ze Hem van lastering, omdat Hij God Zijn Vader noemt. Hierop antwoordt de Heer nog (altijd sprekend over zichzelf als de Zoon, maar terwijl Hij tegelijkertijd een plaats van afhankelijkheid inneemt): 'Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, de Zoon kan niets van Zichzelf doen.' Als men geen rekening houdt met de waardigheid van Zijn goddelijke persoon, kan men de plaats van afhankelijkheid die de Heer hier inneemt niet onderscheiden. In de mond van een schepsel, zelfs niet het hoogste wezen, zouden de woorden 'Ik kan niets van Mijzelf doen' alleen maar een gewone klank hebben. Die woorden zouden slechts meedelen wat tot de natuur van de dingen hoort, maar in de mond van de Zoon spreken ze ons van de toestand van Zijn afhankelijkheid van God, waarin Hij door Zijn vernedering is gegaan. Dit alles is zeer kostbaar: Hij die in de wereld is gekomen om God en Zijn heerlijkheid, kon geen andere plaats

innemen, dan die van de gerechtigheid. Die de eer zoekt van Degene die Hem gezonden geeft, die is waarchtig en geen ongerechtigheid is in Hem (Joh 7:18). De mens had door zijn trots God onteerd. Hij had Zijn majesteit beledigd door het oor te lenen aan de influistering van satan. 'U zal als God zijn' (Gen 3:5) en de Zoon die gekomen was om de heerlijkheid van die beledigde God te openbaren, heeft Zich moeten vernederen. Hoewel in de gestaltenis Gods zijnde heeft Hij zichzelf moeten vernietigen (Fil. 2:8-9) De heerlijkheid van God eiste dit offer, in een wereld die door de trots ver van Hem was weggesleept. En dit offer heeft de Zoon gebracht. Dat paste niet voor de mens, het was ook niet naar de mens. Hij kon niet aannemen noch erkennen Hem, die zo gekomen was: 'Ik ben gekomen in de naam van Mijn Vader, en u neemt Mij niet aan. Als iemand anders komt in zijn eigen naam, zal u die aannemen (5:43).

Geliefden, dit zijn heilige en diepe gedachten, door Zijn vernedering en afhankelijkheid eerde de Zoon God, en stelde de mens op de proef. Hij kende aan de enige Heer de rechten toe, die Hem toebehoorden in deze wereld, maar tegelijkertijd werd Hij Zelf een teken, waardoor de gedachten van vele harten geopenbaard zouden worden.

De Jood, de begenadigde Jood werd geopenbaard als hebbende de godloochening van alle mensen, want het doel van het gesprek van Jezus in dit hoofdstuk was bedoeld om deze verborgen bron van ongeloof kenbaar te maken of te ontdekken. Noch het Licht, nog de getuigen ontbraken hen. Zij hadden de werken van Christus, de stem van de Vader, hun eigen schriften en het getuigenis van Johannes. Maar de liefde van God was niet in hen, de liefde tot de wereld hield hen vast, daarom waren ze niet bereid de Zoon van God aan te nemen.

'Hoe kan u geloven, u die eer van elkaar aanneemt en niet de eer zoekt die van de enige God is?' Dat wordt ook tegen ons gezegd. Moeten ook wij niet waken over ons hart en over al onze geheime neigingen. Behoed uw hart boven al wat te bewaren is, want daaruit zijn de uitgangen van het leven (Spr 4:23). Machtige en gevaarlijke stromingen kunnen zich onder de oppervlakte bevinden.

Job was een godvrezend man, hij had zijns gelijke niet op aarde, toch bewoog zich in zijn hart een gevaarlijke stroom, hij hechtte waarde aan zijn karakter, aan de omstandigheden, waarin hij geplaatst was. Niet dat hij was wat men noemt een werelds mens, vol eigengerechtigheid, hij was een waarchtig

gelovige, een edelmoedig vriend, een man die ervan hield goed te doen. Maar hij beroemde zich op zijn plaats in het leven en van de achting die hij genoot onder de mensen. In het verborgen van zijn ziel had hij daar plezier in (Job 29) en dat was een verborgen en machtige stroom. Zijn vrienden zagen niets van zijn inwendige toestand, maar zijn hemelse Vader zag alles. Omdat Hij Job liefhad en hem deelgenoot wilde maken van Zijn heiligheid, waarmee deze toestand niet overeenkwam, deed God hem op Zijn school gaan en oefende hem tot zijn welzijn. Een waarschuwing vol genade, opdat ook wij zouden waken over de hoogten en diepten van onze harten.

Het is goed zich dagelijks af te vragen: ‘Welke gedachte houdt mij bezig? Welke berekeningen maak ik in het verborgen van mijn hart? Waarop richt zich mijn aandacht. Verwacht ik voedsel voor mijn ziel van het vlees of van de Heilige Geest? Gaan mijn wensen uit naar de hemel of naar de aarde?’ Dat is een nuttig onderzoek, dat ingegeven wordt door de dure betekenis van de woorden van de Heer.

‘Hoe kan u geloven, u die eer van elkaar aanneemt, en niet de eer zoekt die van God alleen is?’ De mens, een trotse afvallige, kon de tegenwoordigheid van de Zoon des Mensen in vernedering, de Zoon van God zonder heerlijkheid, niet verdragen. Dat was de bron van ongeloof. Dat was een onverenigbare zaak, de toestand van de mens en de tegenwoordigheid van Hem, Die de eer van God voor de mens handhaafde. Jezus werd verworpen in Zijn nederige verschijning, even als Zijn werken van genade in Bethesda miskend werden. Zijn broeders hadden moeten begrijpen dat God door Zijn hand hen wilde bevrijden, maar zij begrepen het niet. Zij geloofden niet in Mozes en in beginsel zijn zij nog in Egypte, nog in het vlees, zij zijn niet verlost. Als zij Mozes geloofden, zouden zij Christus geloofd hebben en zouden door Hem bevrijd zijn van die andere farao, de macht van het vlees en van de wereld. Maar door hun ongeloof zijn zij aan al deze dingen onderworpen. Zo vinden we ze in dat hoofdstuk en zo verlaten we ze weer.

Hoofdstuk 6

Hier opent een nieuw toneel. Het was Pasen. Ongelukkig hechtte Israël weinig waarde aan de barmhartigheid van God waarvan dit feest de herdenking was. Het volk moest nog leren wat Egypte was en wat de woestijn was. God wilde ze, in Zijn geduldige goedheid, ondanks zoveel uitdagingen, nog wel onderwijzen. De Heer voedde de menigte in een woeste plaats. Zodoende openbaarde Hij de macht en de genade van Hem, die 40 jaren lang in een andere woestijn hun vaders had gevoed. Net als Mozes, verwonderden de discipelen zich (Num 11). Kunnen er zoveel schapen en runderen voor hen geslacht worden, dat zij er genoeg aan hebben? Maar de hand van de Heer is niet te kort en Hij geeft de menigte te eten. En de menselijke ijver toevoegende aan zijn indrukken, wil Hem weg voeren en Hem koning maken. Maar deze ijver vindt de Heer niet goed. Het koninkrijk van de Zoon van God moet zo'n dergelijke oorsprong niet hebben. Als de 'beesten' hun koninkrijken ontvangen van de winden van de hemel, die de grote zee in beroering brachten (Dan 7:3). Jezus kan dat niet. Zo zal Hij niet gekroond worden door Zijn moeder op de dag van Zijn bruiloft (Hooglied 3:11). Dat was niet het gejubel, waarmee de gevelsteen naar voren wordt gebracht (Zach 4:7) noch het getuigenis van de gewilligheid van Zijn volk in de dagen van uw heerban (Ps 40:3). Dit beroep op de bron zou geen betere grondslag hebben gehad dan dat beroep, dat van Saul een koning had gemaakt. Dan zou het koninkrijk van de Heer de vrucht geweest zijn van de opwinding van het volk, zoals dat van Saul was geweest van de gevoelens van een opstandig hart. Zo kon het niet gaan. Overigens, voordat de Heer zou kunnen gaan zitten op de berg Sion, moest Hij de berg alleen bestijgen (Obadja 21). Voordat het volk in het koninkrijk kon ingaan moest het eerst door de stormachtige zee gaan. Deze dingen staan hier voor ons als in een spiegel.

De Heer is op de berg ontweken voor een tijd en de Zijnen strijden tegen de winden en de golven. Maar als het ogenblik gekomen is, daalt Hij af van de verheven plaats, stilt de storm en leidt de Zijnen naar de haven waar ze heen willen. Zo zal het al snel gebeuren vanuit de hemel waar de Heer nu is, zal Hij in kracht neerdalen om de Zijnen die lijden te verlossen. Dan zullen zij Zijn wonderen zien in de diepte (vers 24), zij zullen Zijn goedertierenheid loven en de wonderen die Hij doet aan de mensen (Ps 107:31). De Heer kan dus niets anders doen dan Zich terug trekken voor de golf van de gunst van de mensen. Als hemelse vreemdeling kon Hij in Zijn ziel alleen maar een volledige afzondering van die dingen voelen. Hij verwijderd zich, maar om de andere dag een ander werk op zich te nemen en het geheim te ontsluiëren van het Ware Pascha en van het Manna van de woestijn, dat de Joden niet kenden. Zij moesten leren wat de kracht zou zijn van het kruis, het Ware Pascha dat van Egypte bevrijdt, van de macht van het vlees, van de vloek van de wet, dat de zondar in staat stelt te zeggen: 'Ik ben met Christus gekruisigd, ik leef niet eer, maar Christus leeft in mij' (Gal 2:20). Het loon van de zonde is de dood en op het kruis heeft de zonde haar loon gekregen. De dood heeft zijn rijk uitgeoefend, en de wet kan terugkeren tot de troon van God, vereerd met de bekrachtiging die de dood van de Rechtvaardige haar geeft. Zij heeft haar opdracht volbracht. Christus is gestorven en Hij is voor ons gestorven. Dat is het Ware Pascha, de kracht van de verlossing, door de genade waarin wij Egypte verlaten, het land van slavernij en wij gaan met de Zoon van God in de woestijn om daar gevoed te worden met het manna en daar te leven van alle woord dat de mond van God uitgaat (Deut. 8:5, 6).

Hoewel in zekere zin de dingen van elkaar onderscheiden waren, schijnt de Heer in Zijn gesprek de verborgenheid van Pascha en Manna te vermengen. Ten tijde van Pascha spreekt Hij hun zo van het Manna, allebei behoren tot hetzelfde Israël. Het bloed van het Paaslam bedekt de deurposten voor de verlossing, terwijl in het huis de Israëliet het Paaslam at, en bevond zich zo in levende verbinding / gemeenschap met wat zijn veiligheid bewerkte / garandeerde. Dat was voor hem het begin van een leven in de kracht waarvan hij naar de woestijn wandelde om daar gevoed te worden met het manna.

Maar Israël is nog niet klaar met Egypte, om het voedsel van God te ontvangen in de woestijn. De Joden tonen dat zij vreemd zijn aan het geestelijk leven, en dat zij tot op dat ogenblik nog nooit werkelijk Paasfeest gevierd hebben, noch het manna gegeten (vers 41). De 'Joden dan morden over Hem.' Hun gedachten

waren te veel met Mozes bezig. 'Hij gaf hun het Brood uit de hemel te eten' (vers 31). Voordat zij het Manna konden eten, moesten zij de wegen van de liefde inslaan, de Vader kennen en zich niet meer beroepen op Mozes. Want de liefde trekt ons aan naar het kruis. Mozes had nooit dat brood gegeven. De wet richt geen feesttafel aan. Dat doet de liefde en wij weten wat liefde is als wij aan haar tafel aanzitten. Daarom zijn er zo weinig ongenodigde gasten. De mens heeft harde gedachten over God en trotse gedachten over zichzelf. Om het feest te vieren moet men aan God denken met blijdschap en aan onszelf met ootmoed, terwijl we afzien van onszelf. De gemeenschap met de Vader en met de Zoon, op de grondslag van de hechte gemeenschap met God in liefde, dat is het leven. Maar Israël kende deze gemeenschap niet. De Joden trokken zich terug. Als hun vaders keerden zij met hun harten naar Egypte terug. Slechts een overblijfsel voedde zich met de woorden van het eeuwige leven, een overblijfsel dat met Christus in de woestijn blijft, dat niet buiten Hem vindt en dat zijn gehechtheid betuigt aan Christus terwijl het zegt: 'Naar wie moeten wij toegaan?' (vers 68) Waar komt dat overblijfsel vandaan? Het was naar de uitverkiezing van de genade, zoals de Heer ons daarna leert (vers 38,39). Hij laat ons de werking van de Vader zien in de verborgenheid van het eeuwige leven. Hij geeft aan de Zoon, hen die Hij bestemt tot het leven, Hij die ze tot de Zoon trekt, zo zijn de aantrekkingskracht van de Vader en Zijn onderwijzingen de verborgen kanalen, waardoor het leven naar ons komt. 'Heer, naar wie zullen wij toegaan? U bent de enige Die ons over het eeuwige leven kan vertellen. Wij geloven en zullen openlijk getuigen dat U de Zoon van God bent.' Dat is het geloof en de woorden van het uitverkoren overblijfsel. Uitgegaan uit Egypte, leeft het door het geloof in de Zoon van God. Maar de grond is het geloof in de gekruisigde Zoon van God, want ons leven is in Zijn dood, en door het geloof dat zich met deze dood voedt. Slechts een gekruisigde Christus geeft ons het leven.

Wij leven niet door Zijn deugden of Zijn onderwijzingen of Zijn voorbeeld, wij leven door Zijn dood (van Zijn vlees en bloed). Alleen de dood van Christus heeft volbracht wat niets anders kón volbrengen. Onze Heer is gestorven. Hij heeft Zijn geest overgegeven. Hij heeft Zijn leven gegeven, een leven dat niemand het recht had Hem te ontnemen. Maar zodra dat volbracht is, worden onmetelijke gevolgen openbaar.

Bij de dood van Christus, scheurt de voorhang in de tempel, de rotsen scheuren en graven werden geopend (Matt 27:57). De hemel, de aarde en het dodenrijk

voelden de macht die zij tevoren niet gekend hadden. Niet het leven van Jezus, niet Zijn weldaden aan de mens, niet Zijn onderworpenheid aan God, niet de welriekende reuk van Zijn mens-zijn zonder vlek, niet de heiligheid van dat heilige uit de maagd geboren, niets van dit alles niets van dit alles, maar de gave van Zijn leven. Zijn dood heeft de voorhang gescheurd en de graven geopend. Anders zou God op een afstand gebleven zijn, de hel zou niet overwonnen zijn en hij die de macht over de dood heeft zou nog in het bezit zijn van zijn rijk. Het bloed van de geliefde Zoon heeft gedaan, wat niets anders heeft gedaan en kon doen. Maar nu, nadat de Heer is geopenbaard in Zijn overwinning over de dood en verkondigd wordt, kan men zeggen: 'Die de Zoon heeft, heeft het leven' (1 Joh. 5:12).

Nu enkele woorden over een onderwerp, dat verbonden is met het leven waarover dit hoofdstuk spreekt, namelijk het eten van het bloed. De Heer beveelt ons hier het bloed te eten en zelfs Zijn eigen bloed en onder de wet was het eten van bloed verboden. Onder de wet moesten alle beesten die men offerde naar de deur van de tabernakel worden gebracht en hun bloed werd op het altaar geofferd, het mocht nooit gegeten worden (Lev. 17). Op die manier erkende men dat het leven terugkeerde tot God en niet in de macht van de mens was. Onder de wet zou het eten van het bloed door de mens, een poging geweest zijn om het leven uit eigen kracht te hervinden, te hernemen wat hij verloren had. In Christus zijn die dingen anders: 'Tenzij u het vlees van de Zoon des Mensen eet en zijn bloed drinkt, hebt u geen leven in uzelf.' Het leven behoort aan God en God heeft het gegeven om verzoening te doen (Lev. 17:11). Het bloed van het nieuwe testament is vergoten tot vergeving van de zonden en het leven wordt door het bloed gegeven aan zondaars in de Zoon van God. In Hem was het leven. Hij is van God gekomen, terwijl Hij ons het leven bracht. 'Die de Zoon heeft, heeft het leven.' En God beveelt ons, smeekt ons zelfs om van Hem het leven te ontvangen. God heeft onze rust en onze zekerheid door Hem volmaakt gemaakt, terwijl Hij ons aantoonde, dat het ongehoorzaamheid is, wanneer het leven niet als een gave van Hem aannemen. Evenzo is het niets dan trots en onafhankelijkheid als we het probeerden te verkrijgen door eigen werken. Wij zijn ongehoorzaam als we ons niet laten redden! De dood is Gods vijand evengoed als de onze en als we het leven van de Zoon niet willen aannemen voegen we ons bij de vijand van God. 'U wilt niet tot mij komen, zodat u het leven mag hebben (Joh 5:40). En als enigen vragen (6:28): 'Wat zullen wij doen, opdat wij de werken van God mogen werken', geeft Hij dit ene antwoord: 'Dit is het werk van God, dat u gelooft in Hem die Hij gezonden

heeft.’ Geloven en het leven aannemen als de gave van God door de Zoon is de enige daad van gehoorzaamheid die God vraagt van een zondaar en is het enige wat een zondaar kan doen om Hem te behagen, voordat hij met God verzoend wordt.

Wondere en kostbare openbaring van de genade! Het bevel dat het eten van bloed verbod, was als het vlammend zwaard van de cherubs aan de ingang van Eden: allebei zeiden zij tot de zondaar, dat geen enkele poging van zijn kant hem het leven terug kon geven, dat hij verloren had. En hier vertoonde de onderworpenheid van Adam zich met veel lieflijkheid. Hij probeerde het zwaard niet af te weren, alsof hij door eigen kracht de boom van het leven weer kon bereiken, maar er bleef hem één hulpbron over: Hij kon zich vasthouden aan de belofte van het zaad van de vrouw. Men kan denken dat hij dat deed, omdat hij de vrouw ‘moeder van alle levenden’ noemde (Gen. 3:20).

Hoofdstuk 7

Weer begint een nieuw toneel. Het feest van de loofhutten was nabij, zoals het voorafgaande toneel zich afspeelde op Pasen. Dat was de vrolijkste tijd van het Joodse jaar, de tijd van het grote feest jaarlijks in Jeruzalem. Het werd gevierd ter herinnering aan het verblijf van het volk in de woestijn en van zijn rust in het land Kanaän. Het was ook het beeld van de toekomstige heerlijkheid en de vreugde van de Messias, als koning van Israël. De broers van de Heer nodigen Hem uit om van dit ogenblik te profiteren en naar Jeruzalem te gaan, om Zijn macht te openbaren en Zich een naam in de wereld te maken. Zij begrepen Hem niet. Zij waren van de wereld. Daar voelden zij zich thuis en opgaan naar het feest om het te vieren met de wereld, dat was voor hen vanzelfsprekend. De Zoon van God was vreemd op aarde. Hij was niet van de wereld. Hij was voor God, tegen de wereld. Hij van Wie dit feest getuigde, kon er niet heengaan, en de plaats innemen die Hem toekwam, want de wereld was daar en de overste van die wereld had onrechtmatig deze plaats ingenomen en het hele toneel bedorven.

Dit toonde aan hoe ver Israël was gevallen. Wat was dit feest, waarop zij zich beroemden, toen Hij, die het feest moest eren en die door Zijn aanwezigheid er de vrede van moest uitmaken, er als vreemdeling moest blijven? Het goud was verdonkerd. De wegen van Sion bleven verlaten. In de ware zin kwam niemand tot het plechtige feest en in de Geest huilde de profeet ook (Klaagl. 1:4). De Heer ging op naar Jeruzalem, maar niet in Zijn heerlijkheid. Hij gaat er niet heen, zoals Zijn broers wensten dat Hij erheen zou gaan. Hij gaat naar Jeruzalem in gehoorzaamheid, om de plaats van de nederige in te nemen en niet die van de groten van de aarde.

In dat karakter vinden wij Hem in de stad op het feest. Hij gaat naar de tempel en onderwijst en als dit de aandacht trekt, verbergt Hij zich als Hij zegt: 'Mijn leer is de Mijne niet, maar van Hem die Mij gezonden heeft.' Hij verbergt zich, opdat de Vader die Hem had gezonden, op de voorgrond zou komen en niet Hij. Zichzelf vernederend en de gestalte van een slaaf aangenomen is Hij tevreden met niets te zijn. Zij zeggen: 'Hoe is deze zo geleerd, omdat hij niet onderwezen is?' (vers 15). In hun trots erkenden zij geen enkele bron van kennis of wijsheid boven de mens. Zij wilden het schepsel eren, terwijl het feest Jehova eerde, en ingesteld was om eer te geven aan Hem, Die op die dag tegenwoordig om de gerechtigheid van Zijn heerlijkheid moest verbergen en vreemd moest blijven voor alles wat er gebeurde.

Israël en het feest, Israël en de zoon van God gingen niet meer samen. Zij pasten niet meer bij elkaar. Dat horen wij in heel dit hoofdstuk van de Joden, van de mannen van Jeruzalem of de farizeeërs. Van hen allen horen wij dat zij Jezus verwierpen en Hijzelf aan het einde zegt: 'Waar Ik ben kan u niet komen' (vers 34).

Zo weigert Jezus het feest te erkennen. de Joden dat zij geen enkel recht hebben op de rust en de heerlijkheid, waarvan dit feest het onderpand was geweest. Hij verklaart dat zij in werkelijkheid niet in het land Kanaän waren en nooit hadden geput uit de fontein van het Heil. Dat hun land in plaats van de wateren te ontvangen uit de beek van God, alleen maar een dorre en verlaten stuk van de vervloekte aarde was, dat zij de bron van het levende water hadden verlaten en dat hun eigen waterbakken waren gebarsten. Bijgevolg laat de Heer op de laatste dag van het feest de levende wateren stromen in nieuwe vaten en Hij doet de bronnen, die in Jeruzalem zijn opdrogen. Het land zal nog verlatener worden, door de boosheid van hen die er wonen. Jezus opent elders een loop voor de beek van God (vers 37): 'En op de laatste, de grote dag van het feest stond Jezus en riep: *'Als iemand dorst heeft, hij kome naar Mij en drinke! Wie in Mij geloofd, zoals de Schrift zegt, stromen van Levend Water zullen uit zijn binnenste vloeien'* (vers 37, 38).

In verband hiermee wil ik de sporen nazoeken van de stroom van God door de Schrift. Wij zullen deze stroom zijn loop zien vervolgen door verschillende kanalen naar de verschillende bedelingen.

In het paradijs komt de stroom uit Eden om de hof te bewateren. Daarna doorloopt hij, verdeeld in vier armen de aarde. De bedeling van toen was

die van aardse zegen. De mens kende geen enkele bron van geluk of vreugde buiten de schepping.

In de woestijn was de geslagen rots de bron van de stroom en elk van de paden van het leger was een kanaal. Hij volgde het volk, want in die tijd waren de Israëlieten de enige verlost van de Heer, de enigen op Wie Zijn blik rustte in deze wereld.

Later in Kanaän stroomden de wateren van Siloam zachtjes (Jes. 8:6). De Heer begoot het land uit Zijn eigen vaten en gaf het de regen van de hemel. Voor het hart van het volk was ieder feest en ieder offer een fontein van het water van de stroom. De jaarlijkse dienst in het heiligdom was er het voortdurend kanaal van. Israël was het volk van de Heer en hun land was Zijn woning. Maar de tijd was gekomen, dat Kanaän in een dor land veranderd zou worden en een andere bron zou zich openen voor de stroom van God.

Zoals de Heer het hier onderwijst, gingen de wateren zich verheffen en kwamen voort uit de Zoon des Mensen, verheerlijkt in de hemel. Zij die in Hem geloofden zouden kanalen worden van die stroom op aarde. Dat zou een bedeling worden van geestelijke zegeningen in de hemelse gewesten. Voor het ogenblik moest de aarde niet meer besproeid worden, maar alleen de Gemeente van God. Daarna echter, en weldra, tijdens het koninkrijk, als de tegenwoordige bedeling net als de anderen hun loop voleindigd zouden hebben, en nieuwe bedelingen ingevoerd zullen worden, zal de stroom andere kanalen en andere fonteinen vinden. Hij zal uit de troon van God en het Lam uitgaan en zal stromen door de gouden straat van de stad om de menigte voor de troon te verheugen (Op 22). Hij zal ook uitgaan van onder de fundamenten van de tempel van het aardse Sion om Jeruzalem en de hele aarde te besproeien (Ez. 47). Dan zal het de tijd zijn voor de dubbele zegen van de hemelse en van de aardse heerlijkheid. Alle dingen zullen deel hebben aan de genade en macht van God, alle zullen bezocht worden door de 'beken van God, die vol water zijn' (Ps. 65:18). Dan 'zal het loofhutzenfeest gevierd worden in Jeruzalem in werkelijkheid. De volken die niet zullen opgaan naar Jeruzalem om het feest te vieren, zullen hun deel aan de bezoeking in genade verliezen van de vruchtbaarmakende stroom.

Verder wil ik de betrekking die bestaat tussen onze dorst en de uitstorting van de levende wateren onderzoeken. Als het kind van God dorst heeft gaat het naar Jezus en het komt terug terwijl het de stroom van God in zich heeft, het

levende water, de werking van de Heilige Geest, tot zijn eigen verfrissing en die van hen die vermoeid zijn. Op de dorst, die hij had volgt de overvloedige aanwezigheid van de Heilige Geest die van hem een kanaal maakt van de stroom van het leven, van de stroom waarvan de bron in hemel is, bij het Hoofd van de Gemeente en de wateren dalen van Hem af tot de Zijnen. O, waarom voelen wij niet meer dorst naar God, zoals het hert schreeuwt naar de waterbronnen. Waarom verlangen we niet meer naar de voorhoven van de Heer. Dan zou de Heilige Geest onze zielen vullen en er zou troost en verfrissing zijn voor de heiligen in de wederkerige dienst en gemeenschap. Want daarin bestaat de kracht van de dienst. De dienst is slechts de uitstroming van dit levende water. De uitdrukking van de overvloedige en verborgen tegenwoordigheid van de Heilige Geest in ons. Het Hoofd heeft voor ons de gaven ontvangen en van Hem wast heel het Lichaam op, gevoed en wel samen gevoegd en verbonden door alle ondersteunende geleidingen / gelederen de wasdom van het lichaam bewerkt, opwast met de wasdom van God (Ef 4:8&16). Dat is ons loofhuttenfeest in afwachting dat wij het vieren volmaakter dan op aarde rondom de troon. Wij genieten van het feest in zijn huidige vorm, door samen te wandelen in de vrijheid en vreugde van de Heilige Geest.

Dit feest, deze vreugde in de Heilige Geest is iets meer dan het Pascha in Egypte of het manna van de woestijn. Deze laatste spraken van verlossing en leven, terwijl het loofhuttenfeest sprak van de vreugde en de voorsmaak van de toekomstige heerlijkheid. Zij waren het gebroken vlees en het vergoten bloed van de Zoon des Mensen op aarde, terwijl ons feest de heerlijkheid viert van de Zoon des Mensen in de hemel. Zij brengt het volk naar Kanaän terug, hoewel het bestemd is de troost te zijn in de woestijn, zoals het loofhuttenfeest gevierd werd in Kanaän, het land van de rust en de heerlijkheid na de doorgang door de woestijn. Israël evenwel begreep niets van deze dingen. In Johannes hoofdstuk vijf was de Heer tot hen gekomen 'alsof Hij ze in Egypte ontmoette.' Hij was in genade en kracht gekomen om te redden. Gelijk aan Mozes, die zijn staf voor het aangezicht van Israël op de grond wierp. Als bewijs van zijn zending, had Jezus de lamme genezen die 38 jaar ziek was. Maar dat liep slechts uit op het openbaar worden, dat zij in Egypte wilden blijven. Zij weigerden Mozes te geloven, terwijl ze weigerden te geloven Hem, van wie Mozes geschreven had. Welke bevrijding bleef er voor Israël over als Mozes verworpen werd?

In Johannes hoofdstuk 6 kwam Jezus tot hen in de woestijn met het manna en daar tonen zij ook dat zij niet in de legerplaats van God zijn, die gevoed

werd met het brood van God. In Johannes hoofdstuk 7 komt de Heer tot hen in Kanaän en daar laat alles zien dat Kanaän nog altijd het land van de onbesnedenen is, de dorre aarde waar de stroom van God niet stroomde. Vanaf dat ogenblik houdt Jezus zich buiten de feeststad op en stijgt in de Geest in de hemel, als Hoofd over de Gemeente om van daar allen te drinken, die dorst hebben. Als iemand dorst heeft, die kome tot Mij en drinke. En terwijl de Joden onder elkaar redeneren en daarna een ieder naar zijn huis weggaan, gaat Jezus in het bewustzijn dat Israël hem vreemd is en Hij dus geen tehuis op aarde heeft, weg naar de Olijfberg

Hoofdstuk 8

Zover was het met Israël gekomen. Zij wisten niet dat zij nog altijd slaven waren en zij hadden de hand van de Heer nodig om ze te bevrijden en ze opnieuw te voeden. Zij wisten niet dat het ware Kanaän, het land van Immanuël, nog door hen bereikt moest worden. Zij verwierpen de genade van de Zoon van God. En beroemden zich op de wet en in het vertrouwen dat de wet van hen was en dat zij er gebruik van konden maken om de Heer in verlegenheid te brengen, brengen zij de overspelige vrouw tot Hem.

Zij hadden de genade kunnen opmerken, waarmee Jezus handelde tegenover de zondaars, want al Zijn wegen vertelden het hun. Zij meenden er gebruik van te kunnen maken om van Jezus een vijand te maken van Mozes en van de wet. Maar de Heer behaalt een heilige en heerlijke overwinning. De genade kan victorie kraaien over de zonde zoals de zonden over hen die Hem beschuldigen. De Heer bestrijdt de wet niet, dat kon Hij ook niet. Want ze is heilig en Hij was niet gekomen om de wet te ontbinden, maar ze te volbrengen. Aan de andere kant spreekt Hij de schuldige niet vrij, dat kon Hij evenmin, want Hij was in de wereld gekomen de schuld van de zondaars kennende en dat heeft Hemzelf in ons midden gebracht. Hij stelt dan ook geen van deze vragen. De zondares is overtuigd en de wet veroordeelt haar rechtvaardig. Alleen, wie zal de wet toepassen? Wie zal de steen werpen? Deze vraag kan Jezus alleen stellen en Hij stelt ze inderdaad. Of satan een schuldige zondares beschuldigd, over wie de wet de doodstraf uitspreekt. Het recht is duidelijk, maar wie zal de uitvoerder zijn. Wie kan het vurig zwaard van de wet hanteren? Niemand dan de Heer zelf. Hij alleen kan de rechten van de goddelijke gerechtigheid terug eisen van de zondaar. Hij alleen heeft handen die rein zijn om de steen op te heffen en die te werpen. Hij weigert het te doen. Hij bukt Zich en schrijft met

de vinger op de aarde, als of Hij niet hoorde. Hij was geen voorzitter van een gerechtshof dat dergelijke zaken kende. Hij was niet gekomen om de oordelen.

Toch gaan ze voort Hem te ondervragen en dan antwoordt de Heer dat als zij Sinaï willen hebben, zij Sinaï zullen hebben. Als zij zoals Israël vroeger een beroep doet op de wet en de voorwaarden uitgesproken van boven de brandende berg, welnu, dan zullen zij de wet hebben, en de stem van de berg zal nog eens in hun oren weerklinken. Bijgevolg geeft Jezus enige stralen van de oorspronkelijke warmte van die plaats en weldra voelen ze zich er door berecht, evengoed als de schuldige vrouw en de grond waarop ze zich bevinden, wordt te warm onder hun voeten. Dat ging hun berekeningen te boven. Ze hadden niet verwacht, dat de donderslagen van de berg ze zouden doen beven en dat de verschrikkelijke duisternis hen ook zou omhullen, in gezelschap van de ontorende zondares, die door hun eigen handen daarheen was gebracht. Maar zij hadden de vurige berg gewild, ze krijgen wat ze hadden gekozen. Jezus, die aan de wet dit karakter gaf en die maakte dat de wet zowel de rechters als de schuldige trof, openbaarde zich als de Heer van de Sinaï. Hij doet een weinig van het brandende vuur van de berg oplaaien. Hij, de Heer, beveelt aan Zijn donderslagen, Hij richt Zijn bliksems en verspreidt Zijn verschrikkelijk donkerheid. Hij beveelt aan de legerscharen van de Sinaï, aan de heilige tienduizenden (Deut. 33:2) hun aandacht te wijden aan hun werk en dadelijk evenals eertijds wordt de toestand ondragelijk. 'Laat de Here tot ons niet spreken,' had Israël gezegd. De farizeeërs, die in hun geweten overtuigd waren, gingen weg, de ene na de ander. Zij konden zich net zo min goed houden in deze tegenwoordigheid die zichzelf geroepen hadden, dan vroeger Israël voor de heilige berg.

Dit alles is groots. De Heer wordt grotelijks verheerlijkt. De Joden hoopten Jezus als tegenstander van Mozes te openbaren en de Heer openbaarde zich als Heer van Mozes, de meester van de donder en de bliksem, die zelfs Mozes had verschrikt. Maar laten wij doorgaan.

Wij zien tegelijkertijd de heerlijkheid van de Heer en onze zegen, als de Heer verheerlijkt wordt, als Hij de verschrikkelijke macht van de wet leidt. Zien wij dat Hij voor ons handelt. En Hij doet het de arme zondaars verstaan. Zolang de farizeeërs maar beschuldigen, blijft Hij doof voor hun woorden en als ze blijven aandringen, ziet zij de bliksemen afgewend op het hoofd van haar beschuldigers. Zij moeten zich verwijderen en haar alleen laten met Hem, die Zich zojuist had doen kennen als de God van Sinaï en als haar Verlosser. Kon

zij meer verlangen? Zou zij de plaats willen verlaten waar zij was? Onmogelijk. Zij kon daar evengoed blijven als de Heer van de berg zelf. Sinaï had voor haar geen verschrikkingen, evenmin als voor Hem. Maar wilde zij haar schaamte verbergen en weggaan, was dit het goede moment, want allen die haar hadden gebracht, waren verdwenen. De Heer kende haar zonde in alle bijzonderheden en zij kon niet denken dat, als ze daar bleef, zij onschuldig zou worden verklaard. Dat zou het toppunt van dwaasheid zijn. Er zou haar slechts overblijven om zich terug te trekken achter haar beschuldigers aan. Maar nee. De woorden en daden van Jezus hebben haar de genade doen begrijpen, die bevrijdt en zij heeft niets anders te doen, dan weg te gaan. De natuurlijke gevoelens zouden haar ertoe gebracht hebben weg te gaan, maar het geloof, dat de verlossing heeft begrepen, verheft zich boven de natuur en boven het oordeel van de mensen en de zondares blijft waar ze is. Zij is niet bang voor de brandende berg. Hoor het 'suizen van een zachte koelte.' De Mozes en latere Elia antwoordde die ook haar antwoord 'Ik veroordeel u ook niet.' De schaduw van de dood was veranderd in het licht van het leven. Het was niet nodig dat zij wegging. Zou zij de tegenwoordigheid van Jezus kunnen verlaten, die Zich tegelijk zo heerlijk de God van Sinaï en haar bevrijder getoond heeft?

Zij wist dat zij een zondares was, en Hij voor wie ze stond, wist dat ook en Hij had haar beschuldigers tot stilzwijgen gebracht. Het licht van het leven straalde om haar heen. In korte tijd had haar geweten een lange weg van ervaring doorgemaakt. Door de Heer van het leven was zij geleid, van de duisternis en van de dood, in het koninkrijk van vrijheid, veiligheid en vreugde. Dat is de overwinning van de genade. Dat is het geluk van de zondaar, die vergeving geschonken is. Het is de overwinningszang aan de oevers van de Rode Zee, toen zijn overwonnen vijand dood aan zijn oevers rustte. Zij had Jezus 'Heer' genoemd en Jezus had tegen haar gezegd: 'Ga heen en zondig voortaan niet meer.' De bevrijding was geheel en dezelfde bevrijding wacht elke zondaar, die bij Jezus komt en die naar het voorbeeld van deze zondares alleen met Hem blijft. Als zondaars hebben wij allen met God te doen. Het kan ons overkomen, dat wij onze naasten beledigen, hen verongelijken en zij kunnen zich beklagen en ons aanvallen. Toch, als zondaars hebben wij allen met God te maken. Dat weten is een grote steun. David wist het en voelde zich er wel bij. Hij had zijn naaste zwaar verongelijkt, hij had hem het enige kleine oilam ontnomen, dat hij bezat. Maar in die daad had hij ook tegen God gezondigd. Hij erkent het en zegt: 'Ik heb tegen de Heer gezondigd.' Zo heeft hij God moeten ontmoeten. Uria had kunnen protesteren tegen de ondergane belediging, maar hij had

niets te maken met David als zondaar. God was beledigd door het gedrag van Zijn kind. Het kind hoort, zodra zijn zonde hem alleen voor God stelt (net als de overspelige vrouw) de stem van de barmhartigheid: 'De Heer heeft uw zonden vergeven, u zal niet sterven' (2 Sam. 12:13). De kastijding bereikt hem om het kwaad dat hij gedaan had, maar de schuld tegenover God is vergeven. De zonde is hem vergeven. De zondaar komt altijd met succes bij Jezus, door het geloof om met Hem alleen te zijn.

De priester en leviet zijn hun eigen weg gegaan. Wat zouden zij hebben kunnen doen? Wat kon de wet doen om de zondaar te helpen? De genade (De vreemdeling van de hemel gekomen) moet hem te hulp komen. De arme, gewonde zondaar ligt langs de kant van de weg en de barmhartige Samaritaan moet naar hem toegaan. Ja, naarmate men vordert in het leven, wil men er graag aan denken hoe men het begonnen is in de eenzaamheid met Jezus, de Heiland. Dit alles is tot eer van de Heer, zowel als tot onze troost. Jezus wordt verheerlijkt met Zijn meest verhevene heerlijkheid. Zijn heerlijkheid als Heiland van schuldigen. Een beker is bereid voor de verlorene zondaar, die een welriekende geur zal bezitten, die Zijns gelijke niet zal bezitten. (Ex 30:34) Zelfs de bekers van de engelen bevatten deze geur niet. Zij prijzen het 'Lam' weliswaar, maar niet op een even verheven wijze als die van de Gemeente van geredden. Zij zingen het Lam toe: 'kracht en rijkdom en wijsheid en sterkte en eer en heerlijkheid en dankzegging,' maar de Gemeente zingt dit loflied voor de troon: 'U bent waardig ... want u bent geslacht en hebt Gode gekocht met uw bloed uit alle geslachten en talen en volken en naties' (Op. 5:9).

Deze zegen voor de zondaar, deze heerlijkheid voor de Heiland zien wij in dit hoofdstuk. De zondares werd beschermd tegen haar beschuldigers, aan wie de Heer het stilzwijgen had opgelegd. De boden waren ontwapend door de vriendelijkheid en heiligheid van Zijn woorden. De schriftgeleerden op hun beurt, worden berispt door het licht, dat uit Zijn woorden voortkwam. Het zijn geen vleselijke wapens, maar is een geestelijke kracht. De haat van de Joden had zijn hulpbronnen uitgeput. Zij had het geprobeerd met de kracht van de leeuw en de list van de slang. Daarna, toen alles voorbij was, neemt de Zoon van God de verheven plaats in die Hem toekomt en toont zich geheel afgezonderd en ver van hen. Hij verheft de wolkkolom die licht was voor de één en duisternis voor de ander in de woestijn van Kanaän van heden. Hij plaatst Israël, als vroeger de Egyptenaren aan de kant van de duisternis. 'Ik

ben het licht van de wereld,' zegt Hij, 'Die Mij volgt, zal niet in de duisternis wandelen (8:12).

Dat was de toestand van Israël, geestelijk genoemd Egypte (Op. 11:8). Zij hadden geen band met Abraham, noch met God, terwijl ze zich op de een en de ander beroemden, want zij konden noch de vreugde van Abraham, noch de Gezondene van de Vader onderscheiden. Er bleef hun niets anders over dan hun plaats in te nemen ver van God, in de duisternis van de godloochening. De Heer stelt ze op dezelfde rang als Ismaël, dezelfde plaats als Paulus ze later plaatst.

Israël is gelijk aan de zoon van het dienstmeisje en zal dat blijven tot het zich tot de Heer keert, totdat het de waarheid erkent en het vrij wordt gemaakt, gelijk aan Izaäk. De Joden beweerden nooit slaven te zijn geweest en Jezus zou Zich slechts een denaar laten tonen, van wie het beeld en opschrift hun leugen zou hebben vastgesteld. Maar na de verheven en goddelijke bedoeling van dit evangelie, behandelt de Heer de vraag met hen op een andere manier en overtuigt hen van een slavernij, die dodelijker was dan die van Rome, de slavernij van het vlees en de zonde. Zie ook hun lage en verkeerde gedachten over de Heer zelf en over Zijn eenvoudigste woorden. Jezus had gezegd: 'Abraham, uw vader verheugde zich dat hij Mijn dag zien zou' en zij antwoorden alsof Hij gezegd had dat Hij Abraham had gezien. Het verschil is enorm en zij merken er niets van. De Heer eiste voor Zichzelf door de uitdrukkingen die Hij gebruikte de hoogste heerlijkheid op. Hij wilde men Hem laten kennen als het grote voorwerp van geloof, vanaf het begin. Hij die in alle eeuwen de gedachten had beziggehouden, de hoop had gewekt en de noden van alle uitverkorenen van God had voldaan. Hij had Abraham niet gezien, maar Abraham had Hem gezien, zonder tegenspraak: de meerdere ontvangt de aandacht van de mindere. 'Wendt u tot Mij en laat u verlossen, alle einden van de aarde' (Jes. 45:22). Dat is de plaats van Christus. Hij is het voorwerp van het geloof geweest van Abel en Noach. Hij is gezien door Abraham en de aartsvaders en ze hebben zich in Hem verheugd. Hij was de zelfstandigheid van de schaduwen, het einde van de wet. Voor Johannes de Doper was Hij het Lam en het Licht. Nu is Hij het voorwerp van het vertrouwen van de verlore zondaar en gedurende de eeuwigheid zal Hij het Middelpunt en de heerlijkheid van de schepping van God zijn. Dit hoofdstuk laat ons ten volle de toestand van het volk zien. Het ogenblik was ernstig voor Israël. In Mattheüs stelt de Heer de Joden op de proef, terwijl Hij zich voorstelt als de Messias en zij verwerpen

Hem. Maar in Johannes stelt Jezus zich voor hen onder meer verheven aanblik: als Licht, de Waarheid, als Degene, die de werken van God verricht, die de woorden van God spreekt, en als de Zoon van de Vader. Zo overtuigde Hij hen niet alleen van ongelof in de Messias, maar van godloochening, dat gewoon is onder de mensen.

In dat karakter wordt Israël hier gezien in de toestand van Kaïn, eenzaam in het land van Nod, het verblijf waar de mens zich van nature bevindt, ver van God. Jezus had tot hen de woorden van de Vader gesproken, maar zij hadden die niet begrepen, zij hadden niet geloofd. Als de Gezondene van de vader was Hij in genade bij hen gekomen en zij hadden Hem geweigerd. Vandaag de dag is het nog hetzelfde. Het evangelie is een boodschap van goedheid, maar de mens wil er niet van weten. De mens wil geen goed denken van God, dat is het geheim van het ongelof. Het evangelie is goedheid (Rom 11:32). De mens vraagt nog: 'Is dat werkelijk van God?' De mens heeft harde gedachten over God en satan houdt zulke gedachten in de geest van de mensen. Hij doet wat hij kan om de vrijheid voor de zondaar verborgen te houden waarmee hij tot God kan gaan, opdat deze zondaar ergens anders zijn erfenis zou zoeken.

Dat is het geval met Israël hier. Jezus oordeelde niemand. Hij sprak het Woord van de Vader, dat hun de waarheid en het leven bracht, maar hoewel Hij het hun verwijt, begrepen zij zijn woorden niet (vers 43). Ze hadden een vader op wie hun harten leken, hij die leugenaar en moordenaar is. Zij hadden geen oren om naar de genade en waarheid te luisteren, die Jezus Christus hen vertelde. De Getuige van de Vader, werd door hen afgewezen. Het Licht van de wereld werd verafschuwd door de wereld. Hij heeft geen plaats in het land, ook geen weg op deze aarde, om Zijn loopbaan voort te zetten. Hij ging uit (vers 59) vreemd, eenzaam, maar als het Licht van de wereld. Hij verspreidde overal zijn stralen om hen te verlichten, die in de duisternis zitten, in de schaduw van de dood.

Hoofdstuk 9 - 10

In dit karakter is Jezus gescheiden van Israël. Het volk wordt in de duisternis gelaten en de wolkkolom van God gaat verder. Jezus, het Licht van de wereld gaat verder en ontmoet een mens, die blind was vanaf de geboorte. Zijn werken konden ten volle in hem geopenbaard worden. De Here God is een groot koning en Hij handelt soeverein. Zoals de pottenbakker heeft Hij macht over het leem om ervan te maken wat Hij wil. Maar de Zoon kwam niet van de troon van de Koning, Hij kwam uit de schoot van de Vader. Hij is de Vader komen openbaren. De blinde was in de wereld. Hij had deel aan de toestand van alle mensen, maar de Zoon was gekomen om het Licht van de wereld te zijn. Als zodanig begint Hij aan Zijn werk van genade en macht. Hij opent de ogen van de blinde bedelaar.

Wat ging dat Jeruzalem aan? Daar heerste de duisternis en hoewel het Licht er schitterde, heeft zij het niet begrepen. We zien dan ook dat zij hem, die daarvoor blind was, bij de farizeeërs brachten. Er bestond in Jeruzalem een hoog hof van onderzoek, waar de daden van de Zoon van God onderzocht moesten worden. In plaats van Hem als vroeger te begroeten als de wolkkolom van God zich verhief en te zeggen: 'Sta op Heer, dat uw vijanden verstrooid worden,' verkozen zij hun duisternis en bleven zij erin. Ze begonnen met de man zelf te ondervragen, maar omdat ze niet de steun kregen die ze hoopten, richtten zij zich tot meer gewillige getuigen, zij riepen zijn ouders. IJdele hoop, het Licht had geschenen en dat kon niet worden ontkend. Dan trachten zij afleiding te geven en de hele zaak zo te leiden, dat ze hun trots niet in opspraak brengen en ook hun zedelijke toestand niet openbaar wordt. Ze zeggen tegen de ex-blinde: 'Geef God de eer, wij weten dat deze mens een zondaar is.' Dat gaat ook niet. De arme man handhaaft wat hij heeft gezegd. Daarom proberen

ze hem bang te maken, door hem af te werpen van de grondslag, erkend als alle zekerheid: 'U bent Zijn discipel, wij zijn discipelen van Mozes.' De man wordt bewaard, niet alleen bewaard, maar hij gaat ook van kracht tot kracht. Hij heeft, en meer wordt hem gegeven. Hij volgt het licht dat hem leidt, totdat het zo schittert, dat het hem de duisternis doet zien, waarin de farizeeërs leven. Dan werpen die, de banbliksems van de Gemeente tegen hem slingerend, hem buiten de legerplaats. En in welke plaats werpen ze hem? Precies daar, waar de zondaar zich bevindt, verlaten en verworpen. Daar bevonden de Samaritaanse en de overspelige vrouw zich ook al, in tegenwoordigheid van Jezus, van de Zoon van God. Dat is de plaats van de hemel, want de Heer was voor hem buiten de legerplaats gegaan. Het schaap van de kudde was uitgeleid, maar om daar de herder te ontmoeten, die voor het schaap uitging. Nu zijn ze samen op deze plaats van verwerping en oneer. Hij is gevonden door Hem die zelf door de boogschutters was gewond. Deze ontmoeting was een werkelijke vereniging. De arme Israëliet uit de legerplaats, had in Jezus zijn Heelmeester gevonden. Nu buiten de legerplaats vindt hij in Hem de Zoon van God. Hij leert in Hem kennen, Die hem de ogen geopend heeft, toen hij blind was en die Hem aanspreekt nu hij uit de synagoge gebannen is.

Geliefde vrienden, zo vinden wij altijd als zondaars en verworpenen, Jezus op de bezoedelde plek. Als Hij ons bij zich neemt, na ons daar gevonden te hebben, gebeurt dat in de lieflijkste en kostbaarste gemeenschap met de Heer van leven en heerlijkheid. Als schepsels kennen wij de kracht van Zijn arm, Zijn godheid, Zijn wijsheid, Zijn goedheid, maar als zondaars zien wij welk een liefde er in Zijn hart is en welke de schatten van Zijn genade zijn. Merk op de verandering van toon bij de arme bedelaar. Tegenover de farizeeërs is hij vast en onbuigzaam. Hij verandert geen ogenblik de uitdrukking van gerechtigheid en waarheid, die hij zich bewust is. Hij stelt zijn aangezicht als een keisteen en verdraagt hardheid. Maar zodra hij bij de Heer is, is hij alleen nederig en zachtmoedig, nederig aan Zijn voeten. Welk een beminnelijk voorbeeld van de werking van de Heilige Geest. Tegenover de mens de stoutmoedigheid, maar vertedering van de ziel en de houding van aanbidding tegenover Hem die ons heeft liefgehad en ons heeft vrijgekocht.

Toch was deze onreine plaats buiten de legerplaats, waar de Heer van hemel en aarde was met de arme zondaar. Niet alleen deze plaats war deze vrijheid en geluk gevonden had, het was ook een uitgebreid veld van waarneming voor de Heer. Vandaar ziende op Zichzelf op de bedelaar op de legerplaats van

Israël, waar Hij was uitgegaan met Zijn uitverkorene, vat Hij de les samen van al deze dingen in de gelijkenis van de goede Herder.

Het toneel uit Johannes 9 toonde aan dat Jezus door de deur was ingegaan in de schaapstal, want Hij was gekomen, terwijl Hij de werken van de Vader deed. Zo bewees Hij dat Hij vertrouwen bezat van de Meester van de schaapsstal, dat Hij de Herder was, door de kudde erkend. Vreemd geworden aan Israël, bleef hem over, zoals voor Mozes in een dergelijk geval, de kudde van Zijn Vader te weiden in andere weiden, bij de Berg van God. De farizeeërs die Hem weerstonden waren natuurlijk dieven en rovers. Zij klommen ergens anders in de schaapsstal. De arme bedelaar was een van de schapen van de kudde, die nadat hij de stem van de vreemden had geweigerd, luisterde naar de stem van Hem, Die door de deur was binnengekomen en Die ook de Deur van de Schapen is, waar de schapen veiligheid, rust en voedsel vinden.

Dit alles vinden we in wat we hebben gelezen en wordt verteld in de gelijkenis van de Herder en de schapen. Een kostbare verklaring van de nieuwe plaats van de arme mens, die men buiten de legerplaats had gezet. De Joden meenden, (en zij zouden willen, dat de bedelaar er ook zo over dacht) dat hij alle veiligheid miste, als hij van hen gescheiden was. Jezus zegt daarentegen, dat hij nu pas in veiligheid is en dat hij, als hij ben hen gebleven was, een prooi van de rovers geworden was. Nu is hij gevonden en aangenomen door Hem, die Zijn leven heeft gegeven, om hem het leven te geven.

Op het ogenblik van het evangelie vinden de Heer en het overblijfsel elkaar. Men ziet de armen van de kudde, die door hun eigen herders niet gespaard worden en die de Herder, die van de hemel gekomen is, tot Zich neemt, omdat ze zulke mensen zijn, waarover Hij zich bekommert, om ze te bewaren en te weiden (Zach. 11). Maar de liefde en de zorgen van Hem, die gezegd had: 'Weid mijn slachtschapen', worden hier op het treffendst gezien. Dat is misschien de lieflijkste bijzonderheid van de gelijkenis. Wij horen wat de gedachte is over de kudde, want de Heer zegt: 'Gelijk de Vader mij kent en Ik de Vader ken' en 'Ik stel Mijn leven voor de schapen.' Zo ontdekt Hij ons de verborgenheden van Zijn liefde en zorg voor Zijn schapen, die in het hart van de Vader verborgen zijn. Inderdaad, de kudde behoorde de Vader, voordat ze toevertrouwd werd aan Christus: 'Zij waren de Uwe en U hebt ze Mij gegeven' (Joh 17:6). Zij waren in de hand van de Vader voordat ze in de hand van de Zoon waren. Zij behoorden aan de Vader door uitverkiezing van voor de grondlegging van de

wereld en werden van Christus door de gave van de Vader en de prijs van het bloed van het Lam.

De werkzaamheid en zorgen van de Herder zijn slechts de uitdrukking van de gedachte van de Meester van de kudde. De Herder en de Meester zijn één, zoals de Heer zegt: 'Ik en de Vader zijn één.' Één in heerlijkheid ongetwijfeld, maar ook één in liefde en tedere zorg voor de arme kudde van geredde zondaars. Christus beantwoordde aan de gedachte van de Vader, toen Hij de Gemeente heeft liefgehad en zichzelf voor haar heeft overgegeven en Hij en de Vader blijven eeuwig één in die liefde, even zeker als Zij Één blijven in Hun heerlijkheid. Dat is een waarheid van zeer grote waarde voor ons.

Onze gemeenschap is met de Vader en met Zijn Zoon, Jezus Christus. God is Liefde. Als we dat weten, vinden we in God de rust, die nergens anders te vinden is. Het vermoeide en verbroken hart van de zondaar kan in die liefde rusten, want 'God is Liefde' en wie in de liefde blijft, blijft in God en God in hem (1 Joh 4:16). Hier vinden de armen van de kudde weide en rust. Toch moeten die beide 'staken': 'liefelijkheid' en 'samenbinden' verbroken worden (lees: Zach. 11). De 'staken' van de Herder, die Israël zouden geleid en bewaard hebben, moeten verbrijzeld worden. Slechts een overblijfsel kende Zijn stem. En wie kan de stem van de Heiland kennen, zoals de zondaar? Zij die gezond waren hadden geen geneesheer nodig en dat maakte een einde aan de betrekkingen van de Heer met Israël. Hij weigert ze meer te weiden. Wat sterven gaat, mag sterven, en wat verdelgd dreigt te worden, mag verdelgd worden.

Merk op dat het verbreken van de betrekkingen van de Heer met Israël helemaal in overeenstemming is met het evangelie van Johannes. De Joden zoeken een gelegenheid om Jezus te stenigen, omdat Hij, die een mens was, zichzelf God maakte. In de andere evangeliën ziet men ook de ziel van Israël afkering van de Heer, (zoals Zacharia het uitdrukt,) maar het is om andere redenen. Het was omdat Hij hun overleveringen nietig verklaarde, omdat hij hun sabbat aantastte en zondaars ontving. In Johannes echter, wordt de mededeling dat Hij de Zoon van God was (dat het opeisen van goddelijke eer was, die hoorde bij Zijn Persoon) de oorzaak van de woordentwist. Als antwoord aan de Joden, brengt de Heer naar voren, wat Hij had geopenbaard over Zichzelf (vers 32).

Dat was niet het eerste voorbeeld in Israël. Al voor Hem was hetzelfde gebeurd. Mannen, verheven in waardigheid, waren goden genoemd, omdat ze God openbaarden in Zijn karakter van gezag en oordeel en omdat ze de machten

waren, door God verordend. Jezus had de Vader geopenbaard. De rechters en koningen hadden kunnen aantonen, dat het Woord van God tot hen gekomen was, terwijl het zwaard van God hen toevertrouwd was. Jezus had zich doen kennen als de Gezondene van de Vader, vol van genade en waarheid, de genade die de zondaar herstelt, geneest en zegent. Hij werkte onder hen, zoals de Vader tot op dat ogenblik had gewerkt. Hij had zo getoond dat de Vader in Hem was en Hij in de Vader. Maar hun harten waren te verhard. De duisternis kon het licht niet begrijpen en Jezus moet aan hun handen ontsnappen (vers 39) en een plaats op aarde innemen buiten het weerspannige volk.

(2:13; 6:4; 11:55) In dit evangelie worden de feesten ‘feesten van de Joden’ genoemd, alsof de geest van God er vreemd aan was. Een merkwaardige trek van het evangelie van Johannes waar de Geest, als buiten de overlevering van het volk, zich bezig houdt met de weg aan te geven die de Zoon van God, de Zoon van de Vader, gevolgd heeft. Hij, die persoonlijk boven alle verbinding staat met de Joden.

Ook zien we dat de berg Horeb in Sinaï, die in het oude testament ‘de berg van God’ wordt genoemd, in het nieuwe testament door Paulus ‘de berg Sinaï in Arabië’ wordt genoemd (Gal 4:25). Dit gebeurt, omdat de Geest van God deze berg niet langer erkent en zich ertoe beperkt hem met een eenvoudige plaatselijke naam te noemen.

Hier eindigt de tweede afdeling van Johannes. Wij hebben er de Heer gezien in redetwist met de Joden, waar Hij alle Joodse zaken opzij zet, terwijl Hijzelf rechtens de plaats inneemt, die de Joodse zaken hadden.

In Johannes vijf stelt Hij Bethesda opzij, het laatste getuigenis van de Vader in het midden van Zijn volk en neemt er de plaats van in, als de dienstknecht van de genade. In Johannes zes en zeven vervangt Hij de feesten door iets anders. Het paasfeest dat het Joodse jaar opende, vervangt Hij door wat het leven van het volk was. Daarna het loofhuttenfeest dat het Joodse jaar besloot, vervangt Hij door wat hun heerlijkheid was, terwijl hij zelf de plaats van deze instellingen inneemt en aantoot, dat Hijzelf de enige Bron was van leven en heerlijkheid.

Eerst heeft Hij aangetoond hoe weinig de wet paste voor de noden van de mens, door de toestand van de zonde en zwakheid van de mens. In Johannes acht neemt Hij ook de plaats van de wet in, als het licht van de wereld, als Degene door Wie alleen (en niet door de wet) de zondaars kunnen komen

tot de waarheid en de vrijheid, ja, tot bij God. In Johannes negen, in het karakter van het Licht van de wereld, verlaat Hij Israël. Hij had Zijn licht laten schijnen op dat volk, maar zij hadden het niet begrepen. Hij gaat daarom uit, terwijl Hij de armen van de kudde met Zich meeneemt. In Johannes 10 toont Hij zich met hen buiten het leger, het land van Israël, alleen latend, zoals de profeet had gezegd: 'een chaos, vormloos en leeg.' Het Woord van God, dat er schoonheid en orde zou hebben gebracht, was verworpen en voortaan is deze plaats, waarvoor God vroeger gezorgd had, waarop Hij voortdurend het oog had gevestigd, vanaf het begin van het jaar, tot aan het einde (Deut. 11) en dat Hij met regen van de hemel nat maakte, deze plaats wordt overgelaten aan de woestijn en aan de schaduw van de dood.

Hoofdstuk 11 - 12

Zo was de toestand in Israël: nadat ze de aanbiedingen van de Zoon van God verworpen hadden, worden ze overgelaten aan het ongeloof en de duisternis. Toch kan Hij, en deze hoofdstukken tonen aan, dat al vertraagt Israël het werk van barmhartigheid dat voor het volk gedaan moet worden, ze niet voor altijd verwerpen. Het plan van God is te zegenen en Hij zal zegenen. Door Zijn eigen verbond, d.w.z. in de kracht van de opstanding en van de genade zal Hij Israël zegenen. Toen had Hij, als Degene die doden opwekt, een verbond gemaakt met Abraham. In datzelfde karakter was Hij aan Mozes op Horeb verschenen, als de hoop van het volk (Ex 3). Door de opstanding zou Hij aan Israël de beloofde profeet geven, net als aan Mozes. (Verg. Deut.18 en Hand.3) Alle profeten spreken over Hem, als Degene die tevoren volgens dit karakter zou handelen, tegenover het nageslacht van Abraham in de laatste dagen.

Paulus zegt ook, dat de opstanding van Jezus het onderpand is van alle zegeningen aan de Joden beloofd (Hand 13.32). De Heer zal aan Israël het leven en de heerlijkheid weergeven in de kracht en genade van de opstanding. In dat ogenblik van uiterste nood, als al hun kracht hen zal hebben verlaten, zal Hij hun te hulp komen. Hij zal de heerlijkheid op de aarde van de levenden vestigen. De onvruchtbare zal een familie hebben. De Heer zal Israël uit zijn graf roepen en zal de dorre botten doen herleven (Ezech. 37). En dat Hij deze dingen zal doen, bevestigen deze beide hoofdstukken.

De voorafgaande hoofdstukken hebben Israël getoond in verval en ver van God. Hier geeft de Heer, voordat Hij van hen weg gaat in de opstanding van Lazarus en zijn gevolgen, het zekere onderpand van het toekomstige leven en toekomstige heerlijkheid. Dat is naar ik meen de algemene betekenis van

Johannes 11 en 12. Zij vormen meer een soort aanhangsel van de voorafgaande afdeling, dan een aparte afdeling van het evangelie.

De Heer had Judea verlaten en had Zich teruggetrokken over de Jordaan, toen Hij de boodschap kreeg, dat de man die Hij liefhad, ziek lag in Judea. Hij bleef in de plaats waar hij was, totdat de ziekte zijn verwoestingen had beëindigd en was uitgelopen op de dood, dan maakt Hij zich gereed om terug te keren. Dat was het ogenblik dat de Zoon van God paste, Hem die de doden levend maakt, om naar Zijn bedroefde vrienden te gaan en in het bewustzijn, dat Hij Zijn macht zou ontplooiën, gaat hij op weg en zegt: 'Lazarus, onze vriend slaapt, maar Ik ga daarheen om hem op te wekken.'

Laten we hier een ogenblik stilstaan. De woorden die in dit hoofdstuk door de beide zussen worden uitgesproken, schijnen een verwijt te zijn aan de Heer over de vertraging van Zijn komst. 'Heer, als U hier geweest was, zou mijn broer niet gestorven zijn,' zeggen ze. Maar, als men het op deze manier uitlegt, toonden deze vrouwen gebrek aan inzicht. Zij kenden de goddelijke verborgenheid niet van de Zoon van God. Hij was in deze wereld gekomen, zoals Hij vroeger bij Abraham was gekomen, namelijk als Degene die doden opwekt. Hij bracht met zich een overwinningsleven en Hij moest in de openbaring van deze heerlijkheid gekend worden. Deze macht was uitgeoefend vanaf de dag dat de zonde en de dood in de wereld waren gekomen, maar de natuur is niet op de hoogte van deze grote verborgenheid. Het geloof neemt het aan en verkondigt het. Alleen het geloof is de werking Gods in de ziel. Toen Petrus dit leven in Jezus erkende en Hem beleed als de Christus, de Zoon van de levende God, zei Jezus tegen hem: 'De Vader heeft U deze dingen geopenbaard.' In dit hoofdstuk hier, begrijpt niemand ze, alleen Martha en Maria zelf spreken over de dood en niet over leven. Maar Jezus heeft het leven in Zich en Hij zegt: 'Ik ben de opstanding en het leven. Wie in Mij geloofd, zal leven ook al is hij gestorven en wie leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid.'

Het zo gekenmerkte leven deelt de Zoon ons mee, een eeuwig onverderfelijk overwinningsleven. Het geloof neemt het aan, ontvangt het en geniet ervan. 'Die de Zoon heeft, heeft het leven.' Aan Petrus werd dit door de Vader geopenbaard. Jezus verklaart, dat het in Hem bestaat (vers 25), het lege graf erkent het en verheerlijkt het, de opgestane Christus geeft het. Dit leven is tegelijkertijd onverderfelijk, eeuwig en overwinnend. De dood kan het niet bereiken en de poorten van het dodenrijk, zullen het niet overweldigen. Wat een geschiedenis van het leven in een wereld waar de zonde heeft geheerst

door de dood! Wat een heerlijkheid voor God! Wat een troost voor ons. Het leven terugkrijgen, maar het leven ontrukkt aan de dood, het leven ingevoerd door vernietiging van de dood, ten koste van het onwaardebaar offer van het Lam van God, van Hem die door de eeuwige Geest, zichzelf Gode onberispelijk heeft opgeofferd.' Wat een verborgenheid. O, zie toe broeders, dat in niemand van U een boos en ongelovig hart is (Hebr. 3:12).

Het zij mij vergund het huilen van Jezus te beschouwen. Het bewustzijn van de macht te bezitten van de opstanding en het gevoel, het huis in Bethanië met troost en vreugde te vervullen door de uitoefening van deze macht, heeft de stroom van Zijn natuurlijke genegenheden niet tegengehouden. 'Jezus hilde.' Zijn hart was even gevoelig voor hun droefheid als voor de vernedering van de dood. Zijn kalmte gedurende dit merkwaardige toneel was geen onverschilligheid, maar verhevenheid van gevoel. Zijn ziel was in het licht van de hoge gewesten waar de dood niet gekend wordt, die boven het graf van Lazarus verheven zijn, maar Hij kon dit tranendal bezoeken en huilen met hen die huilden.

Maar de Heer was zich bewust 'het licht' met zich te dragen zowel als het leven want 'het leven is het licht van de mensen,' zodat Hij in antwoord op de vrees van Zijn discipelen zegt: 'Zijn er niet twaalf uren in de dag? Als iemand overdag wandelt, stoot hij zich niet, omdat hij het licht van de wereld ziet.' Hij zag niet alleen het licht, Hij was het Licht zelf. Niet alleen een Zoon van het licht, maar de Bron zelf van het licht.

De discipelen, helaas, waren hardhorend. Zij herkennen de stem van de Zoon van God niet, en onderscheiden de weg van het licht van het leven niet. Zij denken dat daar de dood is voor de Heer, eerder dan het leven voor de anderen en zij zeggen: 'Laat ons met Hem gaan, opdat wij met Hem sterven.' Daarin was zeker menselijke genegenheid, maar ook een treurige onwetendheid over de heerlijkheid van de Heer. De discipelen zouden, net als later de vrouwen bij het graf, specerijen gebracht hebben om het graf van de Heer te eren, terwijl zij en de vrouwen hadden moeten weten dat Jezus er niet meer was! De Zoon van God, die de doden opwekt, gaat in Judea langs een weg, die Hem brengt bij het graf van Lazarus, Zijn vriend. Hij staat daar, terwijl Hij voor Zichzelf het visioen heeft van de overwinning over de zonde in al zijn uitgestrektheid, want de zonde heeft geheerst door de dood en als alles daar eindigde, zou de overwinning aan satan gebleven zijn. 'Jezus hilde.' De Zoon van de levende God huilt bij het gezicht van de dood. In een ander evangelie leest men dat de

Zoon van David huilde over een stad, die Hij had uitverkoren om er Zijn Naam te stellen, maar die Hem verworpen had.

Hier huilt de Zoon van God, de bron van het leven, huilt op het zien van de dood. Hij werd ook heftig bewogen en Hij die de harten doorzoekt kende deze bewogenheid. Jezus, die zeker was gehoord te worden, heeft dat te erkennen met dankzegging en door het woord uit te spreken dat in de schuilplaats van de dood weer klinkt: 'Lazarus kom uit' Dadelijk staat de gestorvene op en gaat uit als een getuigenis, dat als de Vader het leven in Zichzelf heeft, Hij ook de Zoon heeft gegeven het leven te hebben in Zichzelf.

Hier eindigt het pad van de Zoon van God. Hij had zich tegenover de macht van de zonde bevonden en had getoond dat Hij die overheerste, Hij, de Opstanding en het Leven. Toch was Hij die de macht van de dood had, niet vernietigd, want de dood en opstanding van de Overste Leidsman van onze behoudenis had nog niet plaats gehad. Er was ook niet voor de heiligen het onderpand van hun opstanding in verheerlijkte lichamen. Want Lazarus was uitgegaan aan handen en voeten met grafdoeken gebonden en werd ontbonden om voortaan in een lichaam te wandelen, dat vlees en bloed was. Het was eerder het onderpand voor Israël van de levendmakende kracht van de Zoon van God, die Hij voor hen zal ontplooiën als het ogenblik van de beloofde levendmaking van hun volk gekomen zal zijn.

Laten we Martha en Maria volgen in deze omstandigheid. Marta in drukke ijver van het vlees (zij bekommerde zich over veel dingen) gaat de Heer tegemoet, als zij hoort, dat Hij komt. Maar men kan haast niet zeggen dat zij Hem ontmoet. Jezus stond te hoog voor haar. Nadat de eerste woorden gewisseld waren, zegt Hij in het bewustzijn van Zijn heerlijkheid: Ik ben de opstanding en het leven.' Zij zegt: 'Ik geloof dat u de Christus bent, de Zoon van God, die in de wereld komen zou.' Dan gaat ze in verlegenheid weg. Een gevoel van waarheid, denk ik, had haar ingefluisterd dat haar zus, hemelser van hart en meer verlicht, de Heer beter zou begrijpen en ze gaat haar heimelijk roepen. Dat is, naar ik meen, het geheim van de woorden van Martha aan haar zus. In werkelijkheid had de Heer Maria niet geroepen en Martha was nog minder, bringer van een verkeerde boodschap, maar zij begreep dat het hart van Maria met groter medegevoel de gedachten van Jezus begreep en zonder eigenlijk een vergissing te maken, kan zij tegen Maria zeggen: 'De Meester is daar en Hij roept u.'

En het is waar gebleken. Maria komt bij Jezus en heeft een ontmoeting met Hem. Er bestaat voor haar niet dezelfde afstand tot Jezus als er was voor Martha. Bij de ontmoeting werpt zij zich aan Zijn voeten en Hij werd op dat ogenblik heftig bewogen in de geest. De Vorst van het leven en een van Zijn aanbidders stonden tegenover elkaar. Maria put zich niet uit in woorden en de Heer hoeft haar gedachten niet te verbeteren. Toch behoort de liefde van Jezus aan beide toe.

Wat een geluk een levendige gemeenschap te hebben met Jezus! Vurige gevoelens, schitterend uitzicht, kunnen het voorrecht zijn van enkelen, maar al moge onze maat, die van Maria niet overtreffen, niettemin als de gemeenschap levend en oprecht is, is het voor allen de gemeenschap van de hemel.

Ongelukkig had Israël geen oog om het teken van de barmhartigheid te onderscheiden. Ze verwachtte ook geen hart om het te begrijpen. Heel ver vandaar, er de grondslag van hun geloof in te vinden, wordt de opstanding van Lazarus de aanleiding tot een werk van verklaarde vijandschap: 'Van die dag af beraadslaagden zij, om Hem te doden.' De arbeiders van de wijngaard maken zich klaar om zich van de Erfgenaam te ontdoen. Hun verloochening van Abraham hun vader en hun volkomen afval van God zijn nu geopenbaard. Vooraf was Israël afgezonderd voor God uit alle volken, maar nu beraadslagen zij tegen Hem en hernemen hun plaats tussen de volken. Weinig gelijkend op Abraham, nemen zij de gaven aan van de koning van Sodom, liever dan de zegeningen uit de hand van Melchizedek. Zij kiezen de bescherming van Rome, liever dan de kracht van de opstanding van de Zoon van God te erkennen (11:48): 'Als wij Hem zo laten doorgaan, zullen allen in Hem geloven en de Romeinen zullen komen en onze plaats en ons volk wegnemen.' En het oordeel komt over hen. 'Met het gehoor zult u horen en niet verstaan, en ziende zult u zien en niet bemerken' (Matth. 13:14), want de stem van de Geest had zich doen horen door hun Hogepriester en zij hebben geen oren gehad om die te verstaan. De werken van de Zoon van God waren onder hen gewerkt en zij hebben geen ogen gehad om ze te zien. Toch zal Jezus Israël levend maken en op de laatste dag zullen de dorre botten het Woord van de heer horen en leven. Lazarus is daar het onderpand van, het Joodse overblijfsel van toen, wordt afgeschaduwed door de familie van Bethanië.

In de schoot van deze geliefde familie vind Jezus rust, gemeenschap, erkenning van Zijn heerlijkheid, zoals Hij die later zal vinden bij Zijn overblijfsel. In het midden van deze kring, zet Hij Zich als Vorst van het leven, terwijl Hij naast

Zich heeft de getuige van Zijn levendmakende kracht en als Koning van de heerlijkheid, die de kudde van Zijn volk aan Zijn voeten ontvangt, dat heel gewillig is (Ps. 119). In deze beide heilige waardigheden wordt Hij door deze trouwe familie ontvangen (Hoogl. 1:12).

Terwijl de koning aan Zijn tafel is, geeft mijn nardus zijn geur. En Jezus zit bij hen die Hij liefheeft. In het afvallige volk erkent één enkele familie in Hem de Vorst van het leven en de Koning van de heerlijkheid. Toch zouden Jeruzalem en de vreemdelingen die er zijn, niet wachten om Hem te zien in de tekenen van deze heerlijkheid. Zoals ook voor onze tijden en vóórdat er veel dagen verstrijken, Hij in deze heerlijkheid erkend zal worden, door het overblijfsel van het einde, door het volk zelf en door de hele aarde. Daardoor komt de volgende dag (vers 12) een grote menigte, ontroerd door de tijding dat Hij Lazarus opgewekt had, Hem tegemoet op weg naar Jeruzalem. De menigte geleidt Hem in de Koninklijke stad, terwijl ze Hem hulde brengt, die ze verschuldigd is aan de Zoon van David, de Koning van Israël. Het was het paasfeest, maar het volk verheugde zich als op het loofhuttenfeest en neemt takken van palmbomen om zijn Koning feestelijk te ontvangen. De volken schijnen ook opgekomen te zijn naar het feest, want enkele Grieken kwamen bij Filippus en baden hem: 'Heer, wij wensen Jezus te zien.' De heerlijkheid schittert een ogenblik ik het land van de levenden. Lazarus was uit de doden opgestaan, de stad ontving haar Koning en de volken kwamen om te aanbidden. Jezus heeft voor een ogenblik als voor Hem voorbijgaand, de beginselen gezien van het koninkrijk, waarin Hij verheerlijkt zal worden. Hij heeft de vreugde van Jeruzalem en het verzamelen van de volken gezien, maar Zijn ziel is bezig met de gedachte, dat de dood alle dingen op aarde wacht, hoe groot ook de bekoring of de hoop, die eraan verbonden is en dat de heerlijkheid en het geluk slechts mogelijk zijn in andere streken.

Opnieuw zit Jezus in het midden van dit toneel en deze feesten eenzaam. Terwijl allen om Hem vervuld zijn met de verwachting van een koninkrijk met zijn eer en blijdschap, denkt Zijn Geest aan de dood. 'Voorwaar, voorwaar Ik zeg u, indien de tarwekorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft zij alleen, maar als zij sterft, draagt zij veel vrucht. De opstanding was alles voor Hem! Dat was Zijn troost in de moeilijkheden van het leven, zoals Johannes 11 ons toont, zij is Zijn voorwerp tegenover de vooruitzichten van een wereld, die Hem beloofd is, zoals we zien in Johannes 12. Zij had in zachte ernst aan Zijn ziel meegedeeld, toen donkere wolken zich boven Bethanië hadden samengetrokken en nu de

glans van een feestdag zijn schittering wierp op de weg van Jeruzalem, maakte die gedachte Hem kalm en vervult Zijn hart. De gedachte aan de opstanding bestuurde Zijn ziel in de moeiten en de vreugden die Hij ervoer. De opstanding was alles voor HEM! Ze maakte van Hem op aarde 'Het volmaakte Beginsel, heden, van zo'n waarde, 'die wenen, als weenden zij niet, die blij zijn, als waren zij niet blij' (1 Kor. 7:30).

Hoe weinig weten wij ons zo te verheffen boven het paasfeest en niet het loofhuttenfeest gedurende enkele ogenblikken voelt Zijn ziel van tevoren de angst van het offer. Maar de Vader geeft Hem opnieuw getuigenis. Hij had Hem verheerlijkt bij het graf van Lazarus, als de Zoon van God, die de doden opwekt, en nu verheerlijkt Hij hem door een stem uit de hemel als de Zoon des Mensen, die de wereld en de overste van de wereld zal oordelen.

Hier eindigt de weg van de Zoon des Mensen, zoals de weg van de Zoon van God een einde genomen had aan het graf van Lazarus. De Zoon van God en de Zoon des Mensen waren ten volle geopenbaard aan het ongelovige Israëel. Jezus was door hen als de Vorst van het leven verheerlijkt, Hem aan wie alle macht en gezag toebehoort. De dingen in deze beide hoofdstukken vermeld, vervulden het woord, dat Hij hun in het begin had gezegd, zij waren die 'grote werken' waarover zij zich zouden verwonderen (Joh 5:20). Zij waren juist getuigen geweest van Zijn levendmakende kracht als de Zoon van God en de stem uit de hemel bevestigde Zijn rechterlijke heerlijkheid als de Zoon des Mensen. Zij moesten Hem dus eren als zij de Vader eerden. Maar verre van daar gingen zij Hem, integendeel, ter dood brengen, zij verloochenden de Vorst van het leven en de Koning van de eer in wie al hun hoop voor het leven en het koninkrijk zich verenigden. Jezus had ze op de proef gestald door deze 'grotere werken', die hun beloofd waren, maar ze vonden geen weerklank in Israëel. De oogst was geëindigd en zij waren niet gered (Jer. 8:20). Het klaaglied van de profeet kreeg een ernstige actualiteit: 'Wie geloofd wat wij gehoord hebben?' (Jes. 53:1). Zijn werken hadden Jezus geopenbaard als de Hoop van Israëel, en wij zien zelfs dat vele oversten ze hadden begrepen en in hun geweten hadden aangenomen. Maar zoals de Heer gezegd had, zij hadden de eer van de mensen lief, meer dan de eer van God (Joh 12:43). Voortaan bleef voor Israëel alleen het oordeel, maar de heerlijkheid in de hemel voor deze Jezus, verworpen op aarde. De evangelist zelf zegt het ons, als hij de moraal uit het hele toneel geeft (vers 40): 'Hij heeft hun oog verblind en hun hart verhard, opdat zij niet met de ogen zien en met het hart verstaan en zich bekeren en Ik

hen genezen zou.' Dit zei Jesaja toen hij Zijn heerlijkheid zag en van Hem sprak. Voor Israël het oordeel, voor Jezus de heerlijkheid, de heerlijkheid binnen het voorhangsel.

Zo herplaatst het evangelie van Johannes de Zoon van God in de hemel. Daar eindigt zijn weg, daar was hij begonnen.

Matteüs voert Jezus in als de Zoon van David, in Bethlehem geboren en houdt op, wat zijn dienst betreft, op de Olijfberg (Matth. 24). Johannes daarentegen begint met Jezus te tonen, als Hij die kwam uit de schoot van de Vader kwam en eindigt, wat Zijn dienst betreft, door terug te gaan naar de hemel. En Jezus is daar altijd daarboven en de nederige en gebroken harten zijn daar, met Hem! Hij spreekt vanuit de hoge hemel en Zijn Woord is in de kracht van het volbrachte werk, dat Hem daar gebracht heeft. Hij is ingegaan in het heilige der heiligen, door de uitwendige voorhoven heen, de vijandschappen vernietigend, alle middelmuur van omtuining verbrekend (Ef 2:4) en vandaar is Hij opnieuw gekomen, door de kracht van Zijn bloed en in de kracht van de Heilige Geest, om de blijde boodschap van de vrede te verkondigen aan alle mensen (Ef 2;17) Hij spreekt ons alleen over wat boven is en niet over wat op aarde is. Door Zijn Geest spreekt Hij ons alleen over vrede, vreugde en heerlijkheid, die daar zijn en niet over de beschuldigingen, waarmee de zonde die nog te vaak onverwacht opkomt, onze harten wil vervullen. Gedurende Zijn hele Goddelijke dienst in Johannes, had de Heer in genade gehandeld als de Zoon van de Vader en het Licht van het leven. Zijn tegenwoordigheid was de dag voor het land van Israël. Het schitterde als de duisternis het had kunnen begrijpen.

Nu, aan het einde van Zijn dienst, nog altijd het Licht, zien wij het Zijn stralen werpen op het land en op het volk. Het kan niet ophouden te schijnen, of zij het wil begrijpen of niet. Zolang Hij aanwezig is, is het dag. De nacht komt pas na Zijn vertrek. 'Zolang Ik in de wereld ben, ben Ik het Licht van de wereld.' Maar reeds gaat het Licht weg: 'En terwijl Hij wegging, verborg Hij Zich voor hen' (12:36) en dan brengt God, door Zijn Profeet, de nacht over het land. Niet dat het Licht onzeker was geweest, want hun gewetens zeiden het tegenovergestelde, het Licht had Zijn dienst volbracht en had in de dag 'geheerst', maar de duisternis had het niet begrepen. En toen ging de zond, die over Judéa was opgegaan, onder voor dit land, maar dit om in andere sferen op te gaan, want het woord dat Jezus zegt als Hij eindigt, is hetzelfde Licht van de wereld dat in Judéa juist Zijn loop had beëindigd, gaat uit Zijn kamer om een

uitgestrekter loop te volbrengen, en deze loop zet het nog voort. De Dag van het Heil is nog niet om. De nacht van het oordeel over de volken is nog niet gekomen. Verlicht door dit Licht, weten we waar wij heen gaan, en kunnen we wandelen zonder te struikelen. Het is nog de dag waarop het Licht zegt: 'Ontwaakt, u die slaapt en sta op uit de doden en Christus zal over u lichten.' Zo zijn Uw wegen, gezegende Heiland, Lam van God, Zoon van de Vader.

Inleiding hoofdstuk 13 - 17

In Johannes 1-12 zien we de wegen van Jezus, als Zoon van God, de Vreemdeling van de hemel gekomen, de Heiland van zondaars en Zijn betrekkingen en redetwisten met Israël.

Aan de ene kant was Zijn weg die van genade geweest, maar in de eenzaamheid. Aan de andere kant had het geleken of Jezus in de voetstappen van Jeremia wandelde. Net als hij, had de Heer de afval van de dochter van Sion gezien. Net als hij, had Hij haar gewaarschuwd en onderwezen en Hij had haar graag willen genezen. Maar net als Jeremia was Hij getuige geweest van de hardnekkigheid van haar hart. Hij was door haar miskend en verworpen en er bleef Hem niets anders over dan te wenen over Jeruzalem. Tot aan het eind van Zijn dienst had Hij tot haar gesproken in de taal van de profeet (Jer. 13:16). Bewijst de Heer uw God eer, voordat Hij het donker doet worden, voordat uw voeten zich stoten aan de bergen in de schemering en u op Licht hoopt, maar Hij dat tot diepe duisternis maakt, in donkerheid veranderd. Maar indien u er niet naar horen wilt, zal Mijn ziel in het verborgen moeten huilen om de trots (Jer. 13).

Zo had Jezus over de stad gehuild, want het had zich niet berouwd. De leeuw had opnieuw zijn bos verlaten om haar te verslinden, de verwoester van de volken was nog een keer uit zijn plaats gekomen, zoals ten tijde van de profeet (Jer. 4:7). De ballingschap van Babel had Sion net zo min gereinigd van de bezoedeling als de wateren van Noach de aarde hadden geheiligd en alles was rijp voor een nieuw oordeel. Jeremia had te midden van deze dingen zijn Baruch als metgezel van zijn beproevingen aan wie hij van Godswege zijn leven tot buit had gegeven en aan wie hij het zekere onderpand van de uiteindelijke erfenis (de toekomstige heerlijkheid) gegeven had. Zo had Jezus Zijn heiligen,

de metgezellen van zijn verwerping, aan wie Hij de verzekering geeft van het leven en de zekere belofte van een toekomstige rust en heerlijkheid. In de vertrouwelijkheid met hem, vinden we de Heer Zijn openbare dienst is afgelopen en wij zien Hem met de Zijnen, terwijl Hij als hun profeet, hen de geheimen van God ontvouwt.

Voordat wij luisteren naar Hem in Zijn karakter van Profeet van de gemeente, ga ik opmerken, dat wat de Heer ons meedeelt, als zodanig onze tegenwoordige rijkdom vormt. Het gaat er voor ons niet om, als toen voor Israël, om de zegeningen van de mand en de drinkbak,' noch om gezag te hebben over steden, zoals dat later zal plaats hebben. Wat ons gegeven wordt is de gedachte van Christus. De schatten van de wijsheid en van de kennis verborgen in God zijn onze tegenwoordige schat (Kol).

Daarom doet de Heer hen, na zich van Israël afgewend te hebben, om zich met Zijn uitverkorenen bezig te houden en deze te beschouwen als afgezonderd van de wereld, alles kennen wat Hij bij de vader heeft gehoord. Weldra zal Hij, als de Koning van de heerlijkheid, Zijn gezag met de heiligen delen. Voor het ogenblik heeft Hij niets anders dan de tong van de geleerden om hun de verborgenheden van God mede te delen en te onderwijzen. Hij verrijkt hen, maar alleen met rijkdommen, die een profeet kan geven. Wat die andere rijkdommen betreft, kunnen zij zich als armen beschouwen, zoals een van hen het heeft gezegd zonder zich te schamen: 'zilver of goud heb ik niet.' De Heer Jezus is de Profeet, gelijk aan Mozes, die vroeger beloofd was. Mozes zag God van aangezicht tot aangezicht. God prak met Hem zoals een man met zijn vriend spreekt, en zegt van hem: 'Ik spreek met hem van mond tot mond en door aanzien en niet door duistere woorden en de gelijkenis van de Heer aanschouwd Hij (Num 12:8). In al die hoge voorrechten was Mozes de afschaduwing van de Zoon van God. Hij had toegang tot God. Hij was met God op de berg boven donder en onweer. Hij was met God in de wolk van de heerlijkheid, toen zij stilstond aan de ingang van de tent van de samenkomst in het heilige der heiligen, toen de tabernakel opgericht was (Ex 24:33;25:22). Hij stond daar in de tegenwoordigheid van God op een gewone wijze en zonder dat hij bloed moest offeren, terwijl Aäron zelf, zich daar maar eenmaal per jaar mocht bevinden en niet zonder bloed. Dit alles wordt ons meegedeeld in een taal die gemakkelijk is om te begrijpen en treffend om ons te zeggen wat een uitmuntend persoon onze Profeet is.

De heerlijkheid van de Godheid van Hem, waarvan Mozes de afschaduwing was, van Hem die in de schoot van de Vader is en die nu tot ons gesproken heeft (Hebr 1:2). En wat aan Mozes getoond is op de top van de berg, in de wolk van de heerlijkheid, en bij het verzoendeksel in het heilige der heiligen, is juist de verborgenheid die de Zoon ons heeft geopenbaard vanuit de schoot van de Vader. Mozes leerde er de genade van God, hij zag er de heerlijkheid van Zijn goedheid (Ex 33). Kostbaar visioen! En de enige Zoon is temidden van ons geweest, vol van genade en waarheid.

Toch is de dienst van de Heer tegenover ons als Profeet gevarieerd, en in deze afwisseling zullen we zien, dat het bijzonder karakter van het Johannes evangelie ten volle wordt gehandhaafd. In de eerste hoofdstukken van Mattheüs openbaart de Heer, als Profeet, de gedachten van God over Zijn volk. Hij verklaart de wet in haar betekenis en zuiverheid, terwijl Hij het goddelijk voorbeeld vaststelde en het toepast op het geweten. Hij schreef het karakter en gedrag van de heiligen voor, waardoor zij, op de dag van de herstelling van alle dingen, waardig zullen zijn het Koninkrijk binnen te gaan, terwijl Hij de ziel ertoe bracht, geoefend te worden voor God en hen voorstellende Zijn uiteindelijke doel en het voorwerp daarvan (Mat 5-7). In het Johannes evangelie staat de profeet in een verhevener karakter. Hij doet de Vader kennen over Hem die in de hemelse dingen. Het spreekt over Hem die in de hemel opgevaren is en die van Boven is. Hij spreekt ons meer over de gedachten van God, dan over onze wandel. Hij ontvouwt ons de verborgenheden van het leven en van het oordeel. Hij openbaart de liefde van de Vader, de werken en de heerlijkheid van de Zoon, de plaats en de werkzaamheden van de Heilige Geest in de gemeenten en voor haar.

In het Johannes evangelie is Jezus de Profeet van de verborgenheden van de vader, ontsluit ons de verborgenheden van het heiligdom. Hij spreekt tot ons als het Woord, dat bij God was en dat God was! Terwijl Hij ons de kennis geeft dat een eenvoudige wandel in de gerechtigheid en in de dienst niet geëist zou worden maar die van ons niets minder maakt dan vrienden en ons in een verstandelijke gemeenschap brengt met de Vader van de heerlijkheid (Ef 1). Dat is de verscheidenheid, die de Heer in de uitoefening van Zijn Profetische dienst, ontplooit, zo vooral verschijnt Hij in het Johannes evangelie, oefening van het meest verheven karakter, dat dit evangelie van zoveel waarde maakt voor de gelovigen. En als in de dag van het Heil die wij beleven de gemeente opgenomen zal zijn en allen gekomen zullen zijn tot de eenheid van het geloof

en van de kennis van de Zoon van God, tot de toestand van de volmaakte mens, zullen we Hem leren die onze Profeet is.

Zo zullen wij Hem Zelf horen in het Koninkrijk. Zijn woorden zullen voor eeuwig ons voedsel zijn. Salomo was profeet, zowel als priester en koning. Zijn dienstknechten stonden voortdurend voor hem en de koningen van de aarde zochten zijn aangezicht te zien om hem te horen. De koningin van Scheba kwam om hem met moeilijke vragen te verzoeken en Salomo legde haar alles uit wat zij vroeg. Toen zij de heerlijkheid van de koning zag, de opgang, waardoor hij opging in het huis van de Heer en toen zij al de wijsheid van de profeet hoorde, was het meer dan haar hart kon verdragen. Men had haar de helft niet aangezegd, zij was buiten zichzelf.

Zo zullen in het toekomstige koninkrijk onze ogen zich verliezen in de heerlijkheid, het hart zal vinden wat al zijn genegenheden voldoet. De geest zal steeds meer gevoed worden met de schatten van de wijsheid die in de goddelijke Profeet verborgen zijn, terwijl de overeenstemming van Zijn lof in onze oren zal klinken tot in alle eeuwigheid.

Ik zou toch willen opmerken tot mijn eigen lering en die voor van mijn broeders, dat men altijd moet oppassen voor de pogingen van het verstand, als wij luisteren naar de woorden van onze Profeet d.w.z. als wij de Schriften lezen. De Geest is een opperste leraar zoals hij ook een onfeilbaar schrijver is en hoewel het licht van de Geest, door onze eigen duisternis, soms iets onduidelijk tot ons komt, brengt het ons toch altijd meer of minder zekerheid. Laten wij ons ook herinneren dat het, het licht van het heiligdom is. In het heiligdom stond de kandelaar en het inzicht dat de Heilige Geest aan de ziel brengt wordt vergezeld door de geest van aanbidding en gemeenschap. Gewezen is al op het verschil tussen de profetische dienst van de Heer in Mattheüs en Johannes. En in de gesprekken met Zijn uitverkorenen, na Zijn openbare dienst te hebben beëindigd vinden wij ditzelfde kenmerkende verschil.

In Mattheüs spreekt de Heer tot Zijn discipelen o de Olijfberg over onderwerpen die de Joden raakten (Matth. 24:25). Hier daarentegen leidt Hij ze in de Geest in de hemel, om hun het heiligdom te openbaren. Hij neemt geen plaats op de Olijfberg om het overblijfsel te spreken over de smarten van Israël en over zijn uiteindelijke rust. Hij plaatst Zich in de hemel en openbaart voor Zijn heiligen het werk van hun Hogepriester, evenals het lijden en de zegeningen die hen wachten als gemeente van God gedurende de tijd van dit hemels priesterschap.

Dat is het grote onderwerp van al deze hoofdstukken dat ik in bijzonderheden wens te beschouwen. Zij vormen een bepaald deel van Johannes, maar ik ga ze beschouwen bij afzonderlijke gedeelten naar dat hun in houd mij schijnt aan te wijzen.

Hoofdstuk 13

De voetwassing doet ons een van de voornaamste werkingen van Zijn dienst in de hemel kennen. De voetwassing is een deel van de plichten van de herbergzaamheid en de Heer neemt het in Lucas 7 zijn gastheer kwalijk, dat hij het vergeet. De voetwassing gaf een gast een dubbele verlichting, hij reinigde hem van het stof en verfriste hem na zijn vermoeienis. Abraham, Lot, Laban, Jozef en de grijsaard te Gilboa (Gen 18,19,24,43, Richt 19) worden onderscheiden onder hen, die deze plicht hebben waargenomen. De Zoon van God, die Zijn uitverkorenen in het hemelse huis ontvangt wilde hen het gevoel geven, dat aan hun welkom, noch aan hun toestand iets ontbrak om zich daarvoor op te stellen, opdat zij hun plaats zouden kunnen innemen met een vrolijk vertrouwen in welke afdeling ook van het koninklijke heiligdom. Het was wel een heiligdom, maar deze voetwassing maakte hen geschikt om zo'n plaats binnen te gaan. De Zoon van God vervulde voor Zijn discipelen de dienst, die het koperen wasvat in de tabernakel voor de priester deed (Ex 21,30). Hijzelf belastte zich met ze voor te bereiden, voor de tegenwoordigheid van God.

In een goed geregeld huishouden, in het gebruikelijk dat de dienstknechten rein blijven of anders moeten zij het huis verlaten. Maar zo oneindig is de genade van de Zoon van God van de meester van het hemelse huis, dat hijzelf zich belast met de plicht om zijn lieden in heiligheid te houden en in de waardigheid van het priesterschap. Onpeilbaar wonder en goddelijk geheim! Wat wij nodig hebben is een geest van eenvoudig en vertrouwend geloof, dat rust in de werkelijkheid van deze oneindige genade. Toch heeft Jezus zich niet gekwetend van deze dienst voor ons in het heiligdom, als de Hogepriester van onze belijdenis, de voetwassing door de Ware Reiniger van het huis van God,

voordat Hij op aarde het werk van het lijden volbracht heeft en naar de hemel is opgevaren. Hij schijnt dan ook dit hele mystiek verborgen toneel te zijn doorgedaan in het bewustzijn het lijden volbracht te hebben, al in de hemel te zijn opgevaren en achteruit naar Zijn discipelen te zien. Want Zijn woorden aan het begin van dit hoofdstuk: 'Als Hij de Zijnen die in de wereld waren liefgehad had, zo heeft Hij hen liefgehad tot...' schijnen de gedachte te bevatten, dat de Heer de Zijnen beschouwde alsof zij nog op aarde waren en dat Hijzelf ze had verlaten voor reinere en hogere sferen. En hoewel weer verheerlijkt in de Vader en bij de Vader, en als de dienstknecht van hun behoeften en zwakei, omgordt Hij Zich met een linnendoek en wast hun voeten terwijl Hij hun geeft te verstaan, dat Hij in het hemels heiligdom bleef, met het doel hen deelgenoten te maken van de voortdurende kracht van de heiligheid, die Hij als hun Hogepriester voortdurend op Zijn voorhoofd voor de troon van God droeg (Ex 28).

Er is dus een verschil tussen de mystieke betekenis van het avondmaal en de voetwassing die daarna komt, een verschil dat hetzelfde is als tussen de verzoekdag en de Rode Os, onder het systeem van de wet. De grote verzoendag maakt duidelijk de kracht van het bloed van de Zoon van God, zoals het avondmaal doet, en de as van de Rode Os, als de voetwassing, tonen de kracht van Zijn voorspraak. De grote verzoendag werd slechts eenmaal in het Joodse jaar gevierd. Het was een grote jaarlijkse dag van verzoening, waarop de zonde van Israël werd weggedaan, ééns voor het hele jaar, terwijl de as van de rode os de voorziening voor de overtredingen van iedere dag, voor alle 'toevallige' bezoedelingen die de Israëliet in die tijd kon oplopen.

Het is hetzelfde met de storting van het bloed in de eerste plaats en de priesterlijke tussenkomst van de Zoon van God daarna, zoals de Schrift zegt: 'Als wij, die vijanden zijn, met God verzoend zijn door de dood van Zijn Zoon, veel meer zullen wij behouden worden door Zijn leven (Rom 5:10).

Dezelfde zegeningen worden ons ook gegeven in dezelfde volgorde, onder een andere vorm. Het Paaslam bevrijdde Israël uit Egypte eens voor altijd, terwijl de voorbede van Mozes in de woestijn, de toorn van God afwendde van de onopzettelijke overtredingen van de legerplaats. En wij hebben het bloed van Jezus, ons Paaslam, en de voorbede van Jezus, onze Middelaar, eerst het avondmaal, dan de voetwassing, de dood op aarde, het leven in de hemel. Die eenmaal gewassen is, heeft niet nodig dan de voeten te wassen en deze voetwassing, deze reiniging van de bezoedeling, die de heilige oploopt op de

aarde in zijn dagelijkse wandel, volbrengt de Hogepriester, die voor hem in de hemel is, door Zijn tegenwoordigheid en Zijn voorbede. Hij is de Middelaar van het nieuwe verbond, zoals Hij het bloed er voor heeft geofferd, zo zal de liefde van de Zoon van God voor de gemeente blijven bestaan, een liefde van voor alle eeuwen tot aan het eind van de eeuwen, zoals er geschreven staat; 'Jezus, Die de Zijnen die in de wereld waren liefhad tot het eind, zo heeft Hij hen liefgehad tot het einde' (Joh 13:1).

Alle eeuwen, alle tonelen zullen de getuigen zijn van de verschillende werkingen van deze liefde, maar altijd in zijn rijkdom en onveranderlijke werkelijkheid. Geen verandering kan deze liefde aantasten. De verdrietelijkheden van de wereld evenals de heerlijkheden van de hemel hebben die liefde in het hart van Jezus gevonden en altijd hetzelfde. Verdriet of vreugde, lijden of heerlijkheid, niets heeft daar iets aan kunnen veranderen. Zijn dood op aarde, zowel als Zijn leven in de hemel, verklaren dat. En nog meer. In die liefde heeft Hij de gemeente gediend, voordat de wereld bestond, toen Hij zei: 'Zie, Ik kom,' en als het koninkrijk gekomen zal zijn, zal Hij de gemeente met dezelfde liefde dienen. Hij zal Zijn heiligen aan tafel doen aanzitten en zal de dienaar zijn van hun vreugde. Zo is de Heer geweest, zo is Hij nu, en zo zal Hij tot in eeuwigheid zijn in Zijn dienst van de liefde voor Zijn heiligen en Hij beveelt hen Zijn navolgers te zijn: 'Als Ik, de Heer en de Meester, u dan de voeten gewassen heb, zo bent ook u schuldig elkaar de voeten te wassen' (13:14). Hij verwacht op aarde onder ons de zorgen terug te vinden, die uitgeoefend worden in wederkerige genegenheid, die Hij aan ons besteedt vanuit de hemel. Hij wast ons dagelijks de voeten. Hij verdraagt onze gebreken en voor de troon houdt Hij zich bezig met onze bezoedelingen en Hij wil, dat we op aarde, op de drempel van het huis, elkaar de voeten wassen, dat wij onderling elkaars zwakheden verdragen en dat we wederkerig zouden bijdragen aan onze gemeenschappelijke vreugde.

Deze daad van de Heer en het onderwijs, dat er uit voortvloeit, brachten de gemeente zo op de berg, zoals vroeger Mozes, toen hem de vormen werden getoond, waarnaar de dingen op aarde moesten gemaakt worden. Toen stond Mozes boven de wet, boven het verterend vuur en de donderslagen, en hier wordt de gemeente eveneens geplaatst. De discipelen worden in de Geest in het hemelse heiligdom geroepen, de wegen van de Heer, van de Hogepriester, worden hun voorgesteld in Zijn liefde en Zijn zorg van alledag en hun wordt gezegd, af te dalen en hetzelfde te doen, zoals Hij tegen Mozes had gezegd:

‘Zie nu toe dat u alles maakt naar het model dat u daarvan op de berg getoond is’ (Ex 25:40).

Het ogenblik voor Mozes om op de berg geroepen te worden en daar te blijven, was nog niet gekomen. Hij moest er slechts een ogenblik blijven, om de vorm te zien van de tabernakel en bevelen te ontvangen. En hier is het hetzelfde: De gemeente was nog niet voorbereid voor de heerlijkheid en het huis van de Vader: ‘Waar ik heenga, kan u Mij nu niet volgen,’ zegt Hij tegen Zijn discipelen (vers 36). Hij beloofde hen dat zij Hem later zullen volgen. Voor het ogenblik mogen zij slechts de vorm zien op de berg, opdat zij dat zouden navolgen op de aarde. Maar deze nabootsing kan alleen de liefde voortbrengen, want de liefde is er het origineel van in de hemel, zoals de Heer verklaart: ‘Hieraan zullen allen erkennen, dat u Mijn discipelen bent, als u liefde onder elkaar hebt’ (Joh 13:35).

Het gaat hier niet meer zoals vroeger om het verstand van hen ‘die in goud en zilver werken, ontwerpen en uitvoeren (Ex 35:32), maar om het inzicht van hen, die ‘wandelen in de liefde.’ Het aankweken in het hart van een toegenege gedachte tegenover een broeder, de kracht om in liefde te dragen en verdragen de medegevoelens te openbaren, zorgen te tonen om een egoïstische neiging te verbeteren of een kwetsende houding, dat zijn de navolgingen van het hemelse voorbeeld.

Maar alleen als ‘geliefde kinderen kunnen wij navolgers van God zijn’ (Ef 5). Wat een aanmoediging is dat. Als de Heer een getuigenis op aarde wil vestigen van Zijn wegen in de hemel, zegt Hij ons elkaar lief te hebben, elkaar de voeten te wassen. Wat een schoonheden openbaart dit toneel ons van Hem, die binnen de Voorhang is. Hij toont ons hoe zeer Zijn gedachte vol is met genegenheid en wat de dagelijkse bezigheid is van onze Hogepriester in Zijn hemels heiligdom!

Geliefde vrienden, ik zou ons allen, u en mij, willen opwekken meer te wandelen in de getuigenissen van de Heer, want dat zou onze zekerheid voor Hem zijn en onze eigen vreugde. Als onze wegen vastberaden en onwrikbare wegen van liefde waren, zouden wij wandelen in het volle licht van Christus. Wij zouden Hem overal in vinden, Zijn gedachten zouden altijd voor ons staan in hun blijvende goedheid. Wat een geluk en vertrouwen zou daar voor ons uit voort komen. Geen enkele achterdocht over Zijn liefde, geen wolk, noch twijfel, noch vrees zouden in onze harten post vatten. Wij zouden Jezus horen met onze oren. Wij zouden Hem zien met onze ogen. Wij zouden Hem met onze handen

tasten, want alle dingen waarmee wij in aanraking zouden komen, zouden een getuigenis zijn van Zijn liefde en zouden er de geur van dragen. Dat zou inderdaad een liefelijke (aangename) woning zijn in het huis van de Heer, een gelukkige beschouwing van de schoonheid van de Heer.

Helaas, onze arme harten zijn niet geschikt om een dergelijke ontplooiing van liefde en heerlijkheid te ontmoeten. Petrus spreekt deze gemeenschappelijke onwetendheid uit. Hij begrijpt deze betrekkingen tussen de heerlijkheid en de dienst nog niet. Hij spreekt zijn menselijke waardering uit en zegt: 'U zal mij de voeten niet wassen in eeuwigheid.' Maar Petrus zou deze dingen later leren, dat belooft de Heer hem.

Want de Heer, de discipelen, Petrus, zijn één. Judas, evenwel, moest gescheiden worden van de anderen. 'Ik spreek niet van u allen,' zegt de Heer. De aanwezigheid van de verrader te midden van de heiligen was nodig, tot dat ernstig ogenblik, want de Schrift had gezegd: 'Die met Mij het brood eet, heeft de verzenen tegen Mij verheven.' Judas moet de ingedoopte bete nog aannemen, uit de hand van de Heer zelf. Het onderpand van de liefde moet gegeven en veracht worden, voordat de satan in hem kan varen, want het verwerpen van de liefde brengt de zonde van de mens tot rijpheid. Door ongevoelig te blijven tegenover dit bewijs van goedheid van zijn Meester, heeft Judas zijn zonde vol gemaakt en satan voert in hem. Het indringen van satan wordt niet eerder vermeld, dan nadat de bete gegeven en aangenomen is, net zo heeft de mens in onze bedeling de liefde veracht en heeft op die manier zijn zonde vol gemaakt, zodat de Heer het zegt: 'Als Ik de werken onder hen niet had gedaan, die niemand anders gedaan heeft, hadden zij geen zonde' (Joh 15:24).

Nadat de mens de liefde, waarvan dit evangelie het bewijs geeft, heeft veracht is de mens zijn eigen weg gegaan, zoals Judas hier, die uitgaat om Hem te verraden, die Hem de bete gegeven heeft. De apostel voegt er aan toe: 'En het was nacht.' Wat een ernstige woorden! Nacht in de mens en nacht voor Jezus.

Jezus kijkt evenwel dadelijk over deze donkere nacht heen, want hoe somber ze ook voor Hem moet zijn, ze zal uitlopen op een dag zonder wolken. Jezus moest meteen in God verheerlijkt worden, want God was in Hem verheerlijkt. In Hem, de enige Zoon des Mensen, waarin God ooit verheerlijkt werd. Jezus had de onbesmette natuur behouden en ging Die aan God opofferen als de schoof van zuivere menselijke vrucht geschikt voor de schuur van God. In Jezus was

de mens verheerlijkt, want alles wat uit Hem voorgekomen was, wat uit Hem gehaald was, was naar Gods gedachten geweest. Geen enkele vlek bezoedelde deze zedelijke schoonheid. De mens in Jezus was niet achtergebleven bij de heerlijkheid van God. God, die in Hem verheerlijkt was, zou Hem daarom in Zichzelf verheerlijken (vers 31 - 32).

Met andere mensen was het anders. Jezus kon onmiddellijk tot God gaan, krachtens deze zedelijke heerlijkheid. Hij alleen, want met de andere mensen, of ze heiligen, ongelovigen, Petrus of Farizeeën waren, konden dat niet. Om de heiligen te vergaderen, moest eerst een plaats bereid worden. Daarom zegt de Heer: 'U zal mij zoeken en, zoals ik tot de Joden gezegd heb: waar Ik heen ga, kan u niet komen, zo zeg ik u nu ook.'

Jezus bedoelt en voorvoelt de dag van Zijn eigen heerlijkheid in God als Hij, zodra de verrader vertrokken is, zegt: 'Nu is de Zoon des Mensen verheerlijkt.' Wat een zekerheid geeft ons altijd het bewustzijn dat we liefhebben. Petrus en Johannes zijn helemaal niet verontrust door de mededeling van Jezus over de verrader die onder hen was. Zij overleggen samen om hem te ontdekken en ten slotte lossen zij het raadsel op. Zijn onze harten in staat de onderzoekingen van de Geest van het oordeel te doorstaan? Het bewustzijn dat we liefhebben, geeft leeuwenmoed.

Het ogenblik zal aanbreken, dat deze heerlijkheid zal aanbreken, als de Zoon des Mensen uit Zijn koninkrijk alle ergernissen zal hebben weggedaan en allen die de ongerechtigheid doen als de verrader opnieuw zal uitgaan

Dan zal de heerlijkheid gezien worden en de rechtvaardigen zullen schitteren als de zon in het koninkrijk van hun Vader. Wanneer de dorsvloer eenmaal is gereinigd, zullen de schoven van heerlijkheid opgezameld worden in de schuur.

Hoofdstuk 14 - 16

Jezus is in de Geest de nacht doorgedaan en heeft Zijn plaats in de dag daarna weer ingenomen. Daarna keert de Heer zich naar Zijn discipelen en als de Profeet van de hemelse dingen onderwijst Hij ze en troost ze, sprekend over de verborgenheid van Zijn hemels Hoge priesterschap. Het Hoge priesterschap van de Zoon van God of de huidige bedeling, terwijl de Heer op de troon van de Vader zit en wij ingevoerd in het koninkrijk van de Zoon van de liefde van God was een verborgenheid in God, die voor Israël verborgen was. De 'kleine tijd' was een proeftijd in het Goddelijk werk, waarvan de Joden en discipelen even onwetend waren. Zij meenden allen, dat de Christus eeuwig zou blijven, want hun profeten hadden over Hem gesproken in betrekking tot een aardse heerschappij.

Toch waren er in de profeten en inde geschiedenis veel aanwijzingen, die hen hadden kunnen voorbereiden op de dingen, die Christus hen openbaart. Het wonen van Jozef in Egypte en de jaren van zijn heerlijkheid, gedurende welke tijd hij zich zijn familie in Kanaän niet meer herinnert, tot op de dag, dat de angst van de hongersnood de zijnen bij hem brengt, waren een beeld van deze verborgenheid. Het verblijf van Mozes in het land van Midian net zo (Hand 7). Men kan denken, dat noch Jozef, noch Mozes hun volk vergaten en dat zowel de één als de ander heel veel herinneringen behielden, maar deze gevoelens worden niet meegedeeld. En zo weten wij ook, dat de Heer zich Jeruzalem herinnert, dat zijn muren voortdurend voor Hem zijn en dat Hij het in Zijn handpalmen heeft gegraveerd, ofschoon Hij schijnbaar een verbijsterd man is, een strijder die het niet helpen kan (Jer. 14:9).

Behalve deze typische verhalen, hadden de profeten de verborgenheid genoemd, ten minste, zij hadden de grote omtrekken vermeld. Zij hadden voorzeggd het weduwschap van Jeruzalem, dat een bepaalde tijd moest duren. Mozes had toen het getuigenis aan Israël achtergelaten, dat de Heer gedurende een tijd, Zijn aangezicht zou verbergen en ze tot jaloersheid zou brengen door een volk dat geen is (Deut 32:21). David had gezegd dat de Messias, als zijn Heer, voor een tijd zou zitten aan de rechterhand van God (Ps 110). Jesaja had een visioen gehad van Christus in de hemelse heerlijkheid, gedurende een tijd van oordeel over Israël (Jes. 6). Ezechiël had de heerlijkheid de stad zien verlaten en er later zien terugkeren (Ezech 11:43). Nog meer de Heer had door Hosea gezegd: 'Ik zal heengaan. Ik wil terugkeren naar Mijn plaats, totdat zij zich schuldig voelen en mijn aangezicht zoeken, wanneer het hun bang te moede is, zullen zij verlangend naar Mij uitzien.'

Tijdens Zijn dienst had de Heer op dezelfde verborgenheid gezinspeeld. In Mattheüs toen Hij herinnerde aan de teksten van de Schriften over de steen die door de bouwlieden verworpen was, verbeterd Hij de dwaling van hen, die meenden dat Christus eeuwig zou blijven. In Lucas had Hij door de gelijkenis van de heer die naar een ver land vertrok, aangetoond dat er een tussentijd was tussen de eerste verschijning van de Messias en Zijn verschijning in Zijn koninkrijk. Hier in Johannes behandelt Hij die kwestie nog uitvoeriger en duidelijker door het karakter van die tussentijd te beschrijven, gedurende de tijd, dat Hij aan de rechterhand van God zit in de hemel.

Na Zijn openbare dienst te hebben beëindigd en Zich met Zijn discipelen teruggetrokken te hebben, houdt Hij zich dan ook met dit onderwerp bezig. In Johannes 13 bij de voetwassing en het onderwijs van Johannes 14, 15, 16 en 17, stelt Hij voor en ontwikkelt wat het hemelse Hogepriesterschap is. Hij toont aan, dat Hij zich tijdens de terzijdestelling van Israël bezig houdt met de gemeente op de meest kostbare wijze. In medeleven en voorspraak naar de waakzaamheid en zorg van iemand van wie de ogen op Hem gericht zijn. Jezus is één en al activiteit voor Zijn heiligen nu. Afgezonderd van Zijn broeders naar het vlees weliswaar, weidt Hij als Mozes de kudde van Zijn Vader op de berg van God voor een tijd, ver van de bezoedeling van Egypte en van het ongeloof van Israël terwijl Hij in een heilige teruggetrokkenheid de liefelijkheden smaakt van een geliefde woning en familie.

Als we aan het begin van Johannes 14 lezen krijgen we de aangename indruk dat de Heer veronderstelt dat Zijn dienst de Vader zo dicht bij Zijn discipelen

heeft gebracht, dat zij tot de gevolgtrekking hadden moeten komen, dat Zijn huis voor hen is. Deze gedachte is zeer aanmoedigend. De dienst van de Heer was een zo duidelijke openbaring geweest van de liefde van de Vader voor hen, dat het vreemd geweest zou zijn, als dat niet het geval was geweest. Dat er in het huis van de Vader woningen waren voor Zijn discipelen evenals voor Hem, was zo geheel in overeenstemming met alle werken en woorden van Jezus, dat zo'n feit, zo'n waarheid zelfs niet nodig was vermeld te worden. Het was een noodzakelijk gevolg. Alle voorrechten van de familie van God behoorden hun toe en het huis van de familie was natuurlijk hun woning. Wat een genade zo'n grote conclusie te kunnen trekken, zonder dat het rechtstreeks geleerd wordt. En dat niet alleen, maar wij zouden aan geestelijke traagheid lijden als die gevolgtrekking ons zou ontsnappen! Kon de dienst van Jezus 'de Zoon in de schoot van de Vader', inderdaad spreken over mindere zaken dan over het huis van de Vader en ons voorrecht daar eeuwig te wonen? Een onpeilbaar wonder en goddelijke verborgenheid is dat.

Wat wij nodig hebben is een eenvoudig en vertrouwend geloof, dat rust inde werkelijkheid van zo'n genade! Waarom weet de familie van God niet meer te genieten van de Zorgen van de Zoon van God! Waarom is ze niet een heerlijke kudde als gevolg van Zijn zorg en waakzaamheid bij de Berg van God! Waarom is ze niet als vergoeding voor het huidige verlies van Israël een vrolijke koor, dat zijn klanken voor Hem laat klinken! Maar voor hen heeft Hij Zijn leven gegeven. Hij heeft Zich overgegeven voor Zijn schapen en in Zijn liefde blijft Hij trouw. Deze hoofdstukken tonen ons ook, dat de dienst van de Zoon niets heilzaams op de harten van Zijn discipelen had uitgericht, want de goddelijke orde was: 'De Vader had tot nu toe gewerkt, de Zoon werkte, maar de Heilige Geest moest ook werken, voordat de Gemeente in haar hemelse woning kon binnengaan. Daarom wordt hier pas de naam van God ons volledig geopenbaard. De openbaring van God schittert hoe langer hoe meer, naarmate de bedelingen elkaar opvolgen. Maar dat is een groot onderwerp.

In Genesis 1 zien en horen we alleen van 'God'. 'God' handelt de zes dagen van de schepping en daarna rust Hij op de zevende dag. Maar in Genesis 2 zien en horen we van 'de Here God'. Er is vordering. Dat zijn 2 trappen in de openbaring die God van zichzelf geeft. In Genesis 1 openbaart Hij Zich eenvoudig als 'God', die naar Zijn welbehagen handelt en tot Zijn eigen eer. Hij vindt alle voldoening in Zijn werk, dat Hij beschouwt en 'zeer goed' noemt, en Hij verheerlijkt Zichzelf als Hij boven dit werk een wezen plaatst, dat Hij naar

Zijn beeld schept. In Genesis 2 zien wij echter de 'Here God', dat wil zeggen: de God van de verbonden, die in raadsbesluiten en plannen ingaat tot zegen van Zijn schepsel. Veel bijzonderheden van het oorspronkelijke werk, zoals dat werkte onder de hand van God, worden weggelaten en dingen worden op de voorgrond geplaatst, die eerst niet genoemd werden. Daarom vinden we hier onderwerpen naar voren gebracht, waarover in Genesis in het geheel niet wordt gesproken, zoals de hof, de rivier, de manier waarop de mens werd geschapen, waarop de heerschappij hem werd toevertrouwd, de vorming van de vrouw, de instelling van haar eenheid met de man, ten slotte hebben we de zinnebeeldige boom en het bevel met de straf verbonden aan de overtreding. Allemaal dingen, die betrekking hadden op de plaats en de zegening van het schepsel, in zijn verbond met de 'Here God'. Zo is God begonnen ons Zijn Naam te openbaren.

Na de namen 'God' en 'Here God' vinden wij 'sterke Almachtige God' verklaard aan Abram. Dat was een nieuwe openbaring van Zichzelf, die God aan Abram gaf, toen hij 'boven de leeftijd was' en geen andere hulpbron had dan de almacht van God, Zijn volledige algenoegzaamheid (Gen 17). Door deze naam, die deze noodzakelijke genoegzaamheid uitdrukte, heeft God Abram, Izaak en Jakob geleid, want allen waren vreemdelingen en bijwoners op aarde. Ze bezaten alleen de belofte van een Almachtige Vriend, die hun stok en staf was.

Late werd God door Zijn kinderen nog onder een andere naam gekend. Toen Hij begon Zich met de kinderen van Israël bezig te houden, om ze in te voeren in Zijn verbond en in de beloofde erfenis, openbaarde God Zich onder de naam 'Heere', dat wil zeggen de God van het verbond met Israël (Ex. 6) en onder de bescherming van God, onder deze naam bekend, ging Israël in het land en vestigde zich daar.

Tot op dat ogenblik werd God niet gekend in de volle heerlijkheid van Zijn naam. Er is in Hem genade en gaven door de genade, die deze openbaring niet volledig ontsluit en die ons nu worden geopenbaard in de naam van 'Vader', 'Zoon' en 'Heilige Geest'. Dat is de volledige naam, waaronder de volle heerlijkheid van onze God en de genade en de gaven door genade ons in kracht worden gebracht, door de bedeling die ons deze naam openbaart. (Als we het woord 'Heer' uitspreken, zijn we ons bewust dat wij iemand noemen, die ons nader staat, dan wanneer wij 'God' zeggen.) Daarom wordt in de tijd van de genade pas ten volle de naam en de heerlijkheid van God geopenbaard. De Vader had weliswaar in het oude testament gewerkt, maar

Israël, als volk en in zijn betrekkingen met God, had slechts te doen gehad met de 'Heer'. De openbaring van de Vader, wachtte op de dienst van de Zoon en zekere bedelingen moesten hun loop voleinden voordat de Zoon kon komen. De Zoon kon niet de bedienaar van de wet zijn. Deze dienst paste niet bij de waardigheid van Hem, Die in de schoot van de Vader was en is. Die werd toevertrouwd aan engelen. Evenzo begon de Zoon niet aan Zijn openbare dienst, voordat het 'grote heil' klaar was, om aangekondigd te worden (Heb 2:3). Zo wachtte de openbaring van de Heilige Geest ook, want evenmin als de Zoon, kon de Heilige Geest zich bezig houden met de dienst van de wet. De wolk, de bliksemen, de donderslagen kondigden deze dienst aan (Ex 19), terwijl de Heilige Geest Zijn gaven en Zijn kracht gaf ten dienste van de dienst van de Zoon, voor de verkondiging van het grote heil.

De Geest van God kon niet een geest van dienstbaarheid zijn, wederom tot vrede (Rom 8:15). De wet kon dat, maar de Heilige Geest moest vertrouwen inboezemen. Allen die door de Geest van God geleid worden, zijn zonen van God (Rom 8:14). De Heilige Geest kon niet geopenbaard worden, zolang de Zoon Zijn werk niet had voltooid. Het hart moest eerst gereinigd worden van een kwaad geweten, zodat de tempel geheiligd werd, om de woning voor de Heilige Geest te worden. De inrichting van het inwendige (om zo te zeggen de geest van vrijheid van aanneming en van de kennis van de heerlijkheid) moest voor dat ogenblik klaar zijn en dat had pas plaats door de dood, de opstanding en de hemelvaart van de Zoon. Deze dingen moesten volbracht worden opdat de Heilige Geest geopenbaard zou worden.

Vanaf het begin heeft de Heilige Geest weliswaar in de wereld gewerkt als heilige macht. Hij heeft door de profeten gesproken. Hij is in de kracht geweest van richters en koningen. Hij is ook in de kracht van het geloof geweest, van de dienst van het lijden, bij alle dienstknechten van God.

Maar dat alles bleef beneden de plaats die de Heilige Geest nu in de gemeente inneemt. Vroeger woonde Hij niet in de gelovige als in Zijn tempel. Nu woont Hij in ons en Zijn werking formeert een koninkrijk, dat gerechtigheid, vrede en vreugde is. Als 'Geest van de waarheid' geeft Hij ons de gedachte van Christus (Geest van Christus: Rom 8:9; 1 Pet 1:11) en geoefende zinnen om het goede en het kwade te onderscheiden. Als Geest van aanneming stelt Hij ons in staat God 'Vader' te noemen en Jezus Heer te noemen. Hij treedt ook voor ons tussenbeide door onuitsprekelijke verzuchtingen. Hij stort de liefde van God in onze harten uit en doet ons overvloedig zijn in de hoop. Hij is in ons

een fontein van water, springende tot in het eeuwige leven en Hij is de bron van de stromen van levend water, die uit ons voort komen tot verfrissing van hen, die vermoeid zijn. Hij verzamelt de heiligen om een geestelijk huis te zijn, waar geestelijke offeranden worden geofferd, terwijl Hij geen aards heiligdom meer erkent, noch vleselijke instellingen, want de heiligen worden tezamen opgebouwd om een woonstede van God in de Geest te zijn en gaven worden hen gegeven om in alle dingen op te groeien tot Christus

Dat zijn enkele wegen van de Heilige Geest tegenover de heiligen in Zijn koninkrijk, da zijn de werken die schitteren in de uitgestrektheid van Zijn gebied. In de gelovigen is de Heilige Geest het Onderpand, de Zalving en een Getuige. Hij spreekt ons openlijk van de Vader en neemt de dingen van Christus om ze ons te verkondigen. Zijn tegenwoordigheid in ons is zo zuiver, dat er geen kwaad is, dat Hij niet bemerkt en waarover Hij niet bedroefd is (Ef 4:30) en tegelijkertijd zo teer en meevoelend, dat er geen droefenis naar God is, die Hij niet voelt en die Hem niet doen zuchten (Rom 8:26). Hij doet de hoop overvloedig zijn, Hij geeft ons het gevoel van de gunst van God, Hij doet aan het geweten kennen Zijn recht op een volledige en vreedzame zekerheid. Er is niets schraals, engs of onzegers, waar de Geest Zijn macht uitoefent, Zijn werkingen in haar geheel vormen een koninkrijk, maar een koninkrijk dat van God is, vol kracht en schoonheid. Wij moeten bekennen hoe weinig wij leven in de kracht en de helderheid van dit koninkrijk. Toch is Hij dit in Zichzelf, hoewel onzee enge en belemmerde harten het zo armelijk beleven. Het werk van de Geest verwacht van ons Zijn lof. Zijn heerlijkheid moet in Zijn tempel verkondigd worden. Er is reden genoeg om ons te verootmoedigen, als wij onszelf onderzoeken tegenover de rijkdommen van dit koninkrijk, maar het koninkrijk zelf vindt in ons niet Zijn maatstaf.

Deze verborgenheid is kostbaar, geliefden, dat hoef ik niet te zeggen. De hele toestand, waarin wij als gelovigen ingevoerd worden, zegt ons dat wij rechtstreeks met God te doen hebben en niet met onszelf en dat is een onmetelijke weldaad. Zo was dat niet onder de wet. De wet sprak de mens rechtstreeks aan, als ze sprak: 'gij zult' en 'gij zult niet'. Nu hebben we allereerst met God te doen. Wij worden beslist buiten onszelf geroepen om ons niet meer te herinneren of wij joden of Grieken zijn. Wij moeten op God zien, naar God luisteren. Wij hebben met God te doen. Dat is de meest verhevene zegen, die de zondaar kan bezitten. Dit is en zegen die zo groot is, dat satan al het mogelijke doet om ons daarvan gescheiden te houden. Hij wil

ons doof maken voor de stem van God of Zijn wegen en Zijn werken voor onze blikken verborgen te houden, opdat onze harten niet aan Zijn liefde zouden beantwoorden. Hij wil ons bezighouden met het doet er niet toe wat, opdat het licht van het evangelie van de heerlijkheid van Christus, die 'het Beeld van God' is, ons maar niet zou bestralen. Hij wijst de één op zijn ongerechtigheid, de ander op zijn zonden met het doel de mensen ver van God te houden, of door ijdele eer of door vrees.

Het doel van de Heer in deze hoofdstukken is Zijn discipelen te brengen uit een joodse positie om ze te brengen tot die hoogte en ze zo te troosten in de droefheid over Zijn aanstaand vertrek. In de gesprekken, die Hij in deze hoofdstukken houdt, gesprekken zoals er nooit gehouden zijn onder de mensen. Nog nooit had het hart van God zo volledig en zo mooi Zijn schatten aan de verwachting van Zijn volk meegedeeld. Dat waren heilige ogenblikken van gemeenschap tussen de hemel en de aarde.

In hoofdstuk 14 begint de Heer met te zeggen: 'Uw hart worde niet ontroerd, u gelooft in God, geloof ook in Mij.' Met één woord kondigt Hij aan de discipelen een ander voorwerp van het geloof aan, dat wat ze tot nu toe gehad hadden. Naar de betekenis van deze woorden, was God al bekend in Israël. De discipelen geloofden al in God als joden. Hun geloof was niet verkeerd, alleen was het gebrekkig en de Heer wilde het aanvullen. Hij wilde hen de Vader leren kennen door de Zoon en al wat Hij zegt heeft dit doel. Hij spreekt in het bijzonder over de Vader en de Hij belooft, dat de Trooster hen de dingen bekend zal maken die de Vader en de Zoon betreffen. Dit karakter van genade laat ons evangelie in het begin horen als Johannes schrijft: 'Maar die Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven kinderen van God te worden' en deze eerste mededeling van de waarde en de kracht van de dienst van de Zoon, wordt in deze hoofdstukken breed ontwikkeld.

Maar tegelijkertijd toont de joodse onwetendheid zich onder de vele vormen bij de discipelen en dat kon ook niet anders. Israël was niet ingewijd in de kennis, waarin de Heer nu de Zijnen invoert. Thomas weet niet van het vertrek van Christus en van Zijn verlaten van de aarde en hij zegt: 'Heer wij weten niet waar u heengaat,' want Israël had horen zeggen, dat de Christus eeuwig zou blijven. Filippus verraadt zijn onwetendheid wat betreft de Vader, want Israël had de Vader niet leren kennen in de Zoon. Judas verwondert zich over de gedachte van een andere heerlijkheid dan de aardse heerlijkheid van de Messias, want deze was de hoop van Israël. En allen staan verbaasd over

deze geheimzinnige woorden: 'een weinig tijds.' De hemelse profeet brengt ze uit deze gedachtegang. Als het overblijfsel van God, waren ze al uit het afvallige volk genomen, door Jezus aan te nemen als de Messias, die van God was gekomen. Toch moesten ze nog de Zoon leren kennen, als van de Vader gekomen. Hij die zolang bij hen was geweest en Die hier de Vader had geopenbaard. Het ogenblik was voor Hem gekomen om naar de Vader te gaan, maar Hij zou terugkomen om ze in te voeren in het huis van de Vader. Die grote dingen die vrucht van Zijn liefde, openbaart de Goddelijke Profeet hen hier. Dat waren voor hen nog vreemde dingen.

In dit onderhoud wordt de gedachte van onze Heer slechts een ogenblik onderbroken door de gebrekkige joodse opvattingen van Zijn discipelen. Zijn doel is ze op te heffen tot het bewustzijn van hun roeping als gemeente van God en ze op die manier te troosten. Hij zegt dit met volharding, zelfs dan als Hij hen soms moet berispen over de traagheid van hun hart. Zo moet de Heer in de onderbreking, door Petrus veroorzaakt, in Zijn beantwoording Zich bezig houden met de ontrouw en de verloochening van Zijn discipel en die beide dingen voorzeggen, maar dat verandert niet Zijn vriendelijke gedachten over hen en anderen. 'Uw hart worde niet ontroerd,' zegt deze Meester vol genade, onmiddellijk nadat Hij Petrus heeft gewaarschuwd voor de zonde waarin hij zou vallen. Zo is het ook aan het eind van het onderhoud. Hij moest hen zeggen dat het uur gekomen was, waarop zij verstrooid zouden worden en dat zij Hem alleen zouden laten.

Maar zonder dat iets een ogenblik de betuiging van Zijn liefde voor hen onderbrak, komt Hij dadelijk op Zijn gedachten terug en zegt: 'Ik heb u deze dingen gezegd, opdat u Mijn vrede hebt. In de wereld zal u verdrukking hebben, maar hebt goede moed: Ik heb de wereld overwonnen' (16:23). En sindsdien is het altijd hetzelfde geweest. Het kan zijn, dat we nodig hebben gewaarschuwd te worden door het hanengekraai en dat we uit moeten gaan om te wenen over ons gedrag, maar het hart van Jezus komt nooit op de bedoelingen van Zijn goedheid tegenover ons terug. Zijn doel is te zegenen en Hij zal zegenen. Zijn doel is te redden. Wie zou Hem daarin verhinderen? Hij schouwt niet aan de ongerechtigheid bij de Zijnen, zij zullen vrede hebben, volbracht door Zijn dood, het leven zal hen gebracht worden door Zijn opstanding en de heerlijkheid later door Zijn komst. Dat zijn de zegeningen die hen wachten en ondanks hun trage harten en hun ellende, die de zaak alleen maar moeilijk

maken, kondigt Jezus hen die aan, opdat zij getroost mogen worden in hun verdriet over het aanstaande vertrek van de Heer

De werken die Jezus gedaan heeft worden in Matthéüs erkent als de werken van de Zoon van David (Mat 12). Zij zijn het zegel van Zijn karakter als Messias. Hier stelt de Heer ze aan de discipelen voor als het zegel van Zijn karakter van Zoon van de Vader. Hij wilde dat men in die werken niet alleen het bewijs zou zien dat Hij het koninkrijk over Israël kon oprichten naar de beloften van de profeten (Jes. 35), maar ook het getuigenis, dat Hij de Uitdeler van de genade en de kracht van de Vader was, want Hij zegt: 'Geloof Mij, dat Ik in de Vader en de Vader in Mij is. Zo niet, geloof mij om de werken zelf' (14:11).

Dat beantwoordt volkomen aan het karakter van het Johannes evangelie. En de grotere werken, die Hij dadelijk daarop noemt, die werken die zij zouden doen die in Hem geloofden, moeten hetzelfde karakter hebben, zou ik denken. Zij zouden de geur van de genade van de Vader hebben, als ze arme zondaars tot de vrijheid van de kinderen van God zouden brengen, zoals Paulus zegt: 'Want in Christus Jezus heb ik u door het evangelie verwekt' (1 Kor 4:15). Het is nog altijd hetzelfde. Zondaars worden nog gebracht in de vrijheid van de geliefde kinderen van God.

'Ik zal u geen wezen laten. Ik kom tot u, omdat Ik leef, zal u ook leven' (vers 18). Voor hen wordt de plaats van wees zijn geen geklaag, zoals het in Israël was geweest, omdat het volk zonder vader was (Klaagl 5:3,7). De aanneming van de heiligen, terwijl Israël wees is, wordt hier door de Heer duidelijk gemaakt in woorden met een wonderlijke en diepe strekking. Zij moesten leren, dat Hij in de Vader was en zij in Hem en Hij in hen. De Vader, altijd de Vader, dat is het voortdurende thema van de woorden van Jezus en de last van de liefde, waarmee Hij ons belaadt.

Nog één beweging van de Heer moet ik noemen (14:27). 'Vrede laat ik u, mijn vrede geef Ik u.' Daarmee wil Hij hen leren, dat Hij voordat Hij de wereld verlaat, zijn vrede zou achterlaten. Dat is de vrede die volbracht is door Zijn dood voor hen, zondaars. En na zo over de vrede te hebben gesproken, zegt Hij: 'Sta op, laat ons vanhier gaan' (vers 31). Dit zou ons kunnen doen veronderstellen, dat zij van de paastafel opstonden, om naar de Olijfberg te gaan.

Op dat ogenblik verklaart Hij Zichzelf de bron en kracht van leven op aarde te zijn, wanneer Hij zegt: 'Ik ben de ware wijnstok, u de ranken' (15:5). In dit

geheel is een betekenis van bijzondere schoonheid. Jezus blijft aan tafel zitten tot op het ogenblik, dat de vrede wordt uitgesproken, want op die tafel liggen de onderpanden van de vrede nog, maar als Hij opstaat, spreekt Hij over het leven, dat zij moesten weten, dat in Hem was, verheven boven de macht van de dood. In Hem, de Ware Wijnstok. Hij zegt hen, dat er geen ander leven is dan dat, want Hij zegt: 'Zo iemand in Mij niet blijft, die wordt buiten geworpen, net als de rank en verdort.'

Na hen de enige bron van het leven te hebben geopenbaard, stelt Hij hen de vreugden en heilige voorrechten voor van dit leven. Hij leert hen, dat zij Zijn eigen vreugden zouden hebben, de vreugde van de Zoon, volbracht in henzelf. Meer nog: Zij zouden de eer en de genade krijgen, de vrienden van de Heer te worden en het bewijs krijgen, dat Zijn heerlijkheid en hun zegen één en hetzelfde belang hadden. Bovendien is de huidige bezigheid van de Vader de schoonheid en vruchtbaarheid van de Wijnstok die Hij wil verheerlijken, Jezus als Hoofd van het leven, zoals Hij Hem later zal verheerlijken als Hoofd over alle dingen. Dat ontsluitte voor de discipelen onmetelijke rijkdommen van genade. Tegelijk evenwel zegt de Heer, dat de eenheid met Hem hen zou afzonderen van de wereld (vers 19). Dat zij, als Zijn vrienden, blootgesteld zouden worden aan de haat van de mensen die weldra al hun haat tegen God zouden openbaren en daarna tegen hen.

De openbaring van de Vader in de Zoon en door de Zoon, stond op het punt volledig door de wereld verworpen te worden. Dat was inderdaad haat. Een haat zonder oorzaak. Een haat als antwoord op de liefde. Het kruis van Christus zou aantonen, dat de grootste haat van de mensen had geantwoord op de grootste liefde van God. Terwijl ze de Vader niet kenden, zou er nog ijver zijn voor God en men zou denken God een dienst te bewijzen, als men de kinderen van de Vader zou doden, want men kan ijver hebben voor de synagoge en zelfs voor de God van de synagoge, terwijl men verre blijft van de geest van de bedeling, die rijkdommen van genade ontvouwt en de Vader openbaart in de Zoon.

Toch leidt het vooruitzicht van het lijden, dat Zijn heiligen zouden moeten verduren van de wereld, de Heer tot het ontwikkelen, op een nog kostbaardere manier, van die dienst in hen en door hen, van de beloofde Trooster. Hij leert hen, dat de Trooster voor hen zou zijn en tegen de wereld. Deze overtuigde van zonde, gerechtigheid en oordeel (Joh 16:8). Hij zou in het wonen als de getuige van liefde van hun Vader en van de heerlijkheid van hun Heiland. De

Heer geeft hun deze troost tegen de dag dat zij de haat van de wereld zouden ondervinden.

Naar de belofte (15:26) , zou de Heilige Geest gezonden van de Vader. God had Jezus de Nazarener aan u bevestigd (Hand 2:22) en door de Heilige Geest te geven, deed de Vader de goedkeuring van Zijn gedachten kennen over de aanwezigheid op aarde van de Trooster.

Merk op het karakter van deze tegenwoordigheid van de Geest in de gemeente, onmiddellijk nadat Hij gegeven was. Wat een vreugdeolie, wat een geest van vrijheid, wat een wijdheid van harte bracht Hij voort bij de heiligen. Jezus had de Heilige Geest ontvangen in de hemelse gewesten, waar Hijzelf verzadigd was van de vreugde van het aangezicht van God. Hij geeft de Geest van daar en Hij openbaart Zich in overeenstemming daarmee en deelt ook iets van deze vreugde van het aangezicht van God mee, waarin Hij juist was ingetreden. De menigten ontvangen het woord met vreugde, de discipelen aten met blijdschap en prezen God (Hand 2:46).

Die vreugde van boven kon gemakkelijk de vreugde doen ophouden, die de bron slechts in aardse dingen had. De Heilige Geest in hen was vreugde, vrijheid en wijdheid van het hart. Het was de Geest van de Vader. Het was de weerschijn op aarde op de heiligen van dat licht dat geschitterd had op Jezus in het heilige der heiligen. De olie was neergedaald van Zijn hoofd tot op de zoom van Zijn kleren. Werkelijk, we kunnen ons slechts een zwakke voorstelling maken van de waarde van een bedeling als die, welke begon toen de Trooster kwam en van de verandering, die ze bracht voor een ziel onder de geest van dienstbaarheid die de wet voortbrengt. Wat een gedachten over een toekomstig oordeel gingen verdwijnen! Wat een vrees voor de dood moest wijken voor het bewustzijn van nu al het leven te hebben in de Zoon van God! Wat zou het zijn anders dan de zalving met de vreugde-olie. Als ze deze dingen horen, worden de discipelen gevormd voor deze vreugde en blijdschap. Het spreekgestoelte van Mozes stond zijn plaats af. De Zoon in Zijn gesprekken, leidt de kinderen op de weg naar het Vaderhuis, ver van deze vogden en verzorgers, die slechts de eerste beginselen onderwezen. Weldra zouden zij bij de Vader zelf aankomen om door de Heilige Geest te kennen de vrijheid en de vreugde van de aanneming. Zo was dat uur vol belang voor de gemeente, de Heilige Geest, de getuige van de Vader en de Zoon. Zo zou de Geest van de aanneming meegedeeld worden.

De discipelen werden buiten de school van de wet geleid om Hem te verwachten. De Heilige Geest zou het hart van de heiligen vervullen met gezegende gedachten over de Vader, de Zoon en de belangen van de gemeente. En dat doet Hij in de bedeling waarin wij leven. Hij spreekt ons, zoals de Heer zei dat Hij doen zou, over het welbehagen dat de Vader vindt in de Zoon, van Zijn plan om Hem te verheerlijken en van onze plaats in dat welbehagen en in deze heerlijkheid. Hij neemt deze dingen en andere daar aan en verkondigt ze ons.

Genesis 24 is erg bekend en geliefd. Daar is de uitverkiezing van een bruid voor de Zoon door de Vader. Maar de plaats die door de dienstknecht ingenomen wordt, is juist die van de Heilige Geest in de gemeente. Hij voorziet, als in goddelijke genade, in de vreugde van de Zoon en van de gemeente, als Hij de bedoelingen van de liefde van de Vader volbrengt. In dit schilderij zegt de knecht tegen Rebekka hoe God Zijn meester voorspoed heeft gegeven, van welke gunst en liefde Izaäk het voorwerp was, hoe Hij het kind van de ouderdom was geweest en hoe Abraham hem alles had gegeven, wat hij bezat. Hij verteld haar de plannen, door Abraham gemaakt, over een bruid voor deze geliefde zoon en hij toont haar duidelijk dat zij zelf door God uitverkoren is om deze geëerde en heilige plaats in te nemen. En hij eindigt met haar het onderpand van deze uitverkiezing en de liefde van Izaäk te geven. Niets is lieflijker en meer betekenisvol dan dit toneel. Mochten onze harten, terwijl wij genieten van de werkelijkheid waarvan dit een teken is, er de kracht van voelen door de Heilige Geest, zoals Rebekka die moest ervaren door de woorden van de knecht van Abraham. Omdat hij vervuld was met Abraham, Izaäk en het deel dat zij zou hebben, werd zij bereid gevonden de woestijn alleen met deze vreemdeling door te trekken. Haar hart was gevormd door deze gedachten en zij had haar land, familie en het huis van haar vader kunnen verlaten door te zeggen: 'ik zal trekken.' Zo kan de gedachte aan de liefde van onze hemelse Vader en aan het welbehagen dat onze Izaäk in ons vindt nu ook in onze harten die heilige beslissing voortbrengen, die iedere andere band verbreekt en alles achterlaat om bij Hem te zijn.

De gemeenschap met de Vader en met de Zoon, door de Trooster, is de heilige weg, die de gemeente moet afzonderen van de wereld. Het is mogelijk dat de vrees voor een toekomstend oordeel tot op zekere hoogte een afzondering van de wereld bewerkt, of ook dat de trots van de Farizeeën een godsdienstige afzondering bewerkt. Toch kunnen alleen de tegenwoordige kenners van

de liefde van de Vader en de hoop op de toekomstige heerlijkheden van de Zoon alleen een werkelijke afzondering naar Gods gedachte bewerken van de loop en de geest van de wereld. De liefde van de Vader waarvan de Trooster getuigenis geeft, is een onmiddellijke liefde (16:26&27). De liefde van God heeft de wereld bezocht toen Hij werd geopenbaard in de gave van de Zoon vanaf het ogenblik, dat deze liefde geloofd wordt en de boodschap van de verzoening (die voortkomt uit deze liefde) aangenomen is hebben de gelovigen het recht (door de rijkdommen van de genade) de liefde van de Vader te kennen, om er van te genieten als van een onmiddellijke liefde. Over deze liefde van de Vader en over de heerlijkheid van de Zoon spreekt tot ons de Trooster de hele weg. De Trooster vergezelt ons gedurende de hele reis en onderhoudt ons daarover. Ongetwijfeld heeft de knecht van Abraham, die met Rebekka door de woestijn reisde, meer met haar gesproken over zijn meester. Hij voegde veel bijzonderheden toe aan wat hij haar in Mesopotamië had gezegd, want hij had het vertrouwen van zijn meester, die hij van het begin af had gekend. Hij kende de wens voor zijn zoon en kende de belofte en de trouw van God. Eliëzer kende de overwinning van Abraham over de koningen en de bevrijding van Lot, evenals de ontmoeting met Melchizedek. Hij kende het verbond, het onderpand van de erfenis. Hij wist van het wegzenden van Ismaël uit het huis waar Izaäk van toen af zonder mededinger had gewoond. Hij kende de geheimzinnige reis naar Moria, waarvan Izaäk terug was gekomen als levende uit de doden. Al die dingen wist hij en heeft daarover ongetwijfeld met Rebekka gesproken tijdens hun gezamenlijke reis en door deze herinneringen en vooruitzichten, onderhield hij de belangstelling voor de reis en moedigde Rebekka aan, hoewel voor haar land en vaderhuis voorgoed verlaten werden.

Geliefde vrienden, als wij meer in werkelijk in de gemeenschap van de Heilige Geest wandelen, hoe gemakkelijk zou onze weg er door worden en hoe zouden zijn mededelingen aan de ziel over de liefde en de heerlijkheid, samengevat in de Vader en in de Zoon maar geopenbaard aan ons geloof onze harten met vreugde en moed vervullen! Mocht het zo meer en meer met ons zijn, Uw volk, heerlijke Heiland!

Hoofdstuk 17

Na ze aldus aangemoedigd te hebben door de kennis van hun plaats als familie van de Vader en hun alle troost van Zijn genade had gegeven, openbaart de Heer hier een van Zijn Hogepriesterlijke diensten, zoals Hij het gedaan had in Johannes 13. De diensten zijn verschillend onder elkaar, maar verenigd stellen zij voor het geheel van Zijn wegen als onze Voorspraak in het hemelse heiligdom. Als wij in Johannes 13 de een had scheen te leggen op de bezoedelde voeten van Zijn heiligen, plaatst Hij hier de ander op de troon van de Vader, aldus een keten vormend, die reikt van God tot de zondaars. In Johannes 13 is Zijn lichaam omgord en Hij bukt Zich naar onze voeten. Hier heft Hij de ogen ten hemel en aanschouwt het aangezicht van de Vader. Welke bede, die Hij voorstelt, die de hele afstand overbrugt tussen de schitterende troon van de Vader en onze bezoedelde voeten, zou een weigering krijgen? Alles wordt Hem toegestaan, Zijn stem wordt altijd verhoord! Wij vinden hier dus de algenoegzaamheid en de aanneming van de Voorspraak en wij moeten op de orde letten, waarin Hij Zijn vragen voorstelt en Zijn rechten voor de Vader vaststelt.

Allereerst vraagt Hij iets wat de heerlijkheid van de Vader zelf betreft: 'Vader het uur is gekomen, verheerlijk Uw Zoon, opdat Uw Zoon u verheerlijke.' Zijn eerste gedachte is de Vader, zoals Hij Zijn discipelen al had onderwezen, toen zij hun gebeden moesten opzenden om allereerst te zeggen: 'Onze Vader, die in de hemelen is, Uw naam worde geheiligd.' De Heer stelt het eeuwige leven in handen van de Vader, wanneer Hij zegt: 'Gelijk U Hem macht gegeven hebt over alle vlees, opdat al wat U Hem gegeven hebt, Hij hun het eeuwige leven geve.' Onze Middelaar buigt zich zo voor de waarheid van God, die satan vroeger had gelasterd en die de mens in twijfel had getrokken (Gen 3). Dan zegt Hij (vers 3): 'En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige

waarachtige God, en Jezus Christus, die U gezonden hebt,' erkennend dat nu het leven slechts door de verlossing kan worden verkregen en dat dit leven niet is dat van eenvoudig een schepsel maar van een verlost schepsel, een leven voor ons herkrege uit de macht van de dood, door de genade van de Vader en van de Heer Jezus Christus, de Heiland.

Ten tweede eist Hij Zijn eigen heerlijkheid op (vers 3): 'en nu, verheerlijk mij U Vader bij Uzelf met de heerlijkheid die Ik bij U had, voordat de wereld was,' en Hij grondt Zijn recht op het volbrengen van het werk, dat Hem gegeven was om te doen. 'Ik heb U verheerlijkt op de aarde, Ik heb het werk volbracht, dat U Mij gegeven hebt om te doen.' Want in dit werk was geen enkele fout geslopen. God vond daarin een volmaakte voldoening. Hij kon rusten en zoals in de schepping kon Hij het werk beschouwen en zeggen: 'zie, het is zeer goed.' In dit werk hervond God een sabbat.

De zekerheid van de gelovige ligt in het weten, dat zijn heil afhankelijk is van een volbracht werk, waarin God een liefelijke reuk van rust ruikt. In het begin, na het werk van de schepping te hebben geëindigd, heiligde God de zevende dag, terwijl Hij rustte in volmaakte voldoening in al wat Zijn hand had geschapen. Maar de mens verstoorde die rust, zodat het God berouwde, dat Hij de mens op aarde geschapen had. Later stelde God een andere rust in. Hij richtte een tabernakel op en gaf aan Israël een plaats in deze rust, door hen de sabbat te geven (Ex 31). Deze rust werd in Kanaän aan Israël verzekerd, allereerst door het zwaard van Jozua (Joz 21:23) en later onder Salomo (1 Kron 22). Maar ook Israël, net als Adam, verstoorde die rust. Het hield zijn sabbatten niet om de boosheid van hen die er in woonden (2 Kron 36). Nu heeft de gelukzalige God een andere rust gevonden. Een rust, die niet verloren en niet verstoord kan worden. In het werk, door de Heer Jezus volbracht (en dat Hij hier aan de Vader voorstelt) rust God opnieuw met volmaakte voldoening, zoals in Zijn eigen werken vroeger. Dit volbrachte werk beantwoordt op alle manieren aan Zijn gedachte. In de opstanding van Christus heeft de Vader gezegd: 'Zie, alles is zeer goed,' want dat betekent de opstanding. Dit werk is Zijn rust voor altijd. Hij vindt er al Zijn welbehagen in. Zijn ogen en Zijn hart zijn daar altijd. Het werk van Christus voor zondaars verricht, heeft God een rust geschonken, een gedachte vol liefelijkheid voor het hart. En als het geloof het bloed naar zijn juiste waarde schat, d.w.z. naar de waarde die God er aan geeft, kent de ziel de rust van God zelf.

Toch is het op dat ogenblik dat de heilige (de gelovige) Zijn arbeid begint. Zodra ik de rust vind als zondaar, begint mijn arbeid als heilige. De rust voor de heilige is een rust die nog komen moet. Daarom staat er geschreven: 'Laat ons dan beijveren om in de rust in te gaan, opdat niemand valt volgens hetzelfde voorbeeld van de ongehoorzaamheid' (Hebr 4:11). De zondaar rust nu, de heilige werkt en zal werken, totdat het Koninkrijk komt.

Ten derde: Jezus bidt voor de Zijnen. Hij vraagt of zij bewaard worden in de Naam van de Vader (vers 11) en geheiligd door de waarheid (vers 17), opdat zij één zijn in de gemeenschap met de vreugde van de Zoon van nu af aan. Hij vraagt dat zij bij Hem zijn, waar Hij is, dat zij Zijn heerlijkheid zien en één zijn met Hem in Zijn heerlijkheid als het ogenblik zal komen. Dat zijn beden van grote betekenis.

De hemelse voorspraak wilde, dat al Zijn heiligen één zouden zijn. Toch schijnt mij die eenheid niet die te zijn, die men algemeen hoort, d.w.z. de openbaring van een kerkelijke eenheid. Het is de eenheid van de heiligen, in de persoonlijke kennis en gemeenschap met de Vader en de Zoon, eenheid in Geest, in de geest van hun gemoed, een ieder van hen de geest van aanneming ontvangen hebbend, genade en kracht, die behoren tot de tegenwoordige bedeling, die de Zoon ging invoeren. Hij wenst, dat ze deze geest zijn werking in het hart van een ieder van de uitverkorenen doe en van al degenen die vergaderd zouden worden. Heeft dit gefaald? Onmogelijk. Alle brieven geven getuigenis van het tegenovergestelde. Overal vinden we joden en heidenen in alle plaatsen. Zij zijn bewaard door de Vader en in Zijn eigen Naam bewaard als zonen. Zij zijn aangenaam gemaakt in de Geliefde. Zij hebben de geest van aanneming (Rom 8:15). Zij zijn verenigd om te komen tot de eenheid van het geloof en van de kennis van de Zoon van God.' Deze verklaringen verzekeren ons, dat de wens van de grote Voorspraak is verhoord, omdat ieder van de gelovigen de vreugde van de Zoon in hemzelf vervuld is en allen zijn zo één in de geest van hun gemoed (Ef 1:23). Deze wens, en daar ben ik zeker van, had geen betrekking op enige orde van kerkelijke dingen. De christenen die dit veronderstelden, hebben veel menselijke inspanning beproefd. De christenen beschuldigden zich, dat zij niet beantwoordden aan het gebed van de Heer en zij hebben middelen gebruikt om het voort te brengen. Maar heeft dit gebed medewerking van de heiligen nodig, vraag ik? Werd het niet tot de Vader gericht, voor datgene wat alleen afhing van het welbehagen, de macht en de gave van de Vader? Zeker. Het doet een beroep op de Vader, terwijl het Hem vraagt de uitverkorenen in Zijn

Naam te bewaren, ze te heiligen door Zijn waarheid en hen de vreugde van de Zoon te geven, opdat een ieder van hen deze vreugde vervuld had in zichzelf.

Deze wens is verwerkelijk. De geest van de Zoon is daar voor alle heiligen en voor een ieder van hen. Zij zijn één in deze Geest en in deze vreugde. Als het ogenblik komt zullen we alle andere wensen uit dit hoofdstuk vervuld zien worden. Allen die het getuigenis moeten aannemen, zijn nog niet geroepen. De heerlijkheid is hen nog niet geopenbaard en is hen ook nog niet medegedeeld, zodat tot op heden de wereld nog niet heeft geloofd, noch gekend, dat de Vader de Zoon heeft gezonden. Tot op heden kent de wereld de heiligen niet (1 Joh). Maar deze vragen zullen hun antwoord krijgen, als de tijd daar zal zijn, zo ook voor het zien van de heerlijkheid. Voor zover wij doorgedrongen zijn in de goddelijke (tegenwoordige) bedeling, hebben de wensen van de Heer hun antwoord ontvangen. Het overige wacht zijn tijd af.

Voor ons is het liefelijk te horen, dat de Heer deze heerlijke gebeden grondt alleen op het feit, dat zij het getuigenis van de Zoon over de Vader hebben aangenomen en dat zij waarlijk geloofd hebben in de liefde van de Vader (vers 8),: ‘want de woorden die U Mij gegeven hebt, heb Ik hen gegeven en zij hebben ze aangenomen en hebben waarlijk erkend, dat Ik van U uitgegaan ben en hebben geloofd, dat U Mij gezonden hebt.’ Wat kostelijk om te zien, dat we aan God worden voorgesteld eenvoudig als zij die Zijn liefde geloven! Met wat een zekerheid zegt ons dat, dat het welbehagen van God is, dat wij Hem in Zijn liefde kennen als de Vader, dat wij Hem zouden kennen naar de woorden van Hem die van Hem is gekomen! Dat is vreugde en vrijheid. Inderdaad. God te hebben gezien in liefde, de Vader gezien te hebben en gehoord te hebben in Jezus maakt van ons Zijn familie. Niet de genadegaven die ons sieren, ook niet de diensten die wij volbrengen, alleen dat wij de Vader kennen, dat onderscheidt de heilige van de wereld en geeft hem, hoewel op de aarde, zijn plaats in de tegenwoordigheid van de Vader. Zoals de Middelaar het tot de Vader zegt als Hij over ons spreekt, is het alleen dat wij Zijn woord hebben aangenomen, van de Zoon hebben ontvangen het getuigenis van de liefde die Hij uit de schoot van de Vader heeft gebracht. Zo volbrengt de goddelijke Advocaat (Voorspraak) Zijn dienst voor de troon.

De heerlijkheid van de Vader, de Zijne, die van Zijn volk, in alles is voorzien, en allen zijn zeker. Nadat Hij Zijn hart heeft uitgestort, onderwerpt Hij de wereld, de grote vijand, aan de aandacht van de rechtvaardige Vader. ‘Rechtvaardige Vader en de wereld heeft U niet gekend.’ Want de wereld had juist bewezen, dat

ze inderdaad de Vader niet kende, dat ze Hem haatte, die de Vader gezonden had. De Heer zondert Zich van de wereld af en scheidt de Zijnen er ook van af. Hij spreekt niet over het oordeel van de wereld. Hij spreekt er over als over iets waarmee Hij Zich niet moest bezighouden, omdat Hij onze Voorspraak is. Hij stelt de wereld aan 'de aandacht van de rechtvaardige Vader' voor, aan wie het oordeel toekomt. De Heer stelt de wereld eenvoudig voor als 'niet de Vader kennend.' Hij spreekt over de troon niet over de zonden van de wereld, Hij noemt dit wereld als niet kennend de Vader. Zo ook als Hij spreekt over de gemeente, brengt Hij niet naar voren Zijn genadegaven en Zijn diensten. Zoals wij zien zegt Hij eenvoudig 'dat zij de Vader gekend heeft.' Want evenals de kennis van de Vader de gemeente maakt tot wat ze is, is het de onwetendheid over de Vader, die de wereld maakt tot wat ze is. De wereld weigert de Vader te kennen om zich in Hem te verheugen. De wereld wil haar eigen genoegen maken en uit haar eigen hulpbronnen. Ze wil alles, behalve het genot van het huis van de Vader (Luk 15). De wereld is gesticht door satan in de hof van Eden. Daar bedroog de slang de vrouw en omdat er naar hem geluisterd werd en men met hem sprak, vormde hij het hart van de mens naar zijn eigen beeld. De geschiedenissen van dit slechte werk wordt ons in Genesis 3 verteld. De liefde van God en de woorden van God werden door de vijand gelasterd en de mens geloofde het kwaad en maakte God tot een leugenaar. De begeerlijkheid van het vlees, de begeerlijkheid van de ogen en de hoogmoed van het leven werden in de ziel geplant als overheersende machten. De mens, nadat hij een geweten had, was bang voor God en ontliep Hem. Dat werd de toestand van de mens. De man en de vrouw merkten, dat zij naakt waren en verborgen zich in bomen van de hof, toen zij de stem van God hoorden. Daarna vonden zij verontschuldigen om zichzelf te verontschuldigen en God te beschuldigen: 'De slang heeft mij verleid en ik heb gegeten,' zegt Eva. 'De vrouw die U mij gegeven hebt, heeft mij de vrucht van de boom gegeven en ik heb gegeten,' zegt Adam.

Zo werd toen de mens en zo is de wereld daarna geweest. De mens wordt bestuurd door zijn begeerlijkheden. Tegelijkertijd is hij bang voor God en staat van verre. Zijn hart denkt heimelijk, dat al dit kwaad van God komt. Van zo'n wereld in geest en door aanleg, zijn de gelovigen bevrijd en de wereld zelf is aan het oordeel overgelaten. 'Zij zijn niet van de wereld, evenals Ik niet van de wereld ben.' De wereld vond niets in Jezus. Als de overste van de wereld komt, vond hij inde Heer niets anders, dan het getuigenis, dat Hij de Vader liefhad en deed zoals de Vader Hem had bevolen. De heiligen hebben de wereld verlaten.

Op de stem van de Zoon zijn ze er uit gegaan. De liefde van de Vader voor hen, is hen verkondigd, zij hebben erin geloofd en hebben gewandeld in haar weldoende helderheid.

Het geloof in de boodschap van de liefde, die in de Zoon ons van de Vader heeft gebracht, s juist wat van heiligen maakt, wat ze zijn: een uitverkiezing uit de duistere streken, waarin de wereld ligt, ver van God, waar de geest van de wereld werkt. De weigering, om naar de boodschap te luisteren, maakt dat de wereld altijd de wereld blijft. 'Rechtvaardige Vader. De wereld heeft U niet gekend,' want de mensen hebben slechts het woord van de verzoening van Gods wege aan te nemen, in Zijn liefde (geopenbaard in de gave van Zijn Zoon) te geloven en zij nemen plaats in de familie van God, bij het getal uitverkorenen 'aangenaam gemaakt in de Geliefde.' Hier eindigt de derde afdeling van Johannes. Wij hebben Jezus gezien, de Zoon van de Vader, als onze Voorspraak die zonder ophouden Zijn dienst voor ons verricht en daarna de Zoon van de Vader, die de Vader aan Zijn kinderen openbaart. De gezegende God had de Naam van Heer aangenomen in Zijn betrekkingen met Israël en had die verkregen door tekenen en wonderen in Egypte en Kanaän (Jer. 32:18-22). Nu heeft Hij een Naam aangenomen van rijkere genade: de naam van 'Vader.' Deze naam vestigt Hij in de persoon en het werk van de Zoon van Zijn liefde. De Heilige Geest verwerkelijkt in het hart van de kinderen van God de macht van deze genade. Dat zijn Uw wegen onze God en Vader, maar hoe weinig weten onze gesloten harten U te begrijpen en van U te genieten.

Toch, voordat we verder gaan, wens ik te zeggen, dat de geschriften van Johannes iets bijzonder persoonlijk voor ons stellen, hetzij in Christus allereerst, hetzij ook in ons, naar een goddelijk voornemen. Dit vinden we reeds van de van de aanvang af in dit evangelie. De wereld heeft Hem niet gekend, die haar geschapen had. Israël heeft niet aangenomen Hem, aan wie het toebehoorde, maar 'allen, die Hem hebben aangenomen, hen heeft Hij recht gegeven kinderen van God te worden.' Dat lezen we in het eerste hoofdstuk. Het evangelie komt tot ons, om ons op te zoeken, in onze plaats van verderf, het richt zich tot ons in ons karakter van zondaars, slachtoffers van de leugen van de oude slang. Het richt zich niet tot ons, terwijl we ons in een bijzondere toestand bevinden, maar zoekt ons op daar, waar dat gemeenschappelijke bederf van de natuur ons heeft gebracht, in die duisternis, in die verwijdering van God, die onze val van het begin heeft gebracht.

Wat een bepaald karakter geeft dat aan de geschriften van Johannes. Of wij het evangelie of de brieven lezen, overal lezen wij, dat een ieder van ons onze plaats en ons belang voor de levende God moeten hebben. Daarmee in overeenstemming vinden wij, in de manier van doen van de Heer, iets bijzonders aan dit evangelie, dat deel uitmaakt van deze opvallende verpersoonlijking waarover ik wil spreken. In het begin, in de openbare dienst van Jezus worden de discipelen op enige afstand van Hem gehouden. Later in het onderhoud en in de gesprekken van de Heer met hen, komen ze met Hem in een grote intimiteit. In Zijn openbare dienst is Jezus merkwaardig alleen in Zijn arbeid, zoals ik reeds opgemerkt heb. Hij roept niet de 70 discipelen, zoals in de andere evangeliën, om Zijn metgezellen te zijn in Zijn dienst. Hij is alleen met de zondaars, terwijl Hij met hen regelt de grote belangen van hun zielen, in de kracht en de genade van de Zoon van God. Dat is liefelijk om op te merken.

Wat een kostbare gedachte voor ons zondaars alleen met Jezus te zijn, zonder dat apostelen, kerken, broeders of instellingen moeten toezien op wat moet beslissen over ons persoonlijk geluk voor de eeuwigheid. De bron van Samaria waar de Zoon van de Vader de zondares ontmoet werd voor haar een even eenzame plaats, als Hur het was geweest voor Jakob vroeger. Maar als Hur voor Jakob werd het Bethel ook voor haar, ja zelfs de deur van de hemel.

Toch was de afstand, waarop de Heer zich hield van de apostelen, de eenzaamheid van de Zoon van God met de zondaar het gevolg van Zijn liefde voor de zondaars en kwam niet voort uit een verwijdering van Zijn discipelen. Jezus had Zijn dienstknechten en Zijn metgezellen lief en dacht er niet aan hen een aandeel in Zijn dienst en aan Zijn beloningen te weigeren. Maar Hij moest Zich met de arme zondaar bezig houden en wilde hem niet beroven van de troost om zijn eeuwige belangen te regelen met de Heer alleen. Deze openbare dienst neemt een einde in Johannes 10. Omdat de vrucht van de genade aan de zondaars vergezeld is op zijn tijd, verlaat Jezus deze uitwendige dienst en houdt Zich met de Zijnen bezig in de vertrouwelijkheid. Wij zien, dat Hij ze nader tot Zichzelf brengt dan ooit. Zo dicht als het kan, even dicht als de genegenheid het kan wensen.

Na het vertrek van Judas (vers 11) als alles tussen Jezus en wat Hem omringt geëindigd is en Hij alleen met Zijn discipelen kan zijn, zoals Hij het met de zondaars is geweest, vinden wij Hem met hen in de nauwste en kostbaarste vertrouwelijkheid. Hij opent Zijn hart voor hen, als in de familiekring, terwijl Hij

de overvloed van Zijn hart uitstort. Hij spreekt over de Vader, het huis van de Vader, de liefde van de Vader, over de verborgenheid van de Vader, terwijl Hij belooft dat de Trooster deze dingen werkzaam zou doen zijn voor hun zielen en dat Hijzelf, hoewel ver weg, aan hen zou denken en hen zou dienen. Wat een visioen gaat aan ons oog voorbij, naarmate wij vorderen in dit evangelie! Als de afzondering van de Zoon van God met de zondaar aan deze het gevoel gaf van aan de 'deur van de hemel' te zijn, wat is dan de vertrouwelikheden van de Zoon van de Vader met de uitverkorenen anders dan de hemel zelf. Het Johannes evangelie is inderdaad het evangelie van de vertrouwelikheden van de Zoon van God, eerst met de zondaar, daarna met de discipel. Deze gedachte is zo kostbaar, dat men niet kan zeggen. Hadden wij maar open en tere harten om het aan te nemen. Alles is genade en de genade wil de verschillende wegen en de rijkdom van Zijn hulpbronnen graag ontplooiën. Waarom zijn we niet eenvoudig en vol geloof en in staat om dergelijke verborgenheden en gelijke schatten te zoeken!

Inleiding hoofdstuk 18 - 21

Johannes 1 tot 17 is verdeeld in 3 hoofdafdelingen:

- De eerste, die de Heer Jezus Christus invoert als de Zoon van God, de vreemdeling, uit de hemel gekomen en die Zijn ontvangst en Zijn optreden in de wereld toont.
- De tweede stelt voor Zijn betrekkingen en Zijn redetwist met Israël.
- De derde doet Hem zien in het midden van Zijn uitverkorenen, hen onderwijzende in de verborgenheid van Zijn hemels priesterschap en van hun plaats als kinderen van de Vader.
- De vierde, die ons spreekt van wat de dood en opstanding van de Heer heeft verzegeld.

Mocht de opening van Zijn woorden ons bij voortduren verlichten en onze zielen de liefelijke reuk brengen van de Geliefde, waarover zij spreken! Maar terwijl we ons zo bezig houden met de orde van het Goddelijk Woord te ontdekken en wij ertoe gebracht worden ons te verwonderen over Zijn diepten en Zijn schoonheid te bewonderen, moeten wij ons wel herinneren, dat wij Zijn waarheid voor alle dingen moeten beschouwen. Als het Woord tot ons komt met een 'volle verzekerdheid' werkt het krachtig. Het helpt niet, als het niet met geloof gemengd is. Maar kracht om ons te verheugen en ons te reinigen hangt af van het feit, of we het aannemen als de waarheid. Het zal dan ook goed zijn als we ontdekken en genieten in wederkerige gemeenschap, de schoonheden, de diepten en de wonderen van het Woord. Soms stil te staan om tot onszelf te zeggen, zoals de engel sprak tot de apostel, verwonderd over

de prachtige visioenen en de wonderlijke openbaringen, die hij had gezien en gehoord. 'Dit zijn de waarachtige woorden van God.'

Het deel van de Bijbel waaraan we nu zijn gekomen stelt de Heer Jezus Christus voor in Zijn lijden. Toch worden we daarmee niet bezig gehouden in Johannes, waar Hij niet schijnt getroffen te worden door de beschuldigingen van het volk en de verwerping door de wereld. Bij de nadering van het Paasfeest, terwijl Hij in de andere evangeliën doordrongen schijnt te zijn, dat Hij het Lam is, uitgekozen voor het offer en Hij tegen Zijn discipelen zegt: 'U weet, dat het in twee dagen Pasen en de Zoon des mensen wordt overgeleverd om gekruisigd te worden,' zegt Hij dit zo niet in het Johannes evangelie. Als het ogenblik gekomen is, gaat Hij op naar Jeruzalem, maar om zich vredig te zetten temidden van een uitverkoren familie (vers 12) en heel het vervolg gaat zo verder. Als Hij met Zijn discipelen alleen is, ziet men Hem verheven boven het lijden en boven de wereld. Hij spreekt niet over de Joden die Hem aan de heidenen zouden overleveren en niet over de heidenen die Hem zouden kruisigen. Hij zegt niet dat Hij bespot en gelasterd zal worden en in het gelaat gespuwd zal worden. Dit alles wordt onder stilzwijgen voorbij gegaan. De dingen die de Zoon des mensen zou moeten lijden door de handen van goddeloze mensen, worden niet verteld. Aan de andere kant beschouwd Hij het uur van de duisternis als al voorbij. Zodra we Hem alleen vinden met de Zijnen, neemt Hij Zijn plaats in, verheven boven dit uur (vers 13). Gethsemané en Golgotha liggen achter Hem en Hij ziet Zichzelf gekomen, niet op het ogenblik van de hof en het kruis, maar van de olijfborg, het ogenblik van Zijn hemelvaart, want ons evangelie zegt: 'Jezus nu, wetend dat Zijn uur gekomen was, dat Hij uit deze wereld zou overgaan tot de Vader, alzo Hij...' Deze woorden tonen duidelijk dat Hij niet bezig was met Zijn lijden, maar met de hemel van de Vader, die in de hemel was. Niet de gedachte van Zijn dood, maar van Zijn leven in de hemel ontplooit Hij voor Zijn discipelen, zoals wij gezien hebben, want na het avondmaal wast Hij hun voeten. En al Zijn gesprekken met Zijn geliefden later (ver 14-16) hebben ditzelfde karakter. Alle veronderstellen, dat Zijn lijden voorbij is, dat Hij Zijn loop voleindigd heeft, dat Hij tegenover de overste van de wereld gestaan heeft en dat Hij hem heeft overwonnen, dat Hij in de liefde van de Vader gebleven is en dat alles klaar is, opdat Hij verheerlijkt zou worden. De woorden die Hij uitspreekt, veronderstellen deze dingen en op deze grondslag versterkt Hij de heiligen om te overwinnen, zoals Hij heeft overwonnen. In plaats van hen te spreken over Zijn lijden, is Zijn doel ze aan te moedigen in hun lijden. Hij geeft hen de vrede met de belofte van een Trooster en van de heerlijkheid die

daarna zou komen. En als Hij, als gedreven door de toestand van hun zielen, hen zegt, dat ze Hem alleen zouden laten, is het niet deze verzekering: 'En Ik ben niet alleen, want de Vader is met Mij.' Evenzo is het als Hij Judas afzondert van de andere discipelen en wij lezen, 'dat Hij ontroert werd in de geest' (vers 21), maar zodra de verrader is uitgegaan, hervindt Hij Zijn grootheid en zegt: 'Nu is de Zoon des mensen verheerlijkt en God is in Hem verheerlijkt.' Als zij/hij nu gaat door de angst of smart, is dat slechts voor een ogenblik en alleen om voor Hem te onthullen een vollediger uitzicht op de heerlijkheid die in de hemel is.

Hetzelfde vindt men ook, als hij afdaalt in duistere diepten van Zijn eenzame weg. De kracht vergezelt Hem tot aan het einde en de heerlijkheid staat altijd voor Hem, zodat Hij, hetzij Hij werkt, of getuigenis aflegt, of lijdt, in het Johannes evangelie blijft in de verhevenheid die is de verhevenheid van de Zoon van God.

Hij zet Zijn wandel voor in het bewustzijn van Zijn waardigheid. Hij neemt de beker uit de hand van de Vader en legt Zijn leven af uit Zichzelf.

Hoofdstuk 18 - 19

In Johannes 17 zien we onze Voorspraak in het hemelse heiligdom, terwijl Hij Zijn beden uitspreekt. Nu daalt Hij van daar af, om te staan voor het uur van de macht van de duisternis. In Johannes 17 waren Zijn hart en blik vervuld met de heerlijkheid van de Vader, met Zijn eigen heerlijkheid, met die van de gemeente en met die dingen in de Geest voor Hem geplaatst. In Johannes 18 gaat Hij voort om het kruis te verdragen. In de andere evangeliën ontmoet Hij het kruis, na versterkt te zijn door een engel in Gethsémané. Hier vinden wij dat niet. Daar was het de Zoon des mensen die tevoren Zijn laatste angst voorvoelt. Zijn ziel was van alle kanten aangegrepen door droefheid tot de dood en de hulp van God werd Hem door de engel gebracht. Hier daalt de Zoon van God, om zo te zeggen, van de hemel naar het kruis en Zijn doorgang door heel dit uur van duisternis wordt volbracht in de kracht van de Zoon van God. Hij zoekt niet vergezelt te worden. Elders zien wij Hem Petrus, Jacobus en Johannes meenemen in de hoop dat hun medegevoel hen met Hem een uur zal doen waken. Dat vindt men niet in Johannes. Hij gaat alleen door het lijden. De discipelen zijn weliswaar alleen met Hem in de hof, maar Hij weet dat ze daar afhankelijk zijn van Zijn bescherming. Zij zijn niet in staat Hem dit gewenste medeleven te geven. 'Indien u dan Mij zoekt, laat dezen heengaan'(vers 8). De hulp van de engel en het medeleven aan de discipelen gevraagd, wordt hier weggelaten. Jezus daalt af van Zijn plaats in het heilige als de Zoon van God om zich alleen te begeven naar Golgotha. Hoewel Zijn weg toen Hem leidde naar het kruis, was het toch altijd de weg, waar de persoon die hem bewandelde, niemand minder was dan de Zoon van God. De eenzaamheid van de hemelse vreemdeling wordt hier herkend, zoals Hij het in het evangelie is geweest.

Eén gedachte heeft mij zeer aangemoedigd namelijk, dat er in God een grootheid is, waarvan het gevoel onze harten diep moest doordringen. Er is geen bekrompenheid in Hem. In Psalm 86 schijnt de psalmist met deze gedachte bezig te zijn. Al wat hij in God ziet, ziet Hij in Zijn grootheid en goddelijke uitmuntendheid. 'Uw goedertierenheid is hemelhoog, Uw trouw tot aan de wolken, Uw gerechtigheid is als de bergen Gods, Uw gezicht is een geweldige watervloed, Zijn bescherming is zo volmaakt, dat de dieren en de mensen er evenzeer de voorwerpen van zijn. Uw goedertierenheid is zo groot, dat de kinderen van de mensen schuilen onder de schaduw van Uw vleugels. Zijn huis is zo vol met alle goed, dat Zijn volk overvloedig verzadigd wordt met Zijn vet, en de heerlijkheden die Hij hen schenkt zijn zo, dat zij ermee gedrenkt worden als met een stroom. Zo is de grootheid en de gulheid van God, niet alleen in wat Hij in Zichzelf is, maar ook in Zijn wegen en Zijn uitreikingen aan ons. Dat is een waarheid van grote betekenis en wij zouden onze zonden moeten oordelen in het bewustzijn van de grootheid van God.

De zonde is buitengewoon zondig. De minste bezoedeling, de minste vlek op het schone werk van God is iets afschuwelijks voor het oog van het geloof, dat werkelijk de heerlijkheid van God waardeert. Een kleine opening in een wand aangebracht, is voldoende om voor een profeet de grootste gruwelen te ontdekken (Ezech 8). Maar vergeleken bij de onmetelijkheid van de genade die in God onze Heiland is, hoe schijnene ze daar? Wat wordt de zonde van de overspelige vrouw? Waar zijn de zonden, waarin de Samaritaan oud was geworden, bij wijze van spreken? Men kan ze zoeken, men zal ze niet meer vinden. Zij verdwijnen voor de genade die Zijn licht er over verspreidt. De genade, die meer dan overvloedig is, heeft ze voor eeuwig afgewassen. God, die eilanden uitstrooit als stof, die de wateren gemeten heeft in de holte van Zijn hand, heeft ook onze zonden ver weg gedaan, in een onbewoond land (Lev 16). Deze gedachten zijn wel in staat om ons aan te moedigen. Onze God heeft gewild, dat wij Hem zouden kennen in het licht van Zijn eigen grootheid. Laat de zonde verschijnen in haar naaktheid. Het kleinste deel ervan is al een monster. Nadert de genade en de zonde bestaat niet meer. Deze uitdrukking van goddelijke grootheid zien wij in Jezus in het Johannes evangelie. Of wij de Heer zien in de arbeid of in het lijden, de wijze en de houding van de Zoon van God worden overal in Hem en om Hem gezien. Maar dit is en passant.

Wij volgen de Heer over de beek Kedron op die plaats, waaraan zoveel treffende en heilige herinneringen ook voor Hem waren verbonden. Daar had David stil

gestaan met Ithai, zijn vriend, toen hij vluchtte voor Absalom en Zadok en de ark. Over deze beek en dezelfde olijfberg bestijgende was de koning van Israël gegaan al wenend met het hoofd omwonden en blootsvoets, terwijl Achitofel, vroeger zijn raadsman, hem aan zijn vijanden verkocht (net zoals Judas deed) (2 Sam 15).

Jezus begaf zich dikwijls naar deze plaats en zal Zich dan zeker deze dingen herinneren. Maar het gaat hier om de Zoon van God en niet om de Zoon van David. De beek is gepasseerd, Jezus is in de hof, de ark is ook bij hem en zelfs meer dan de ark, met Zijn heerlijkheid en Zijn kracht, zou geopenbaard worden.

De Heer nadert de afdeling huurlingen en soldaten en zegt: 'wie zoekt u?', terwijl Hij hen aansprak van uit de hoogte van de rust van de hemel, die Hij genoot. En in de kracht van zowel als in deze vreedzame toestand, nadert Hij, want als Hij tot het zegt: 'Ik ben het!', treden zij terug en vallen ter aarde. Niemand neemt Zijn leven van Hem. Hij wijst hen hun prooi aan, want lantaarns en fakkels waren daartoe niet voldoende. Hij beschikte over alle delen van de weg. Hij Zelf geeft Zijn leven. Zij, die Zijn vlees willen eten, struikelen en vallen. Zij, die onheil tegen Mij beramen, moeten terugdeinzen en schaamrood worden (Psalm 35:4,25). Het vuur is gereed om deze overste en zijn vijftig te vernietigen (2 Kon 1). Als dat het welbehagen was geweest van de Zoon van God, zou de vijand voor Hem uitgestrekt zijn gebleven. Maar Hij was gekomen, niet om het leven van de mensen te verwoesten, maar om ze te redden, daarom zal Hij Zijn leven geven! De heerlijkheid die alle macht van de tegenstander zou hebben vernietigd, was even verborgen gezien, als de fakkel van de mannen van Gideon, in kruiken verborgen (Richt 7) en Jezus wil haar ook verbergen. In dit ogenblik kan men veronderstellen, zong Hij in de Geest (Ps 27). De Heer was Zijn licht en Zijn heil, voor wie zou Hij vrezen? Hij had zojuist de heerlijkheid van God in Zijn heiligdom aanschouwd en zoals de Psalm het uitdrukt, was Zijn wens te wonen in het huis van de Heer al de dagen van Zijn leven. Het was weliswaar een dag van nood, maar in de Geest verhief Hij Zijn hoofd boven Zijn vijanden. Nog enkele uren en Hij zal in de tabernakel offeren, offers met geschal, Hij zou zingen, ja, psalmzingen de Heer. Als Zoon van God hield Hij stand in dit uur en Hij zou duizend gelijke uren hebben doorstaan, maar Hij wilde de beker uit de hand van Zijn Vader aannemen en Zijn leven geven voor de Gemeente.

Toch zijn zij die met Hem zijn, Hem een ergernis door hun hardnekkigheid. Zijn koninkrijk was niet van deze wereld, daarom moesten Zijn dienaren niet

strijden. Petrus heeft zijn zwaard getrokken, hij zou graag het toneel veranderd willen hebben in een eenvoudige strijd van mannen. Maar dat moest niet zo zijn. Zeker, de Zoon van God had kunnen weerstaan. Hij had nog eens de ark van God kunnen zijn, voor welke de macht van de vijand ter aarde viel, maar hoe zouden dan de schriften vervuld zijn? Nee, Jezus geeft Zich over in de handen van de vijand. De soldaten, de hoofdman en de overste en de dienaars en de joden namen Jezus gevangen, boeiden Hem en brachten Hem weg. Zover staat het met de Heer op het ogenblik. En als we Zijn voetsporen volgen, vinden wij altijd de voetsporen van de Zoon van God, de voetstappen van de Heer uit de hemel. Als we Hem horen spreken tot de dienaars, tot de hogepriester, tot Pilatus, we horen altijd dezelfde toon van heilige afstand van al wat Hem omringt. Zij kunnen Hem behandelen naar hun goeddunken, Hij blijft vreemdeling op aarde.

Hij bekommert Zich niet over hun zaken of hun bezigheden in Zijn antwoorden, Hij gaat afgezonderd door dit alles. Hier betuigen de dochters van Jeruzalem Hem niet hun medegevoel en ontvangen de Zijne niet. Er is geen zover die wacht om dit uur met Hem te delen. Deze hele sombere weg gaat Hij alleen. Petrus wordt op de weg van de goddelozen gevonden, terwijl hij zich verwarmt in hun miden, als iemand die geen andere hulpbronnen heeft dan de hunne. Een andere discipel, Johannes zelf, neemt zijn plaats in, misschien omdat hij bij de hogepriester bekend is en maakt er gebruik van. Dit alles is niets anders dan terugvallen op de natuur en de Zoon van God alleen laten, zoals Hij gezegd had: 'U zal Mij alleen laten en Ik ben niet alleen, want de Vader is met Mij.'

Zijn wandel is vlekkeloos, dat hoef ik niet te zeggen. God is waarachtig en ieder mens is leugenachtig. Jezus is zonder verwijt, hoewel allen naast Hem in gebreke blijven. Hij was 'gerechtigheid in de Geest.' Hij hoefde geen enkele stap over te doen en geen woord terug te nemen. In alle dingen, kon Hij Zich rechtvaardigen met gerechtigheid en zelfs berispen, hem die Hem beschuldigde: 'Als Ik verkeerd gesproken heb, geef aan wat verkeerd was, maar indien het goed was, waarom slaat u Mij?' Paulus blijft in een dergelijk geval wel ten achter, want hij moet terug nemen wat hij had gezegd: 'Ik wist niet broeders, dat het de hogepriester was.' Van de hogepriester gaat de Heer over naar de Romeinse stadhouder. Hier speelt zich een toneel af vol ernstige waarschuwingen voor ons, geliefden en dat in zijn karakter dit evangelie handhaaft. Het is duidelijk, dat Pilatus gedurende alles wat gebeurt het volk zoekt tevreden te stellen en Jezus te bevrijden van de boosheid van de joden.

Vanaf het eerste ogenblik schijnt hij het bewustzijn te hebben gehad van iets buitengewoons bij de gevangene die zij gebracht hadden. Het stilzwijgen van Jezus was zo, dat de stadhouder zich verwonderde (Mark 15). Wat een goddelijke aantrekkelijkheden van het leven van Jezus: Op al de wegen waarop Hij wandelde onder de mensen en hoe moet bij de mens de toestand van het oog, het oor en het hart zijn, om ze niet te kunnen onderscheiden en te herkennen! De eerste indruk bij Pilatus werd versterkt door alles wat plaats had naarmate het toneel vorderde. De droom van zijn vrouw, die al te duidelijk de haat van de joden en bovenal deze onschuldige en rechtvaardige (hoewel in smaad en lijden) die altijd handhaafde dat Hij de Zoon van God was, alles bestormde zijn geweten. Helaas waren deze overtuigingen niet voldoende. De wereld had zoveel macht op het hart van Pilatus! De overtuiging mocht haar stem nog zo verheffen, de stem van de wereld overwon het en hoewel hij overtuigd was, volgde Pilatus de weg van de wereld. Als hij tegelijkertijd de wereld had kunnen houden, zou hij graag Jezus behoed hebben.

Hij liet de joden duidelijk weten, dat hij Jezus niet vreesde, die Man kon hem niet verontrusten aangaande de belangen van de keizer, zijn meester. Maar zij hielden vol dat Jezus zich koning gemaakt had en als Pilatus Hem vrijliet, hij de vriend van de keizer niet kon zijn – en dat kreeg de overhand. Hoe doet ons dit zien, dat er geen zekerheid voor de ziel is, dan in het geloof dat de wereld overwint! Pilatus vroeg niet als de joden het bloed van Jezus, maar hij wilde het vertrouwen van Caesar niet verliezen. De oudsten van Israël hadden eens gevreesd, dat als zij Jezus lieten begaan de Romeinen zouden komen en hun plaats en hun volk zouden wegnemen. Nu vreest Pilatus het vertrouwen van deze zelfde wereld te verliezen, in de persoon van de Romeinse keizer. En dan verenigd de wereld Pilatus en de joden, in de daad van de Heer van de heerlijkheid te kruisigen, zoals geschreven staat: ‘Want in waarheid zijn in deze stad verzameld tegen Uw heilige knecht Jezus, die Gij gezalft hebt, zowel Herodes als Nonius Pilatus met de natiën en de volken van Israël om te doen alles wat Uw hand en Uw raad tevoren bepaald had om te doen (Hand 4:27). Toch had Pilatus Jezus willen redden als hij tegelijkertijd zijn reputatie voor Caesar had kunnen redden. Daarom treedt hij het pretorium binnen en vraagt aan Jezus: ‘Bent U de koning van de joden?’ Want omdat de joden, die Hem voor hem gebracht hadden, onder de beschuldiging van zichzelf koning gemaakt te hebben (Luk 23), berekende Pilatus, dat als hij Jezus ertoe kon brengen om Zijn aanspraak op de troon in te trekken, hij tegelijkertijd zichzelf en Hem kon beschermen. Met deze bedoeling schijnt hij daarna in

het pretorium binnen te gaan. Maar de wereld in het hart van Pilatus kende Jezus niet. 'De wereld heeft Hem niet gekend' (1 Joh 3). Pilatus zou zien, dat de overste van de wereld in Jezus niets vond. Jezus antwoordde hem: 'Zegt u dit van uzelf, of hebben anderen u dit van Mij verteld?' Door dit zo te zeggen, sommeerde Jezus Pilatus om te verklaren, of de beschuldiging uitgebracht tegen Hem en tegen Zijn recht om koning van de joden te zijn, van Pilatus uitging als beschermer van de rechten van de keizer over Judea, of alleen van de haat van de joden. In de tegenwoordige samenloop van omstandigheden, hing alles daarvan af. De wijsheid van de Heer en Zijn doel met deze vraag te stellen, zijn duidelijk.

Als Pilatus zou antwoorden, dat hij bevreesd was voor de belangen van Rome, zou Jezus dadelijk gewezen hebben op Zijn hele levensloop en Zijn dienst, om vast te stellen, dat wat de koning betrof, Jezus onschuldig was. Hij had geleerd om 'aan de keizer te geven wat van de keizer was.' Toen hij wist, dat de menigte zou komen om Hem met geweld koning te maken, had Hij Zich alleen op de berg teruggetrokken. Met Rome had Hij geen twist. Toen Hij in Judea kwam, had Hij daar de keizer gevonden en nooit had Hij Zijn recht om daar te zijn betwist. Integendeel: Hij had hem erkend en had de plaats ingenomen van het volk, dat door zijn ongehoorzaamheid het beeld en het opschrift van de keizer droeg. Weliswaar was door de verachting van de majesteit van Jehova de weg om in Jeruzalem te komen voor de volken gebaand, maar op het ogenblik was Jeruzalem de woning van de volken en de Heer had de joden niets te zeggen daarover. Alleen de terugkeer van Israël tot het geloof en de onderwerping aan God kon rechtvaardig dit recht van de volken teniet doen. De Heer had geen woordenstrijd met Rome. Dat had Jezus kunnen antwoorden aan Pilatus, als de beschuldiging van hem was uitgegaan, als vertegenwoordiger van de Romeinse macht.

Maar dat was niet het geval (vers 35). Pilatus antwoordde: 'Ben ik een jood?' Uw volk en de overpriesters hebben U aan mij overgeleverd, wat hebt U gedaan?' Dat antwoord van Pilatus gaf het afdoende bewijs van Israël's schuld. Door Pilatus, de vertegenwoordiger van de macht van de wereld, was dat vastgesteld. Israël had zijn koning verloochend en had zich verkocht in de hand van een ander. Voor Jezus was dat het voornaamste op dat ogenblik. Israël had Hem verworpen, Zijn koninkrijk was dus niet van hier, want Sion is de plaats waar de koning Zijn zetel moet hebben en regeren. Maar het ongeloof van de dochters van Sion hield haar koning verwijderd.

Toen de Heer de woorden van de stadhouder hoorde, kon Hij, de verworpen koning, slechts het huidige verlies van Zijn troon erkennen (vers 36): Jezus antwoordde: 'Mijn koninkrijk is niet van deze wereld. Als Mijn koninkrijk van deze wereld was, zouden Mijn dienaren gestreden hebben, (...) maar nu is Mijn koninkrijk niet van hier.' Als Israël Hem verwierp, had het geen wapens om voor Hem te strijden. Hij moest Zijn dorsvloer niet dorsen, want Israël was Zijn egge om de bergen te dorsen (Jes. 41:15). Micha 4:13, Jer 11:20) en Israël wilde niets van Hem weten. Van het huis van Juda en van hem alleen, zal de Heer Zijn 'erepaard' maken op de dag van de strijd' (Zach 4:3). Door het ongeloof van Juda, had Hij niets in handen om de vurige schichten, het schild, het zwaard en de krijg te verbreken (Ps 76:4). Zijn koninkrijk kon niet van deze wereld zijn, het kon niet van hier beneden zijn. Hij had geen mensen die konden strijden, om tegen Zijn vijanden vol te houden. Toch nam het huidige verlies van Zijn koninkrijk geenszins de rechten van de Heer weg. En al geeft Hij dit verlies toe, Hij doet het in woorden, die ten volle Zijn recht bevestigen en van Pilatus dit antwoord krijgen: 'Bent U dan een koning?' Woorden die getuigen van de goede belijdenis, die de Heer toen deed (1 Tim 6:13). Pilatus zou geen reden hebben om het ongenoegen van zijn meester te vrezen, of de opschudding van het volk. Hij zou vrij zijn wens kunnen voldoen en zijn gevangene los laten, als de Heer het woord uit zijn mond had willen veranderen en Zijn rechten om koning te zijn had willen terugtrekken. 'U zegt dat Ik een koning ben.' Hij kon Zijn recht niet verloochenen. Dat was Zijn goede belijdenis voor Pontius Pilatus. Hoewel de Zijnen Hem niet aannamen, was Hij niettemin van hen. Hoewel de wereld Hem niet kende, was Hij niettemin de Schepper van de wereld. Hoewel de wijngaardeniers Hem buiten wierpen, was Hij niettemin de Meester van de wijngaard. Hij was gezalfd voor de troon van Sion, zelfs dan als de medeburgers zeiden, niet te willen dat Hij over hen regeerde. Door Zijn 'goede belijdenis' moet Hij ten volle Zijn rechten op het koningschap bekrachtigen en ze handhaven tegenover alle macht van de wereld. Zelfs als ze zich geheel tegen Hem wapent moet deze belijdenis afgelegd worden. Herodus en geheel Jeruzalem waren ontsteld, toen zij hoorden, dat de koning van de joden geboren was en hadden geprobeerd het Kind te doden. Maar al zou de hele aarde in opschudding zijn en zijn macht tegen Jezus wapenen, Hij moet het raadsbesluit van God verklaren. 'Ik heb immers mijn koning gesteld over Sion, mijn heilige berg' (Ps 2:6). Hij moet Zijn recht betuigen, al is het in tegenwoordigheid van de onrechtmatige bezitten en in het vuur van zijn macht. Daarboven worden ons andere openbaringen gegeven.

Als de 'goede belijdenis' is gegeven, kan de Heer andere delen van de goddelijke raadsbesluiten ontvouwen. Na duidelijk voor het aangezicht van de wereld Zijn recht op het koninkrijk te hebben vastgesteld, kan Hij getuigenis geven van Zijn karakter en Zijn huidige dienst: 'hiertoe ben Ik geboren en hiertoe ben Ik in de wereld gekomen, opdat Ik van de waarheid zou getuigen.' Het ongeloof van het volk vormde voor een tijd een hinderpaal om Zijn koninkrijk te bezitten. Maar Hij laat zien, dat het raadsbesluit van God daarom niet had gefaald en dat Hij, Jezus, in de wereld was gekomen om nog een ander werk te doen, dan bezit te nemen van Zijn troon in Sion. Hij was gekomen om aan de waarheid getuigenis te geven en het evangelie van Johannes stelt de Heer bijzonder in deze dienst voor, zoals in het begin gezegd is: Joh 1:18 'De eniggeboren Zoon, die in de schoot van de Vader is, Die heeft Hem verklaard.' Hij was in de wereld om te kunnen zeggen: 'Ik ben de weg, de waarheid en het leven' (1 Joh 5:20).

Hij had de Naam van de Vader aan hen geopenbaard, die de Vader Hem uit de wereld gegeven had en dat was hetzelfde als getuigenis geven aan de waarheid. Wie van de waarheid was, zoals Hij tegen Pilatus zegt, had naar Zijn stem gehoord. Zijn schapen hadden naar Hem geluisterd, terwijl de anderen niet naar Hem hadden geluisterd, omdat zij niet van Zijn schapen waren. Die van God was, had naar Hem geluisterd. Anderen hadden niet naar Hem geluisterd, omdat zij niet van God waren. Dat was de werkelijke dienst van de Heer, terwijl Israël in ongeloof leefde. Hoewel koning van de joden en als zodanig koning over de hele aarde, kon Hij geen bezit nemen van Zijn koninkrijk, omdat Zijn volk Zijn rechten had miskend. Hij moet Zich dus bezig houden met een andere dienst en het karakter van die dienst openbaart Hij aan Pilatus en dit evangelie stelt ons voor. De 'goede belijdenis' voor Pilatus gaat voort de gedachten van de Heer te leiden in de loop van het Johannes evangelie. Als Hij het goed vindt rekenschap te geven van zichzelf, dan doet Hij dit altijd in het bewustzijn van Zijn dienst, de meest verheven en heiligste van alle, een goddelijke dienst, kan ik wel zeggen, is een dienst die niemand kon volbrengen dan de enige Zoon van de Vader. Hij, Die in de schoot van de Vader is, vol genade en waarheid. Dat is treffend. Als we Jezus volgen naar het kruis, vinden wij altijd de Zoon van God. Wij zien Zijn recht op het koninkrijk bevestigd in alle gezag. De vijand zou Hem willen ombrengen, maar hij slaagt er niet in. Pilatus, die eerst de rechten van Jezus had miskend, toen hij tegen de joden zei: 'Zie uw Koning!', wil nu dat de rechten worden bekendgemaakt in alle talen van de aarde. De joden kunnen niet als tevoren hem van gedachten veranderen. Het kruis wordt de

standaard van de Heer en de Heer zal er het schild (blazoën) van Zijn koninklijke waardigheid op schilderen, wat ook de tegenstand van de aarde is.

Het Johannes evangelie is het enige, dat ons het onderhoud meedeelt tussen Pilatus en de joden, over het opschrift op het kruis, want dat heeft betrekking op de heerlijkheid van Jezus. Hij vermeldt ook alleen de mantel zonder naad, die de soldaten niet wilden scheuren, een omstandigheid die in zichzelf niet belangrijk is, maar die bijdraagt om de heilige waardigheid niet uit het oog te verliezen van Hem, die toen door het uur van de duisternis ging.

Hier stelt de Heer ook Zijn menselijke genegenheden terzijde. Hij ziet bij het kruis Zijn moeder en de discipel die Hij liefheeft, maar om ze elkaar aan te bevelen, terwijl Hij zo afstand doet van de plaats, die Hij eenmaal bij hen had ingenomen. Het is heerlijk te zien, hoe trouw Hij deze genegenheid erkent, tot op het laatste ogenblik dat Hij eraan kan wijden. Geen persoonlijk lijden (hoe wreed het ook was), kan Hem dat doen vergeten. Hij moest die niet altijd blijven erkennen, want in de opstanding huwt men niet en wordt men niet ten huwelijk gegeven.

Voortaan zouden zij Hem ook niet meer 'naar het vlees' kennen. Hij moet ze vormen om Hem met andere gedachten te kennen, want weldra zullen zij met Hem verenigd worden als 'één Geest.' Dat zijn kostelijke wegen. Als Hij zich van ons verwijdert, als Hij ons niet meer naar het vlees kent, worden wij met Hem verenigd door nauwere genegenheden en intiemere belangen.

Als we over de omstandigheden van de natuur heen zien, als wij de toestand van de geest beschouwen, waarin de Heer was op het kruis, zullen wij weer de Zoon van God aanschouwen. Weliswaar heeft Hij dorst, dat Hij de dood smaakte. Hij kende de dorheid van dat land, waar de levende God niet is, maar het bewustzijn dat Hij daarvan had, wordt uitgedrukt op die manier, die Hem eigen was. Hij uit niet de kreet: 'Mijn God! Mijn God! Waarom hebt U Mij verlaten?' Deze woorden worden ons op de rechte plaats gegeven, hier worden ze niet vermeld. Er is geen bedroefdheid van de Geest, geen angst voor de grote duisternis gedurende drie uur. Jezus beveelt Zich niet bij de Vader aan, Hij zegt alleen: 'Mij dorst' en na deze dorst te hebben ervaren en doorgemaakt, bevestigt Hij de algehele vervulling van alle dingen, als Hij zegt: 'Het is volbracht.' Hij beveelt Zijn ziel niet aan in de goedkeuring van God, Hij verzegelt het met Zijn eigen zegel, verklarend dat 'het volbracht is' en spreekt

de algenoegzame bekrachtiging van Zijn eigen goedkeuring. En nadat Hij zo kan erkennen, dat alles volbracht is, geeft Hij Zijn leven over.

Merkwaardig getuigenissen van de geest, waarin Jezus deze uren heeft doorgemaakt, zij zijn nu voorbij. De Zoon van God was voleindigd (volmaakt) als de Bewerker van het eeuwige heil voor allen, die Hem gehoorzamen. De Bron die van alle zonde en verontreiniging reinigt, was geopend.

Het water en het bloed stromen om getuigenis te geven, dat God ons het eeuwige leven gegeven heeft. Dit leven is in Zijn Zoon (1Joh 5:11). Wij lezen hier niet de belijdenis van de hoofdman: 'Waarlijk deze was de Zoon van God' (Matth. 27:54) en ook niet de bekentenissen van Judas, overtuigd dat hij Jezus verraden heeft en Hem getuigenis gevend. Jezus ontvangt hier niet het getuigenis van mensen, maar van God. Het water en het bloed zijn de getuigen die God aan Zijn Zoon geeft en aan het leven dat zondaars in Hem kunnen vinden. De zonde doorboorde de zijde van Jezus. De daad van de soldaat was het kenteken van de haat van de mens, het was een daad van wrevel, door de overwonnen vijand gegeven, na de strijd, op luide toon uitsprekende de diepe vijandschap, die er leeft in het hart van de mens tegen God en tegen Zijn Christus. Maar de rijkdom van die genade, die er in voorzien heeft en meer dan overvloedig is, valt des te meer in het oog, want de liefde van God heeft op deze manier geantwoord. De punt van de lans van de soldaat raakte het bloed aan. De bron die de zonde uitwist, is geopend. Het bloed en het water komen uit de doorboorde zijde van de Zoon van God. De grote verzoendag was in werkelijkheid gekomen, het water, de reiniging, de as van de rode koe waren nu vergoten. Daar was het Lam dat Abel had geofferd en het bloed, dat Noach had vergoten en dat de vrije loop gaf aan de zuivere genade van het hart van God tegenover de zondaars. Dat was de ram van Moria en het bloed dat dagelijks stroomde vond het koperen altaar in de tabernakel. Het bloed dat het enige rantsoen is voor talloze duizenden geredden die voor de troon van God staan zullen.

Toch was het lichaam van de Heer, hoewel doorstoken om de bron te zijn van het bloed en het water die ons redden, niet verbroken. Het Paaslam zal geslacht worden, maar niet één van Zijn beenderen mag gebroken worden. Hij zal het hele voornemen van de goddelijke liefde volbrengen, terwijl Hij de eerstgeborenen beschermt tegen de hand van de verderver, maar buiten die grens is Hij heilig, geen onheilige hand mag Hem aanraken. Jezus moet kunnen zeggen als Hij de Heer prijst: 'Al mijn beenderen zullen zeggen, Heer wie is aan

U gelijk, die de bedroefde bevrijdt van de hand van hem die sterker is dan hij, de bedroefde en de arme van de hand van hem die hem berooft' (Ps 35:10).

Zo was het met de Heer, toen Hij aan het kruis hing. In elke bijzonderheid zien wij de Zoon van God. Als wij Hem vergezellen naar het graf, zien wij weer de Zoon van God. Hij wordt niet met de overtreders gelijk gesteld en met de boosdoeners niet in Zijn dood. Zijn graf is onder de rijken. Twee eerbare zonen van Israël gaan Hem erkennen en nemen Zijn lichaam dat zij omgeven met welriekende specerijen en met hun zorgen.

Iets moeten we hier opmerken: Toen het lichaam van Jezus werd doorboord, was het niet alleen dat er getuigen zouden zijn van God: het bloed en het water, maar opdat er gelegenheid gegeven zou worden om te volbrengen wat geschreven staat: 'Zij zullen Hem zien, die zij doorstoken hebben' (Zach 12:10). En dit woord, dat het berouw van Israël aankondigt op de laatste dag, leidt de daad van Jozef en Nicodemus in en maakt van hen de vertegenwoordigers van het berouwhebbende volk. Zij komen het laatst (als de laatsten) in de orde van het geloof. Bang voor het ongelovige volk en de banbliksem van de synagoge hadden zij niet volhard met de Heer in Zijn verzoeken. Zij waren Zijn discipelen geweest in het verborgen. Zij waren traag van hart. Aan het einde evenwel, erkennen zij de Heer en komen ertoe om te zien naar Hem, die zij doorstoken hebben. Zij nemen het lichaam van het kruis af, het lichaam dat door de soldaat beledigd en mishandeld was. Terwijl zij Hem van het kruis hout afnemen kunnen zij onmogelijk vermijden dit doorboorde lichaam te zien. Men kan zelfs zeggen dat zij er rouw over hebben gedragen, want hun harten waren zacht gestemd en naar de Gekruisigde aangetrokken. Zo zal het met Israël zijn. Zij komen ook als de laatsten in de volgorde van het geloof en zijn traag van hart, maar aan het einde zullen zij Hem zien, die zij doorstoken hebben en zullen rouw bedrijven zoals men treurt over een enig zoon (Zach 12). Zo was het met Jozef en Nicodemus en zo zal het later met de inwoners van Jeruzalem gaan. De beide Israëlieten, als echte kinderen van Abraham, eisen het lichaam van de Heer op.

In het geloof van de aartsvader wijden ze het, door het in een nieuw graf te leggen. (Gen 23:19) Zij, de ware onderdanen van de koning van Israël, brengen Hem de eer, die aan een Zoon van David verschuldigd is (2 Kron 16:14). Zij overdekken het overvloedig met kostbare specerijen en leggen het in de tuin in een rein graf, waarover de geur van de dood nog nooit was gegaan. Voor de wereld zijn alle dingen geëindigd in de tweede tuin. Om het zo eens te zeggen,

rust de tweede Mens in de dood. In de eerste was de eerste mens geplaatst, terwijl hij toegang had tot de boom van het leven, maar in de afdwaling van zijn weg, koos hij de dood. Hier in de tweede tuin wordt de straf van deze afdwaling gedragen. Jezus smaakt de dood, zonder de boom van de kennis aangeraakt te hebben. In de eerste tuin stonden alle bomen, die aangenaam waren om te zien en goed om te eten. Hier ziet men alleen het graf van Jezus. Daar loopt, wat de mens betreft, de zonde van de mens op uit.

Maar wacht even. Door dit alles heen, zal de Zoon des mensen weldra de dood van deze dood worden, de verwoesting van de hel, om leven en onverderfelijkheid aan het licht te brengen en om opnieuw in de tuin de boom van het leven voor de mens te planten. Als de derde dag komt, zal de tuin, getuige van Jezus in de dood, de Zoon des mensen zien opstaan, overwinnend in een overwinningsleven voor zondaars.

Hoofdstuk 20

Vanaf het begin van dit hoofdstuk vinden we de dingen aldus: Jezus is opgewekt. Hij heeft door de dood overwonnen, hem die de macht van de dood had. Laten we opmerken met wat een kracht de Geest van God door de hele Schrift heen, ons de verborgenheden van het leven en de dood ontsluit. Hij wil onze zielen doordringen met het gevoel, dat wij het leven hebben verloren en voor zoveel het van ons afhangt, voorgoed verloren, maar dat we het in Christus hebben herkreten en in Hem hebben herkreten op een zekere en eeuwige wijze. God is 'de levende God' en als zodanig handelt Hij in dit toneel van de dood. Hij is er in neergedaald als de levende God. Hoe had Hij er op een andere manier moeten komen. Wij kunnen zeggen tot eer van Zijn Naam, dat als Hij in dit karakter niet gekomen is, Hij in het geheel niet gekomen is. De overwinning van de levende God in deze plaats van de dood, is de opstanding. Als deze ontkend wordt, wordt God niet gekend en men ontkent zo dat de levende God gekomen is en ingegrepen heeft in de toestand van deze wereld, gebonden onder de macht van de dood en verloren. Het is kostbaar dat te begrijpen en toch is het een waarheid die tegelijk eenvoudig en zeker is.

De levende God, alleen in Zijn heerlijkheid en in Zijn hulpbronnen die tot Zijn eigen natuur behoren, heeft buiten de wereld om gehandeld en boven het toneel, waaraan de wereld door de dood is gewikkeld. Als Zijn schepsel (dat bekleed is met de hoogste waardigheid, die door Hem gesteld is over de werken van Zijn handen) ontrouw is geweest en Hem heeft bedrogen, om zo te zeggen, door tegen Hem op te staan en de dood heeft ingevoerd, heeft God (dat is heerlijk om te zeggen) naar Zichzelf gezien en met Zichzelf alleen rekening gehouden. In Zijn eigen hulpbronnen en in de rijkdommen door Hem verschaft, heeft Hij het geneesmiddel gevonden. En in Zijn overwinning

als de levende God, worden in de opstanding de onuitputtelijke hulpbronnen van het leven verenigd, ondanks de veroveringen van de zonde en de dood. Laat de dood verschijnen, als het oordeel over de zonde op het punt staat om uitgeoefend te worden. Door God is voorzien in een verzoeking voor de zonde. De zonde is de wortel van de dood. Hij heeft het leven gebracht van onder het rechtvaardige oordeel, dat zijn gevolg had tot in de dood, waarvan de opgestane Jezus het zegel voor ons is. Het was de derde dag, de dag die aangekondigd was, de dag waarop Abraham vroeger zijn zoon als uit de doden had terug gekregen, de dag van het herstel dat aan Israël beloofd was (Hos 6:2), de dag ook waarop Jona zich weer op het droge bevond.

Toch kenden de discipelen de Heer nog niet in (Zijn) opstanding. Zij kenden Hem alleen maar 'naar het vlees.' Wij zien Maria Magdalena 's ochtends vroeg al aan het graf om het lichaam van de Heer te zoeken. Petrus en Johannes lopen kort daarna hard met dezelfde bedoeling. Maar het inzicht van het geloof leidt hen niet. Bij hun aankomst zien ze niet Hem die ze zoeken, maar ze zien de tekens van Zijn overwinning over de macht van de dood. Zij beschouwen de koperen deuren en ijzeren grendels in stukken gebroken. De linnen doek en de zweetdoek die het hoofd van de Heer had omwonden alsof Hij de gevangene van de dood was, zijn door de Overwinnaar achtergelaten in de hand van de overwonnenen. De wapenen van de sterke zijn in zijn eigen woning tentoongesteld, luid verkondigend dat Hij, de Vernietiger van de dood en de Verwoester van de hel, daar geweest was en dat Hij Zijn werk daar had gedaan.

Ondanks dat begrijpen de discipelen het niet. Zij kennen nog de schrift niet, dat Hij moest opstaan uit de doden en zij keren naar huis terug. Maar Maria verlaat deze geliefde plaats niet. Zij weigert getroost te worden, omdat haar Heer er niet meer is. Graag zou zij een zak genomen hebben en die voor haar op de rots hebben uitgespreid, zoals een andere vrouw in 2 Samuël 21:10 gedaan had, als zij het lichaam van Jezus maar had kunnen vinden om het te bewaren en erover te waken.

Zij weende en toen zij in het graf bukte, zag zij de engelen. Maar wat gingen haar die engelen aan? Hun aanblik verschrikt haar niet, zoals de andere vrouwen (Mark 16:5). Zij was te zeer met andere gedachten vervuld om te schrikken. Ongetwijfeld waren de engelen vol majesteit en met een hemelse aanblik. Zij waren gekleed in het wit en zaten, de één aan het hoofdeinde en de ander aan het voeteneinde, waar het lichaam van Jezus gelegen had. Maar wat gaf zij om al die pracht? Zij zocht en wenste niets anders dan het levenloos

lichaam van de Heer en zij wendt zich af van deze heerlijke wezens om Hem weer te zoeken.

Daarna, als zij de tuinman denkt te zien, zegt ze: 'Heer, als u Hem weggedragen hebt, zeg mij, waar u Hem gelegd hebt en ik zal Hem wegnemen.' Zij zegt: 'Als u Hem weggedragen hebt,' zonder de naam Jezus te noemen, want gehecht als zij is aan de Heer, meent zij, dat allen zo met Hem bezig moeten zijn, zoals zij het zelf is. Misschien was het een liefde vermengd met een onwetende genegenheid, maar het ging om Jezus, en geliefden, mocht het God behagen, dat iets van deze gevoelens in onze harten verspreid werd! De genegenheid van Maria Magdalena was gehecht aan een waardig voorwerp (persoon) ook al liet ze menselijke gedachten doorschemeren. En Hij, met Wie ze te doen had, zal naar Zijn gewone goedheid en genade maken, dat zij er de vrucht van zal krijgen. Die heeft, zal gegeven worden. Zij had Jezus 'naar het vlees' wel gekend. Daarin was zij heel trouw geweest en nu wil de Heer haar een kennis van Hem bijbrengen die uitgebreid en beter is. Hij wil haar leiden in verhevener streken, dan die waar haar gedachten verwijlen: naar de berg van mirre en de wierookheuvel (Hoogl. 4:6). Om dat in alle zachtmoedigheid te doen, beantwoordt Jezus eerst aan de menselijke genegenheid van Maria. Met Zijn welbekende stem laat Hij haar nog eenmaal haar eigen naam horen. Dat woord beantwoordde wel aan al wat in haar hart was, het enige Woord waarvoor er een weerklank was in de ziel van Maria. Als Jezus haar verschenen was in Zijn hemelse schoonheid, zou Hij een vreemde voor haar gebleven zijn, want op dat ogenblik kende zij Hem alleen maar als Jezus. Toch is het de laatste maal dat zij Hem moet kennen 'naar het vlees,' want Hij is uit de doden opgestaan. Hij gaat opvaren naar Zijn Vader in de hemel. De aarde zal niet meer de plaats zijn van hun gemeenschap. 'Raak Mij niet aan,' zegt Jezus tegen haar, 'want Ik ben nog niet opgevaren tot Mijn Vader.'

Hoe is dit alles in overeenstemming met het evangelie van Johannes. In Mattheüs zien wij de vrouwen als ze terugkomen van het graf de Heer ontmoeten. Hij veroorlooft hen Zijn voeten te vatten en Hem te huldigen, terwijl Hij hier tegen Maria zegt: 'Raak Mij niet aan!' Het evangelie van Johannes laat ons de Heer zien in de schoot van de hemelse familie en niet in Zijn koninkrijk van Israël en Zijn aardse heerlijkheid. De opstanding garandeert Hem weliswaar die heerlijkheid en dat koninkrijk (Hand. 13:34), maar zij is ook de voorwaarde voor leven in de hemelse gewesten en bijgevolg de eerste stap naar die kant. Daarmee houdt ons evangelie zich bezig.

Maria is dus de eerste om onderwezen te worden in deze uitgestrekte wegen van de genade en de liefde van de Heer. Zij wordt de gelukkige boodschapster van deze zelfde goede tijdingen bij de broeders. Jezus zegt tegen haar: 'Ga naar Mijn broeders en zeg hen: 'Ik vaar op tot Mijn Vader en uw Vader, naar Mijn God en uw God.' Maria, zo geëerd, vergat de boodschap te brengen aan de broeders van de Heer. Zijzelf maakt zich gereed tot hen te gaan met een zegen die alles overtreft wat ze tot dusver hadden gekend. De door Maria gebrachte tijdingen schijnen ze inderdaad te hebben voorbereid, want als de Heer tot hen komt op de avond van diezelfde dag, worden ze niet verschrikt en ze zijn niet ongelovig, zoals men ze ziet in Lucas, maar schijnen in afwachting. Zij zijn niet meer verdeeld als tevoren. Ze zijn samen verenigd, als familie van God en de oudste broeder treedt binnen, beladen met de vrucht van Zijn zware en heilige arbeid voor hen. Het was in waarheid een vergadering in de tegenwoordigheid van de Heer Jezus, een bezoek van de eerstgeborene van de familie van de hemelse Vader, in een sfeer, die boven de dood en buiten de wereld lag.

En zo is in werkelijkheid de plaats van de beloofde vereniging met de Heer. Zij die in de Geest hun woning op aarde hebben, ontmoeten Hem nooit, want Hij is de God van Abraham, Izaäk en Jakob, de God van vreemdelingen en bijwoners. De wereld is een bezoedeld terrein en wij moeten ons bij de Heer bevinden in de opstanding, in het koninkrijk dat niet van de wereld is. Zo was het met de Heer en Zijn broeders. Voor de eerste maal is Hij met hen vergaderd op de bestemde plaats en Hij is met hen vergaderd als met Zijn eigen broeders. Hij had ze op het kruis gevormd (Ps. 22:23). Allereerst zou Hij de Naam van Zijn Vader aan Zijn broeders verkondigen, ten tweede zou Hij Hem prijzen in het midden van de gemeente. Hij begon met het volbrengen van de eerste van deze wensen en Hij vervolgt gedurende de hele duur van de tegenwoordige bedeling, terwijl Hij de Naam van de Vader, door de Heilige Geest, aan onze harten openbaart. Het tweede zal Hij doen als de gemeente van alle broeders bijeen zal zijn en Hij hun gezang zal leiden in de onvermengde en eindeloze vreugde van de opstanding. Het beloofde leven is ook begonnen.

'Nog een kleine tijd en de wereld zal Me niet meer zien, maar u zal mij zien. Omdat Ik leef zal ook u leven' (Joh. 14:19). De Zoon van God die het leven heeft in Zichzelf, brengt het aan Zijn heiligen. Hij blaast in hen, zoals Hij vroeger in de neusgaten van Adam heeft geblazen (Gen. 2), maar ditmaal is het de adem van de tweede Adam, de levendmakende Geest, die een leven meedeelt,

herkregen uit de macht van de dood en bijgevolg een leven dat buiten zijn bereik ligt.

De broeders leren, dat Christus in de Vader was en zij in Hem en Hij in hen. Zij kennen de volle vrede van het kruis als ze Jezus zien, Zijn handen en Zijn doorboorde zijde. Hun smart is in vreugde veranderd, want 'zij verheugden zich, toen zij de Heer zagen.' Hij openbaarde Zich aan hen anders, dan Hij zich aan de wereld had geopenbaard. De wereld werd in dit kleine onderhoud niet toegelaten en de discipelen, gehaat door de wereld, zijn samen achter gesloten deuren, daar waar het de Heer behaagde hen te ontmoeten, om zich aan hen te openbaren, zoals Hij hen gezegd had. Die Mij liefheeft, zal door Mijn Vader geliefd worden en Ik zal hem liefhebben en Mijzelf aan hem openbaren (14:21). In de wereld zouden zij verdrukking hebben, maar in Hem hadden zij vrede. Dit alles wordt aan de discipelen gegeven in dat kostbare bezoek van 'de Eerstgeborene uit de doden' aan Zijn broeders, als Hij hen de zegen meedeelt, die hen als kinderen toekomt. Dit onderhoud wordt zo een voorbeeld van de gemeenschap, waarin wij genieten in de bedeling waarin wij leven. De gemeenschap met Christus verandert niets aan onze omstandigheden waarin wij leven of aan onze toestand in de wereld. Ze laat ons in de plaats van beproeving. Wij zijn gelukkig in Hem, in het volle bewustzijn van Zijn tegenwoordigheid en Zijn gunst. Zoals de discipelen hier, leren wij onze eenheid met Jezus kennen. Door de aanneming tot kinderen en door de gemeenschap met de Vader bezitten wij de vaste vrede die de doorboorde handen en doorstoken zijde van Jezus geven. Wij zijn blij om Hem die uit de doden is opgestaan. Het leven in de Geest, het leven van de opgestane Heer is ons gegeven. Zoals wij de wapenrusting hebben gezien van de overwonnen vijand die het slagveld in de verte bedekt, zien wij hier de vrucht van de overwinning in het huis gebracht, om de familie van de Overwinnaar te verblijden en te bevestigen.

Maar velen onder ons kennen deze dingen maar heel gebrekkig. Deze vrucht van de overwinning moet in heilige triomf in de hele wereld rondgedragen worden: 'Net zoals de Vader Mij gezonden heeft, zend Ik ook u' (Joh. 20:21). Dat zijn de woorden van de Heer tot Zijn broeders. Hijzelf was van de Vader gekomen met een boodschap, niet van oordeel, maar van genade. De broeders worden belast met een opdracht van dezelfde genade. Gezonden door de Heer van leven en vrede, stelt hier de dienst van iedere levende ziel op de proef. De boodschap die ze brengen komt van de Zoon van de Vader, een boodschap

van vrede en leven, dat door Hemzelf en in Hemzelf verzekerd is. Het Woord heeft gezegd: 'Wie de Zoon heeft, heeft het leven. Die de Zoon van God niet heeft, heeft het leven niet' (1 Joh. 5:12) om duidelijk te maken wie de Zoon wel heeft en wie Hem niet heeft. De Heer voegt er aan toe: 'Zo u iemands zonden vergeeft, die zijn ze vergeven. Zo u iemands zonden houdt, die zijn ze gehouden.' Zo was het eerste onderhoud van de Heer met Zijn discipelen na Zijn opstanding. Het stelt de heiligen aan ons voor als de zonen van de Vader, zowel hun dienst als zonen. Het geeft ons de eerstelingen van die oogst door de Heilige Geest, die sinds dat ogenblik is doorgedaan tot in de tegenwoordige bedeling.

Hoewel me dat een weinig van mijn onderwerp afbrengt, moet ik toch opmerken, dat de dienst, toevertrouwd door de Heer aan Zijn discipelen nadat Hij uit de doden was opgestaan, in elk evangelie een ander karakter heeft. En omdat elk evangelie een ander doel heeft, met het oog waarop de verhalen zijn gekozen en verteld, moeten de verschillende vormen, waaronder de Heer de dienst toevertrouwt, begrepen en uitgelegd worden naar het bijzondere karakter van het evangelie zelf.

In Mattheüs staat de boodschap zo: 'Ga dan heen, maak alle volken tot discipelen, hen dopend tot de Naam van de Vader, van de Zoon en van de Heilige Geest, hen lerend te bewaren al wat Ik u geboden heb' (Mat 20:19). Deze boodschap was uitsluitend aan de apostelen door de Heer gegeven, die al door de Heer gewijd en met Hem verbonden waren, de dienst van de besnijdenis (Rom 15:8). Zij worden beschouwd als in Jeruzalem zijnde en als uitgaande vandaar om alle volken tot discipelen te maken en hen te leren de bevelen en inzettingen van de Heer te bewaren. Het doel van Mattheüs is de Heer te laten zien in Zijn betrekking tot de joden als de hoop van Israël, een uitverkoren volk, rondom hetwelk alle andere volken zich moeten verzamelen. Hiermee in overeenstemming wordt de bekering van de volken en de schikking rondom Jeruzalem, als middelpunt van eredienst verondersteld. Een verzameling van herstelde en onderworpen volken die zich met Israël verheugen, zal weldra geopenbaard worden. Dat is wat de opgestane Heer voor ogen heeft in Mattheüs als Hij de dienst aan Zijn apostelen toevertrouwt.

In Marcus is het vooruitzicht van de bekering van de volken tamelijk gewijzigd. De woorden van de boodschap zijn: 'Ga heen in de hele wereld en predik het evangelie aan alle schepselen. Wie gelooft en gedoopt is, zal behouden worden, maar wie niet gelooft zal veroordeeld worden.' Er wordt niet gesproken de

volken tot discipelen te maken, maar over een algemeen gegeven getuigenis dat gedeeltelijk aangenomen wordt. Want Marcus stelt de Heer voor in de dienst. Het geval wordt voorzien, dat enigen het Woord zouden aannemen en anderen die niet zouden aannemen, omdat deze resultaten elke dienst hebben vergezeld, zoals in Hand 28:26: 'En sommigen werden overtuigd van wat gezegd werd, maar sommigen geloofden niet.'

Na Mozes en al de profeten te hebben uitgelegd en na het verstand van de discipelen te hebben geopend om die te begrijpen, geeft de Heer in Lucas hen de dienst over met deze woorden: 'Alzo staat er geschreven en alzo moest de Christus lijden en uit de doden opstaan op de derde dag en in Zijn Naam gepredikt worden bekering en vergeving van zonden onder al de volken, beginnend in Jeruzalem. En u bent getuigen van deze dingen. En zie, Ik zend de belofte van Mijn Vader op u, maar u, blijf in de stad, totdat u aangedaan zal zijn met kracht uit de hoge.' Dit opschrift schijnt niet uitsluitend gericht te zijn tot de elven, maar ook tot anderen (Luk 24) en de opdracht moest bij Jeruzalem beginnen en niet vandaar uitgaan. Ook moesten zij hun dienst niet eerder uitoefenen, nadat zij kracht uit de hoge hadden ontvangen, op die manier erkennend, dat wat ze van de Heer op aarde ontvangen hadden niet voldoende was. Het was breken met elke orde die alleen joods of aards is. Zo is de boodschap hoe weinig gewijzigd ook, die past in het evangelie van Lucas, waar de Heer meer gezien wordt buiten de joden en niet strikt met hen verbonden. Hier in Johannes staat geen boodschap. Er wordt geen melding gemaakt van de 'kracht uit de hoge'. Wij vinden eenvoudig de mededeling van het leven van de opgestane Mens, de discipelen, deel hebbend aan dit leven, gezonden om krachtens dit leven zelf te oordelen over de toestand van elke levende ziel. De Heer geeft hen opdracht als uit de hoogte, uit de hemel en niet uit de hoogte van de berg in Galilea. Hij zendt hen uit vanwege de Vader, niet van Jeruzalem, want in Johannes heeft de Heer elke herinnering aan Jeruzalem achter Zich gelaten. Hij doet voor het ogenblik afstand van alle hoop om Israël te herstellen en de volken te verzamelen.

Deze verscheidenheid in de woorden van de opdracht en de dienst is treffend. Als we de verschillende doeken van elk evangelie beschouwen, is ze mooi en volmaakt. De mens die alleen maar redeneert, kan er aanstoot aan nemen. Hij die de schrift eert, maar zonder rekening te houden met deze verscheidenheid en die er de goede naam van zou willen verdedigen, zou kunnen proberen de letterlijke overeenstemming van de gezegde dingen aan te tonen. Maar

het Woord van God zoekt niet de bescherming van de mens. Het vraagt niet, dat men verontschuldigen zoekt voor het Woord, hoe goed bedoeld ze ook mogen zijn. Er bestaat in dat Woord geen tegenspraak. Er is slechts verscheidenheid die beantwoordt aan het verschillende doel van dezelfde Geest. Hoewel het zo gevarieerd is, is iedere gedachte, ieder woord, gelijk en helemaal Goddelijk en wij moeten alleen God danken voor de zekerheid, de aanmoediging en de volledige algenoegzaamheid, die wij in Zijn volmaakte getuigenis vinden. Ik zeg dit en passant. Moge de Heer ons verstand bewaren in al onze overdenkingen en in al de raadsragen van onze harten!

Wij hebben de Heer achtergelaten in gezelschap van Zijn broeders, terwijl Hij ze plaatst in hun positie als kinderen van de Vader en ze verheft tot in de hemelse gewesten. Evenwel heeft Hij bedoelingen, die Israël raken, evengoed als de gemeente. Ten laatste dage zal Hij Israël roepen tot berouw en tot het geloof en zal hen hun ware positie en hun dienst geven. Dat blijkt op een tijdperk en een manier, in bijzonderheden die volgen.

Thomas was niet bij de broeders toen de Heer ze kwam bezoeken. Hij had zijn eerste begin niet bewaard, hij was afwezig, terwijl de kleine vergadering zich ophield bij haar opgestane Heer. Toen hij hoorde wat er gebeurd was, weigerde hij zijn broeders te geloven, als hij niet het getuigenis kreeg van zijn eigen handen en ogen. De joden weigeren tot op heden, zoals Thomas toen, het evangelie te geloven, de blijde tijding van de opgestane Heer! Toch zouden de dingen niet zo blijven. Thomas vindt zijn plaats weer en 'acht dagen later' waren de discipelen (en Thomas met hen) opnieuw vergaderd. Jezus komt in hun midden, want dit bezoek was uit liefde tot Thomas en de ongelovige discipel wordt ertoe gebracht om Jezus te erkennen al zijn Heer en zijn God. Zo zal men in Israël 'acht dagen later' als een week, of een bedeling, zijn loop voleindigd zal hebben zeggen: 'Zie, deze is onze God op Wie wij hoopten. Dit is de Heer op Wie wij hoopten. Laten wij juichen en ons verblijden over de verlossing die Hij geeft' (Jes. 25:9). Dan zal Israël Emmanuël erkennen. Evenals de Heer Thomas aanneemt, zal Hij tot Israël zeggen: 'U bent Mijn volk.'

Toch nog een opmerking: De Heer neemt Thomas aan. Ja, maar Hij zegt tegen hem: 'Omdat je Mij gezien hebt, heb je geloofd. Welgelukzalig, die niet gezien en toch geloofd zullen hebben.' Zo zal het ook met Israël zijn op de laatste dag. Zij zullen de vrede van het kruis kennen, de volle vrede die de handen en de doorboorde zijde van Jezus geven. Toch zal hun zegen ondergeschikt zijn aan die van de gemeente. Zij zullen het leven krijgen door de Zoon van God,

maar zij zullen op de voetbank zitten, terwijl de heiligen op de troon zullen zitten. Hier neemt de verborgenheid van het leven een einde, hetzij nu voor de gemeente, hetzij voor Israël later en de apostel houdt een pauze. Dit was het evangelie van Jezus, de Christus, de Zoon van God, van Wie gezegd wordt: ‘al wie in Hem gelooft, heeft het leven door Zijn naam.

Veel dingen zouden nog toegevoegd kunnen worden, maar deze zijn voldoende om de Zoon getuigenis te geven en zo het zaad van het leven te worden. Het derde getuigenis van God was juist gehoord: het bloed en het water hadden gestroomd uit de doorboorde zijde van de gekruisigde Zoon en nu was de Geest gegeven door de opgestane Zoon. De drie die op aarde getuigenis geven, waren gehoord. Het getuigenis van God dat ‘Hij ons het eeuwige leven gegeven heeft en dit leven is in Zijn Zoon,’ was dus volledig. De apostel voegt er eenvoudig aan toe: ‘Deze dingen zijn geschreven, opdat u gelooft, dat Jezus is de Christus, de Zoon van God en dat u, gelovend, het leven hebt in Zijn Naam.’

Hoofdstuk 21

Wij hebben de opgestane Heer gezien, dat Hij het leven aan Zijn broeders geeft en hen een dienst toevertrouwt, daarna in de persoon van Thomas geeft Hij het leven aan Israël. Maar de herstelde Thomas, of het Israël van God in de laatste dag, zal net zo goed een dienst ontvangen, als het leven, zoals de gemeente nu. Het onderpand ervan zal ons op zijn tijd gegeven worden. Johannes 21 laat ons de apostelen zien, teruggegaan in de toestand waarin de Heer ze in het begin had gevonden. Petrus en de zonen van Zebedeüs zijn opnieuw bezig met hun visvangst. Hun eerste arbeid had geen vangst opgeleverd. De netten waren gescheurd, de Heer had Zich van hen willen bedienen, maar Israël was in Zijn hand geweest als een bedrieglijke boog, een gescheurd net. Nu zijn ze weer aan de arbeid. De Heer verschijnt hen voor de tweede keer en geeft hen een tweede vangst die overvloedig is en de netten scheuren niet. Daarna eten de discipelen in gezelschap van de Heer zelf en vieren feest. Het Israël van God zal op de laatste dag dezelfde ervaring maken. Als Thomas zullen zij in het licht van de Heer wandelen en dan zal de rijkdom en overvloed van de zee zich tot hen wenden (Jes. 60:5). De wateren zullen uitgaan uit het huis van de Heer in Jeruzalem en vissers zullen daar staan, hun netten uitspreidend en hun vis zal in grote getale komen, als de vis die men in de 'grote zee' vangt (Ezech. 47:10). De grote zee, de Middellandse Zee, zoals de profeet de gedachte daaraan naar voren brengt en niet het smalle meer van Tiberias, zal hun netten vullen en de vis zal zijn 'van allerlei soort,' want Midian en Hefa, Kedar en Nebajoth en alle eilanden zullen hun schatten tot hen brengen (Jes. 60). Het net, nooit gescheurd, zal nog toebereid worden voor andere vangsten. Het ene geslacht zal de lof verkondigen van de werken van de Heer aan het andere geslacht en zij zullen Zijn machtige daden verkondigen (Ps 145:5). De apostel merkt op dat

het 'de derde maal' was dat Jezus, na Zijn opwekking uit de doden, Zich aan de discipelen geopenbaard heeft.

De eerste maal bevond Hij Zich bij de broeders om ze te bevestigen als de hemelse familie, in de gemeenschap en de dienst. De tweede maal herstelt Hij Thomas, een beeld van de uiteindelijke bekering en levendmaking van Israël. Nu voor de derde maal geeft Hij het onderpand van de toekomstige dienst van Israël en van de vruchten dat het voor God zou dragen. Deze drie verschillende bezoeken geven ons zo een volledig overzicht van de gemeente en Israël.

Maar er is een daad, voortgebracht door het bewustzijn dat men bemind wordt, daar moeten we een ogenblik bij stilstaan. Petrus wist, dat, ondanks alles wat er gebeurd was, er een band bestond tussen hem en de Heer, zodat hij niet vreest om met zijn Meester alleen te zijn. De laatste maal, dat ze elkaar ontmoet hadden, had Petrus Hem verloochend en de Heer, Zich omkerend, had Petrus aangekeken. Toch had Petrus het bewustzijn, dat hij zijn Meester liefhad. Hij vreest niet zich in de zee te storten en de Heer te ontmoeten, eerder dan de anderen. Er is iets heel kostbaars in deze beweging. De wet zou dat niet hebben bewerkt en zou het hem niet toegestaan hebben. De roede van de wet zou Petrus verjaagd hebben en zou hem op een afstand gehouden hebben. De genade alleen kan zich deze daad veroorloven. Alleen koorden van de liefde konden de ontrouwe Petrus tot zijn Heer trekken, voor Wie hij zo weinig achtung had getoond in het aangezicht van de vijand. Maar er is meer.

Na de maaltijd was het doel van dit derde bezoek bereikt. Toch, om het geheel af te sluiten naar een wonderbare genade en heerlijkheid en in de geest van dit evangelie, keert de Heer Zich tot Petrus. Hij richt Zich tot hem in het bijzonder en ondervraagt hem op een wijze die niet kon falen en ook niet faalt, om hem aan zijn zonde te herinneren. Laten we daar even over nadenken. Al de tijd, dat de Heer bij Zijn discipelen was geweest, had Hij Zich met Petrus moeten bezighouden, meer dan met de anderen. Na Zijn opstanding is het nog zo, in heel Johannes 21 gaat het om Petrus, om het zo te zeggen. De Heer zet voor hem het werk van de genade voort waarmee Hij begonnen was voordat Hij hem verliet en neemt het weer op, op het punt waarop Hij het heeft afgebroken. Petrus had vertrouwen in zichzelf geopenbaard. Hij had gezegd: 'Al zouden allen U verlaten, ik zal U niet verlaten.' Als hij met zijn Meester zou moeten sterven, hij zou Hem niet verlaten. Jezus had gezegd hoe nutteloos zulke snoeverij was, maar tegelijkertijd voegt Hij erbij, dat Hij voor hem gebeden had, opdat zijn geloof niet zou ophouden (Luc. 22:32). Toen hij had

bewezen, dat de grootspraak inderdaad vergeefs was geweest en toen Petrus zijn Meester zelfs met vervloeking had verloochend, had de Heer Zijn discipel aangezien en deze blik had zijn gezegend resultaat gehad. Het gebed en de blik hadden hun werk gedaan. Als het gebed verhinderd had dat het geloof van Petrus zou falen, dan had de blik zijn hart gebroken. Hij 'ging niet uit' als een man die weggaat, maar hij weende bitterlijk.

Wij vinden hier Petrus in de toestand waarin het gebed en de blik van zijn Goddelijke Meester hem hadden geplaatst. Hij is in staat een liefelijk bewijs te geven, dat zijn geloof niet heeft gefaald, want zodra hij begrepen heeft, dat zijn Heer op de oever staat, werpt hij zich in het water om tot Hem te gaan. En niet als een berouwvol man, of als één die zijn fout nog niet heeft beweend, nadert hij tot Jezus, maar als iemand die zich met vertrouwen kan voorstellen en met een verzekerd hart tegenover deze meester, die hij had verloochend.

Het gebed en de blik hadden hun uitwerking op Petrus gehad en zullen niet herhaald worden. De Heer zet eenvoudig het eenmaal begonnen werk voort, om het volledig te maken. Bijgevolg worden het gebed en de blik gevolgd door het Woord. Na de overtuiging van zonde en na de tranen komt de wederoprichting, het herstel. Petrus wordt in staat gesteld zijn broeders te versterken, zoals zijn Heer het hem eens had gezegd en ook God te verheerlijken door zijn dood, een voorrecht dat zijn ongeloof en zijn verloochening van de Heer hem had doen verliezen. Dat doet het Woord, dat Petrus weer oprichtte, nadat het gebed zijn geloof staande had gehouden en de blik zijn hart had gebroken. Dat ogenblik, van groot belang voor ons, bevat nog iets anders: In de dagen van Johannes 13 had Jezus tot dezelfde geliefde Petrus gezegd, dat als iemand het hele lichaam gewassen had, hij alleen nodig had de voeten te wassen. Hier handelt Hij zo te zijner opzichte. Hij laat hem niet nog eens de ervaring van Lucas 5 maken, waar de vangst van de vissen Petrus verplettert en zichzelf als zondaar doet zien. Hij herstelt hem en stelt hem weer op zijn plaats, dat wil zeggen: Hij wast Petrus de voeten als van een man die al het hele lichaam gewassen had. Volmaakte Meester! Die Dezelfde blijft voor ons, gisteren en heden en tot in eeuwigheid. Dezelfde, in Zijn werkzaamheid vol genade en liefde. Hij die het eens begonnen werk voortzet, opnieuw de dienst oppakt als de opgestane Heer bij de zijnen Die dienst was onafgemaakt gebleven, toen Hij van hen werd weggenomen. En nu neemt Hij het werk op bij het punt, waar Hij het had achtergelaten. Op deze manier verbond Hij, met een bekwaamheid vol genade, de dienst in het verleden met de dienst in het tegenwoordige.

Het driemaal door de discipel verloochenen van zijn Meester worden volledig in herinnering geroepen, als Jezus hem voor de derde maal vraagt: 'Heb je Mij lief?' Toch doet de Heer niets anders dan de ziel van Petrus geheel herstellen en hem tot rijkere zegeningen brengen. Hij geeft hem terug aan zijn dienst, want een ander mocht zijn dienst niet overnemen. Hij garandeert hem de kracht om zijn Heer te dienen zonder Hem een tweede maal te verloochenen. Hij maakt van hem Zijn getuige en Zijn dienstknecht in de volle kracht van het geloof van een martelaar.

Na hem zo bekrachtigd te hebben, met de genade om Hem getuigenis te geven tot in de dood, zegt Hij: 'Volg Mij!' Dit was een heerlijk ogenblik. Wij weten dat, als wij met de Heer lijden, wij ook met Hem zullen heersen en als wij Hem volgen, dat zijn dienaar daar zal zijn, waar de Heer zal zijn. Deze roeping van Petrus was de roeping om Jezus te volgen in de kracht van de opstanding, het hele pad van getuigenis en lijden, tot in de rust waarop dit pad uitloopt en waarheen de opstanding leidt.

Tevoren, voordat Hij Zijn discipel verliet, had Jezus tegen hem gezegd: 'Waar Ik heenga, kan u Mij nu niet volgen, maar u zal Mij later volgen.' De Heer ging toen naar de hemel en naar de Vader, terwijl Hij langs het kruis ging. De roeping van Johannes 21 was het volbrengen van die belofte. Petrus zou zijn Heer moeten volgen door de dood, naar het huis van de Vader. En zoals het schijnt na hem deze dingen te hebben gezegd, staat Jezus op van de plaats, waar zij gegeten hadden. Petrus, die geroepen is, staat op om Hem te volgen. Johannes had die roep gehoord alsof die tot hem ook was gericht. Toen hij zag, dat Jezus opstond en Petrus ook, stond hij onmiddellijk op, want hij had zich altijd het dichtste bij Jezus bevonden. Gedurende de maaltijd, was hij voorovergebogen naar de borst van Jezus en hij was de discipel die Jezus liefhad. Hij had geleefd in de nauwste gemeenschap met de Heer. Zijn ogen waren op Zijn ogen, zijn mond had Zijn mond aangeraakt, zijn handen de handen van Jezus. Het was een noodzakelijk iets voor hem: als de Heer opstaat, staat hij ook op, hoewel hij niet bepaald geroepen was.

In deze houding zien wij hen. De Zoon van God is opgestaan. Hij wandelt, wij verliezen Hem uit het oog en Petrus en Johannes volgen Hem. Dit alles is vol bekoorlijkheid en van een grote betekenis. Wij zien niet hoever hun weg gaat, want terwijl ze wandelen, sluit het evangelie. De wolk neemt hen op, om zo te zeggen, en onthult hen aan ons gezicht. Tevergeefs trachten we hen te volgen

met ons oog. De weg van de discipelen onttrekt zich aan ons evenals die van hun Meester.

In werkelijkheid was het de weg naar het huis van de Vader, bereid voor de Heer en voor Zijn broeders, de tegenwoordigheid van God in de hemel. Zeker kunnen wij zeggen, dat op dit feest de bruidegom de beste wijn voor het laatst heeft bewaard. Als onze zielen in staat waren om in deze dingen in te gaan, dan zouden wij ervaren, dat er niets dergelijks is.

Marcus spreekt over het feit, dat de Heer ontvangen is in de hemel. Lucas laat ons de hemelvaart zelf zien, de Heer Die Zijn handen opheft en Zijn discipelen zegent. Maar hoe kostbaar deze bijzonderheden ook zijn, dat vinden wij hier niet, want ze laten ons de discipelen zien, afgezonderd van de Heer. Hij vaart op naar de hemel en zij moeten naar Jeruzalem terugkeren. Hier echter, volgen zij Hem daar, waar Hij heengaat. De weg van de discipelen houdt niet op, blijft niet achter bij die van de Meester. Zo voert Johannes ons tot aan 'de poort van de hemel' en laat ons daar. De Heer handelt hier in volmaakte genade tegenover hen, die Hij gekozen heeft. De waarborg wordt ons gegeven van de ontvangst van Zijn broeders in het huis van de Vader, want Petrus en Johannes stellen ons allen broeders voor. Enkelen van ons moeten misschien God verheerlijken door hun dood, zoals Petrus. Anderen, zoals dit van Johannes wordt gezegd, zullen leven en blijven totdat Jezus zal komen.

Maar of het nu Petrus of Johannes, Mozes of Elia is, of wij slapen of waken bij Zijn komst, allen zullen wij de Heer volgen. Wij zullen samen opgenomen worden in de wolken de Heer tegemoet in de lucht. Wij zullen altijd met Hem zijn. Het zal zijn als bij de opneming van Henoch voor de zondvloed. Ontmoet door de Heer, zullen wij met Hem ingaan in de woningen die voor ons bereid zijn in het huis van de Vader, zoals Hij het beloofd heeft. (Wij willen niet zeggen, dat iemand moet blijven totdat Jezus komt. Vers 20 lost dit op. Maar hetzelfde vers geeft ons vrijmoedigheid om te beweren dat de Heer, als het Hem behaagd, kan komen voordat wij ontslapen. Het is het enige overzicht dat de Bijbel van de hemelvaart van de Heer door Johannes ons geeft. Het komt volmaakt overeen met heel het karakter van dit evangelie, waar de Heer wordt gezien in betrekking tot de gemeente als familie van de Vader, de hemelse familie. Want hier vaart Jezus eigenlijk niet naar de hemel om Zijn plaats in te nemen aan de rechterhand van de Vader, de zetel van Zijn macht en daar alleen te blijven. Hij gaat in het huis van de Vader, waar de kinderen ook mogen wonen. Door Zijn grenzeloze genade gaat hun weg in deze richting even ver als

de Zijne. Waar de Heer ook heengaat, of het naar een onbekende en naamloze plaats is op aarde, Petrus en Johannes volgen Hem.

Toen Jezus sprak: 'Als Ik wil, dat hij zou blijven totdat Ik kom,' stelt Zijn terugkeer voor als spoedig en doet alsof Hij al de woningen in het huis van de Vader had bereid, en dat Hij teruggekomen zou zijn tot de Zijnen om ze tot Zich te nemen, opdat ook zij mogen zijn waar Hij is. Want het was mogelijk, dat deze discipel niet sterven zou en dat hij tegenwoordig zou zijn, als Jezus zou komen. Zo zal het inderdaad zijn bij de opstanding van hen, die van Christus zijn bij Zijn komst, als de laatsten, zij die op aarde gebleven zullen zijn, met de opgewekten zullen gaan, Hem tegemoet in de lucht.

De Zoon van God doet aan het eind gekomen wat Hij in het begin had gedaan. Hij toont aan de Zijnen waar Hij woont. Alleen, in het begin was Hij op aarde een vreemdeling en de discipelen bleven alleen die dag bij Hem, terwijl Hij nu terugkeert naar de hemel, waar zij eeuwig met Hem zullen zijn. Johannes doet ons ook het antwoord van het geloof van de uitverkorenen van God kennen op de waarheden en wonderen, die Hij ons heeft geopenbaard: 'Wij weten, dat Zijn getuigenis waarachtig is.' Zij bekrachtigen, dat God waarachtig is. Daarna wordt het geheel afgesloten met een eenvoudig woord van bewondering, want dat is, naar ik meen, de betekenis van dit laatste vers. Inderdaad, wat kon hij zeggen? Dat ging alle lof te boven. Welk hart zou in staat zijn, de uitnemendheid en de volmaaktheid te begrijpen van Hem, van Wie Johannes de Naam heeft verkondigd?

Hier eindigt de vierde afdeling van het Johannes evangelie en ook het geheel. Wat een weg is die van de Zoon van God in dit evangelie! Vlees geworden in het begin, heeft Hij gewandeld op aarde als een Vreemdeling van de hemel gekomen, behalve als Hij genade en genezing aan zondaars bracht. De overste van de wereld is tot Hem gekomen aan het einde en daar hij in Hem niets gevonden heeft, trachtte hij Hem uit de wereld weg te nemen, maar dat lukte niet. De Zoon van God is heengegaan, toen het ogenblik voor Hem gekomen was, maar Hij is niet heengegaan, voordat Hij als Heiland de vrede heeft verworven voor allen die op Hem vertrouwen. Daarna heeft de Christus, overwinnend de macht van de dood verbroken. Als Opgestane heeft Hij het leven meegedeeld, dat Hij herkregeen heeft voor Zijn volk. Ten slotte verzekert Hij aan de Zijnen, door een laatste daad waarin Hij Zijn gedachten openbaart, dat waar Hij heen gaat, zij Hem zouden volgen, opdat zij bij Hem zouden zijn, daar waar Hij zou zijn, en voor eeuwig.

Het Johannes evangelie was begonnen met de neerdaling van de Zoon van God uit de hemel. Het sluit met de hemelvaart van de Zijnen. Wat het tijdstip van deze hemelvaart betreft of van de opname in de wolken, dat blijft voor ons verborgen. Deze opname kan morgen al plaatsvinden en zal zeker plaatsvinden, als de volheid van de heidenen ingegaan zal zijn en als alle heiligen gekomen zullen zijn tot de eenheid van het geloof, tot de toestand van volwassen mensen. Het hangt niet af van een zekere tijd die vooraf zou moeten verlopen. Geen enkele profetie die een tijdsberekening bevat, heeft er betrekking op. De profetie heeft betrekking op de wederkomst van de Heer op aarde en niet op de opname van de heiligen de Heer tegemoet in de lucht. Als de Heer weerkomen zal op aarde, zullen de heiligen met Hem zijn en deze aarde zal voorbereid worden om hun koninkrijk te worden en zal deel uitmaken van hun gemeenschappelijke erfenis.

Deze gebeurtenis, de verschijning van de Heer, verwacht het voorgeschreven ogenblik en volledige vervulling van de dagen en jaren door de profeten aangekondigd, terwijl de tussentijd, tussen de hemelvaart van Jezus en die van de heiligen niet wordt afgemeten met dagen en jaren. De Heilige Geest doet ons wel het zedelijk karakter kennen van zekere tijdperken en Hij beschrijft ze met woorden als 'de laatste tijden,' 'de laatste dagen' (1 Tim. 4; 2 Tim. 3), maar de Heilige Geest zegt ons ook dat zelfs in dit geval 'het laatste uur' al gekomen was (1 Joh. 2). Dit geeft aan, dat het geloof elk ogenblik de wederkomst kan verwachten, de vreugde om de Heer tegemoet te gaan in de lucht, maar zich beijverend in de afwachting daarvan, Zijn wil met volharding te volbrengen. De tijden waartoe de profetie die nog niet is volbracht behoort, zijn voor het ogenblik onderbroken en zullen hun loop pas hernemen, als de opname in de lucht plaats zal hebben gehad. Dan zal op het toneel op de aarde het lijdend overblijfsel van Israël zijn, dat zal kunnen beginnen de dagen te tellen, tot steun van zijn geloof, te midden van zijn diepe beproeving. Wetend uit de Schriften dat zijn bevrijding nabij is, zal het zijn handen met vertrouwen ten hemel heffen.

Na dit alles geliefden, heeft God wel het recht te verwachten, dat wij Hem ons vertrouwen geven en dat wij in Hem de beweegredenen vinden van een gehele en heilige vrijheid, evenals een bron van voortdurend en zeker geluk. Dat zal de Vader eren. En als er in ons een gedachte is die ons bedroeft, is het de gedachte aan ons ongelooft en onze dwaasheid. Alles wordt door het geloof

aan het licht gebracht. Zo is God, onze Vader en wij zijn aangenaam gemaakt in de Zoon van Zijn liefde. Hij wil niet in de heerlijkheid zijn en ons er buiten laten.

Onze harten zouden voortdurend tot Hem moeten zeggen: 'Kom, Here Jezus.' En dit vertrouwen in een huidige aanneming, deze vreugde van de hoop, bezitten wij door de Heilige Geest, die in ons woont en die met ons blijft gedurende de woestijnreis, onze 'andere Trooster' in afwachting, dat de Bruidegom komt. Aan die God aller genade: Vader, Zoon en Heilige Geest zij heerlijkheid tot in eeuwigheid! Amen.

Originele tekst: J.G. Bellet

Vertaling: J.C. Spoor

Overgeschreven: J.N. Breet

Overgetypt/correctie: M. Breet

Herzien: J.P. Spoor

Herzien en omgezet naar InDesign 2018 jps